

PRAKSISOVERSIGTER • SAMLET UDGAVE

Praksis inden for *fogedret*

Fogedrettens tvangsfuldbyrdelse – udlæg, udsættelse og forbud.

OVERSIGTER

6

AFGØRELSE

144

PERIODE

2004–2026

6 OVERSIGTER

Indhold

01	Fogedforbud – fuldbyrdelse og overtrædelse	22 afg.
02	Fogedretsbehandling – udlæg, udsættelse og tvangsfuldbyrdelse	30 afg.
03	Modregning under tvangsfuldbyrdelse i fogedretten	38 afg.
04	Trangsbeneficiet og udlægsfritagelse (retsplejeloven §§ 509-516)	15 afg.
05	Tvangsfuldbyrdelse af forældreansvar (retsplejeloven kapitel 42 b)	25 afg.
06	Tvangssalg af fast ejendom	14 afg.

Hver oversigt er et selvstændigt kapitel med introduktion, principper, gennemgang, lovgrundlag og citerede afgørelser. Titlerne er klikbare, og kapitlerne findes også som bogmærker i PDF-læseren.

01

PRAKSISOVERSIGT · FOGEDRET

Praksisoversigt over fogedforbud – fuldbyrdelse og overtrædelse

Fogedrettens bistand efter § 424, beslaglæggelse, strafansvar og erstatning

Version 2 · Opdateret 22. jul. 2026 · 22 afgørelser · 2005-2025

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Når byretten eller Sø- og Handelsretten har meddelt et midlertidigt forbud eller påbud efter retsplejelovens kapitel 40, er selve håndhævelsen fortsat henlagt til fogedretten, jf. [retsplejeloven § 424](#), der henviser til reglerne om umiddelbare fogedforretninger i kapitel 57. Denne oversigt dækker udelukkende håndhævelses- og sanktionssiden: fogedrettens gennemtvungelse med magt og politibistand, beslaglæggelse af rørligt gods efter § 423 og godsets skæbne efter § 429, strafansvaret for forsætlig overtrædelse efter § 430, rettens vejledningspligt efter § 422, stk. 3, samt det objektive erstatnings- og tortansvar efter § 428, når retten viser sig ikke at bestå. De materielle betingelser for at meddele forbuddet behandles under [midlertidigt-forbud-og-paabud-rpl-kapitel-40](#).

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Kompetencen til at MEDDELE forbud og påbud blev ved forbudsreformen flyttet fra fogedretten til retsafdelingen pr. 1. juli 2013, men kompetencen til at FULDBYRDE afgørelsen blev bevidst hos fogedretten, jf. retsplejelovens § 424.
- 02** Fogedrettens bistand ydes efter reglerne om umiddelbare fogedforretninger i kapitel 57, hvilket indebærer, at fogedretten kan anvende den nødvendige magt og anmode om politiets bistand efter § 498, stk. 2.
- 03** Et forbud eller påbud kan kun gennemtvunges så langt, som afgørelsens ordlyd og de fuldbyrdelsesmåder, kapitel 57 og §§ 528-529 anviser, rækker – forarbejderne forudsætter, at der ikke kan pålægges pligter, som ikke kunne pålægges ved dom.
- 04** Anerkendelsespåstande kan ikke rummes i en afgørelse efter § 411, stk. 1, og er derfor heller ikke egnede til fuldbyrdelse.
- 05** Beslaglæggelse af rørligt gods efter § 423 kræver bestemte grunde til at antage, at godset vil blive anvendt til overtrædelse af forbuddet, og kan af retten henvises til særskilt behandling ved fogedretten efter kapitel 57.

- 06** Det beslaglagte kan efter § 429 tilbagegives, udleveres til en rettighedshaver eller konfiskeres, og det konfiskerede kan efter anmodning anvendes til dækning af rekvirentens erstatningskrav.
- 07** Strafansvaret efter § 430 forudsætter forsæt, omfatter også den, der forsætligt yder bistand til overtrædelsen, og sagen anlægges af den part, der har opnået forbuddet – ikke af anklagemyndigheden.
- 08** Straffe- og erstatningsspørgsmålet efter § 430 kan udsættes, indtil sagen om den påståede krænkede rettighed er afgjort, jf. § 430, stk. 3.
- 09** Retten skal efter § 422, stk. 3, vejlede den, forbuddet retter sig imod, om retsvirkningerne, herunder at overtrædelse kan medføre strafansvar – vejledningen er den praktiske forudsætning for forsætsbedømmelsen.
- 10** Kære har ikke opsættende virkning for afgørelsen om forbud eller påbud, jf. § 427, og en ophævelse kan omvendt ikke hindres i at træde i virksomhed ved kære, jf. § 587, stk. 3, 2. pkt.
- 11** Forbuddet bortfalder ikke automatisk ved kære; det gælder indtil ophævelse efter § 426, stk. 2 eller 3, eller bortfald efter § 426, stk. 4.
- 12** Fristen på 2 uger i § 425, stk. 1, løber først fra det tidspunkt, hvor afgørelsen om at meddele forbud er endelig – dvs. efter kæreinstansens kendelse, og benyttelse af kæreadgangen udgør ikke i sig selv utilbørlig forhaling efter § 426, stk. 2, nr. 2.
- 13** Udskrift af fogedbogen, herunder referat af forklaringer afgivet under forbudsforretningen, kan frit fremlægges og bruges som bevis i den efterfølgende sag om rettigheden.
- 14** Ansvaret efter § 428, stk. 1, er objektivt: den, der har opnået et forbud på grundlag af en ret, der viser sig ikke at bestå, skal betale erstatning for tab og godtgørelse for tort.
- 15** Selvstændigt søgsmål om erstatning efter § 428 skal anlægges inden 3 måneder efter ophævelsen eller bortfaldet, jf. § 428, stk. 4.

Fra fogedforbud til fogedrettens bistand: hvor håndhævelsen ligger efter forbudsreformen

§ 1

Indtil 1. juli 2013 fandtes hele forbudsinstituttet i retsplejelovens dagældende kapitel 57 (§§ 641-652), og både meddelelsen og håndhævelsen lå hos fogedretten. Ved [lov nr. 1387 af 23. december 2012](#) om midlertidige afgørelser om forbud og påbud blev reglerne flyttet til et nyt kapitel 40 i retsplejelovens tredje bog, andet afsnit, og den saglige kompetence til at meddele forbud blev overført fra fogedafdelingen til retsafdelingen. Lovforslaget ([L 47, 2012-13](#)) byggede i det væsentlige på Retsplejerådets [betænkning nr. 1530/2012 om midlertidige afgørelser om forbud og påbud](#).

Af lovforslagets almindelige bemærkninger fremgår formålet:

Formålet med lovforslaget er at modernisere og styrke fogedforbudsinstituttet, navnlig med henblik på at indrette procesordningen således, at den afspejler forbudssagernes stigende kompleksitet.

Netop håndhævelsen indgik som et argument **imod** at flytte kompetencen væk fra fogedretten:

Der er endvidere blevet peget på, at det i forbindelse med den efterfølgende håndhævelse af et forbud, som også varetages af fogedretten, kan være en fordel, at fogedretten i forvejen har kendskab til sagen.

Lovgiver valgte at flytte meddelelsen, men lod fuldbyrdelsen blive i fogedretten. Resultatet er den funktionsdeling, der gælder i dag, og som er udtrykt i [retsplejeloven § 424](#):

Bistand til opretholdelse eller gennemførelse af et meddelt forbud eller påbud ydes af fogedretten efter reglerne i kapitel 57.

Daglig tale kalder fortsat afgørelsen et "fogedforbud", men betegnelsen er efter reformen kun retvisende for håndhævelsessiden. Anvendelsesområdet er samtidig afgrænset: er formålet at opnå sikkerhed for et pengekrav, behandles anmodningen efter arrestreglerne i kapitel 56, jf. [§ 411, stk. 2](#), og er formålet at sikre bevis for en immaterialretskrænkelser, behandles den efter bevissikringsreglerne i kapitel 57 a, jf. [§ 411, stk. 3](#).

I praksis meddeles forbuddene i 1. instans navnlig af Sø- og Handelsretten i immaterialretlige og markedsføringsretlige sager – se f.eks. [BS-38798/2019-SHR](#) om rottespærre, [BS-54170/2022-SHR](#) om LK FUGA-serien og [BS-52545/2024-SHR](#) om nedsættende udsagn om konkurrerende hestesadler.

LOV	Retsplejeloven § 411, stk. 1-3	Retsplejeloven § 412, stk. 1	Retsplejeloven § 424
PRAKSIS	Sø- og Handelsretten · Midlertidigt forbud mod vildledende og nedsættende udsagn om hestesadler		19.03.2025
	Sø- og Handelsretten · Midlertidigt forbud mod SG Armaturens el-kontakter for krænkelse af LK FUGA's ophavsret, designret og markedsføringsret		29.08.2023
	Sø- og Handelsretten · Kendelse om patentkrænkelser og midlertidigt forbud vedrørende rottespærre		20.12.2019

§ 424 og kapitel 57: rammerne for fogedrettens umiddelbare gennemtvinding

Henvisningen i § 424 til kapitel 57 betyder, at fuldbyrdelsen sker som en **umiddelbar fogedforretning**.

Efter [retsplejeloven § 596, stk. 1](#) kan besiddelseskraav som nævnt i § 528 gennemtvinges af fogedretten uden sædvanligt tvangsfuldbyrdsesgrundlag, hvis rekvirenten kan godtgøre eller sandsynliggøre sit krav. Ved forbud og påbud efter kapitel 40 foreligger allerede en retsafgørelse, og fogedrettens opgave er derfor primært den faktiske gennemførelse.

De centrale fuldbyrdsesmåder er:

- [§ 528](#) – skal rekviritus fraflytte en fast ejendom, give rekvirenten en rådighed over den eller udlevere rørligt gods, gennemtvinger fogedretten "så vidt muligt umiddelbart, at pligten opfyldes".
- [§ 529, stk. 1](#) – skal rekviritus udføre et arbejde eller foretage en handling, kan fogedretten tillade, at rekvirenten lader det udføre af andre, hvorefter der kan foretages udlæg for beløbet.
- [§ 529, stk. 4](#) – fuldbyrdelsen kan betinges af forudgående sikkerhedsstillelse.

Sagsbehandlingen følger [§ 598](#). Anmodningen indgives til fogedretten på rekvisiti hjemting, og en lang række af de almindelige fogedretlige regler finder tilsvarende anvendelse, herunder §§ 495-500 og § 502, stk. 1, nr. 2.

Underretning eller tilsigelse af rekvisitus sker normalt med mindst 7 dages varsel, og rekvisitens anmodning og bilag skal følge indkaldelsen i genpart.

Tre af de tilsvarende anvendelige regler har særlig praktisk betydning:

Bestemmelse	Indhold i fuldbyrdelsessituationen
§ 496, stk. 1	Fogedretten opfordrer først rekvisitus til frivilligt at opfylde kravet
§ 495, stk. 1	Forretningen kan foretages, selv om rekvisitus ikke møder eller træffes
§ 502, stk. 1, nr. 2	Forretningen kan udsættes, når et retsforhold af betydning er under behandling ved en ret – typisk den verserende sag om rettigheden

Fogedretten må ikke forhåndsafvise en anmodning på et rent formelt grundlag. Vestre Landsret ophævede i [BS-2274/2008-VLR](#) fogedrettens afvisning af en umiddelbar fogedforretning under henvisning til § 598, stk. 2, jf. §§ 348 og 349, og hjemviste sagen til fortsat behandling. Tilsvarende ophævede Østre Landsret i [BS-2589/2017-OLR](#) en afvisning på værnetingsgrundlag, fordi det ikke var tilstrækkeligt godtgjort, at rekvisitus havde opgivet sin danske bopæl. Fogedrettens afgørelser efter kapitel 57 kan kæres, jf. [§ 599](#).

LOV

[Retsplejeloven § 528](#)
[Retsplejeloven § 529, stk. 1, 4](#)
[Retsplejeloven § 596, stk. 1](#)
[Retsplejeloven § 598, stk. 1-2](#)
[Retsplejeloven § 599](#)

PRAKSIS **Landsretten** · Kære af fogedretskendelse om afvisning af fogedsag grundet udrejse 29.01.2018
Landsretten · Vestre Landsrets ophævelse af fogedrettens forhåndsafvisning i sag om udsættelse af lejemål 16.01.2009

§ 3 Magtanvendelse, politibistand og den fysiske gennemførelse

Fuldbyrdelsen kan være fysisk. Efter [retsplejeloven § 498, stk. 1](#) kan fogedretten undersøge skyldnerens husrum og gemmer samt hans person, hvis det er nødvendigt for gennemførelsen, og efter [§ 498, stk. 2](#):

Fogedretten kan anvende den for fuldbyrdelsen nødvendige magt. Politiet yder efter anmodning fogedretten bistand hertil.

Hertil kommer, at fogedretten efter [§ 497, stk. 1](#) kan kræve de oplysninger, der er nødvendige for gennemførelsen, og efter [§ 494, stk. 1](#) kan tilsige rekvisitus og pålægge personligt møde. Er rekvisitus et selskab, kan direktør, forretningsfører eller et bestyrelsesmedlem tilsiges, jf. [§ 494, stk. 4](#). Fogedretten kan lade et vidne overvære forretningen, jf. [§ 491, stk. 4](#), og vejlede den, der ikke møder med advokat, jf. [§ 500, stk. 1](#).

Rækkevidden af politiets bistandspligt har historisk været omstridt. Folketingets Ombudsmand behandlede i [FOB-sagen om politibistand til opretholdelse af fogedforbud](#) en klage over, at Justitsministeriet ikke ville pålægge politidirektøren at bistå med opretholdelsen af et fogedforbud mod benyttelse af noget formateriale. Ombudsmanden fandt for det første, at fogedkendelsen ikke gav politiet et tilstrækkeligt grundlag for konkret at identificere det materiale, forbuddet omfattede. For det andet udtalte han sig om beslaglæggelseshjemlen:

Jeg er i øvrigt enig med politidirektøren, når han i udtalelsen af 4. juni 1980 til mig giver udtryk for den opfattelse, at det er tvivlsomt, om retsplejelovens § 650, stk. 2, indeholder hjemmel til beslaglæggelse. Efter

retsplejelovens almindelige regler (kapitel 72) er beslaglæggelse hjemlet som et retsmiddel i offentlige straffesager (sager vedrørende forhold, der er undergivet offentlig påtale), modsat private straffesager (som efter retsplejelovens § 725, stk. 1, behandles i den borgerlige retsplejes former). Overtrædelse af fogedforbud er undergivet privat påtale, jfr. retsplejelovens § 650, stk. 1.

Ombudsmanden henstillede, at reglerne blev taget op til revision, og Justitsministeriet anmodede efterfølgende Retsplejerådet om at gennemgå bl.a. reglerne om politiets bistand i sager om fogedforbud. Udtalelsen forklarer to træk ved den nugældende ordning: at beslaglæggelse i dag har udtrykkelig hjemmel i § 423, og at strafansvaret efter § 430 fortsat forfølges af rekvirenten selv.

Ombudsmandens første punkt har varig praktisk betydning: **et forbud, der ikke er præcist nok til, at fuldbyrdelsesorganet kan identificere det, det omfatter, kan ikke håndhæves effektivt.** Præcision i påstandsformuleringen er derfor et fuldbyrdelseshensyn, ikke blot et formkrav.

LOV

Retsplejeloven § 491, stk. 4

Retsplejeloven § 494, stk. 1, 4

Retsplejeloven § 497, stk. 1

Retsplejeloven § 498, stk. 1, 2

Retsplejeloven § 500, stk. 1

Hvad kan gennemtvinges? Afgørelsens ordlyd som § 4 fuldbyrdelsesgrundlag

Fogedrettens bistand kan aldrig gå videre end afgørelsens indhold. Det er derfor i selve forbuds- eller påbudssagen, at rammen for den senere fuldbyrdelse fastlægges.

Efter [retsplejeloven § 411, stk. 1](#) kan retten bestemme, at en part midlertidigt skal **foretage, undlade eller tåle** bestemte handlinger. Adgangen til at pålægge handlepligter (påbud) blev indført ved forbudsreformen. Af lovforslagets almindelige bemærkninger fremgår, hvor grænsen ligger:

En midlertidig afgørelse om påbud vil eksempelvis kunne gå ud på, at der skal etableres en bestemt faktisk tilstand, f.eks. at en vejbum skal fjernes, eller at et skilt skal tages ned. Selv om der er adgang til, at der kan etableres ændringer i en faktisk tilstand ved en midlertidig afgørelse om forbud eller påbud, kan der som led i en sådan afgørelse ikke uden videre gives pålæg om vidtgående tilstandsændringer. Den midlertidige afgørelse bør således ikke gå længere end det, der er nødvendigt for at gennemføre en tilfredsstillende midlertidig retstilstand.

Justitsministeriet præciserede efter høringen:

... at der ved en midlertidig afgørelse om forbud eller påbud normalt heller ikke vil kunne pålægges modparten pligter, som ikke kan pålægges ved dom.

Allerede efter de tidligere regler forudsatte forarbejderne, at accessoriske handlepligter kun kunne pålægges, hvis handlingen i givet fald kunne foretages af fogedretten. Samme systematik genfindes i [betænkning nr. 981/1983 om håndhævelse af bygge- og miljølovgivningen, s. 120](#), hvor det anføres, at en umiddelbar fogedforretning forudsætter, at en dom for kravet ville kunne fuldbyrdes efter reglerne om besiddelseskraav – og hvor Vestre Landsret i U.f.R. 1978 s. 220 afviste en sag, fordi kravet om fjernelse af beplantning og jernstolper til hinder for en færdselsret ikke kunne gennemføres ved umiddelbar fogedforretning.

I nyere praksis ses påbud, der er udformet med henblik på fuldbyrdelse. I **BS-38798/2019-SHR** om rottespærrer nedlagde Sø- og Handelsretten ikke blot forbud mod fremstilling, markedsføring og salg, men også

påbud om at underrette distributører, forhandlere, agenter og kunder samt om **tilbagekaldelse og destruktion** af allerede leverede enheder fra danske aftagere – alt mod en sikkerhedsstillelse på 500.000 kr.

Omvendt kan en afgørelse ikke rumme et element, der slet ikke er fuldbyrdelsesegnet. I [BS-31266/2019-SHR](#) om kendetegnet »TS Hejs.dk« afviste Sø- og Handelsretten en anerkendelsespåstand:

Retten lagde til grund, at retsplejelovens § 411, stk. 1, alene giver mulighed for at meddele forbud eller påbud, der pålægger en part at foretage, undlade eller tåle bestemte handlinger. En anerkendelsespåstand ... kunne derfor ikke tages under påkendelse i en forbudssag.

En tilsvarende afgrænsning ses i [BS-54170/2022-SHR](#), hvor en selvstændig påstand om varemærkebrug blev afvist, fordi forbuddet mod markedsføring og salg af produkterne allerede omfattede forholdet, og i [BS-38798/2019-SHR](#), hvor en påstand om forbud i ni andre europæiske lande blev afvist bl.a. under henvisning til manglende dokumentation for fuldbyrdelse.

LOV	Retsplejeloven § 411, stk. 1	Retsplejeloven § 424	Retsplejeloven § 529, stk. 1
PRAKSIS	Sø- og Handelsretten · Midlertidigt forbud mod SG Armaturens el-kontakter for krænkelse af LK FUGA's ophavsret, designret og markedsføringsret 29.08.2023 Sø- og Handelsretten · Kendelse om patentkrænkelser og midlertidigt forbud vedrørende rottespærre 20.12.2019 Sø- og Handelsretten · Kendelse om midlertidigt forbud vedrørende varemærket hejs.dk afvist grundet passivitet 18.11.2019		

§ 5 Beslaglæggelse af rørligt gods efter § 423

Forbudsreformen indførte en udtrykkelig hjemmel til beslaglæggelse som led i forbudssagen. Efter [retsplejeloven § 423, stk. 1](#) kan retten, når den meddeler forbud eller påbud, efter anmodning fra rekvirenten samtidig træffe afgørelse om at beslaglægge rørligt gods,

såfremt der er bestemte grunde til at antage, at det vil blive anvendt til overtrædelse af forbuddet eller påbuddet.

Bestemmelsen indeholder en udtrykkelig henvisningsmulighed til fuldbyrdelsesorganet:

Hvis retten finder, at spørgsmålet om beslaglæggelse bør behandles særskilt, kan retten henvise spørgsmålet til særskilt behandling ved fogedretten efter reglerne i kapitel 57.

Beslaglæggelsens praktiske vilkår fremgår af de øvrige stykker:

- [§ 423, stk. 2](#) – det beslaglagte opbevares **på rekvirentens bekostning** af retten eller den, retten bemyndiger hertil.
- [§ 423, stk. 3](#) – beslaglæggelsen kan betinges af, at rekvirenten stiller sikkerhed for opbevaringsomkostningerne, og af at en sikkerhed fastsat efter [§ 415](#) forhøjes.
- [§ 423, stk. 4](#) – under behandlingen af anmodningen finder [§ 491, stk. 3](#), [§ 494, stk. 2](#), [§ 495, stk. 2](#), [§ 497](#) og [§ 498](#) tilsvarende anvendelse. Dermed står de fogedretlige tvangsmidler, herunder magtanvendelse og politibistand, også til rådighed her.

Bestemmelsen er lovgivers svar på den hjemmelstvivil, Folketingets Ombudsmand rejste i sagen om [politibistand til opretholdelse af fogedforbud](#), hvor det blev anset for betænkeligt at udlede en beslaglæggelsesadgang af den dagældende generelt formulerede regel om politiets bistand.

En parallel – og på ét punkt videregående – regel findes i [erhvervshemmelighedsloven § 10](#). Efter stk. 1 ydes bistand til opretholdelse af et forbud eller påbud meddelt efter lovens § 8 af fogedretten efter reglerne i retsplejelovens kapitel 57, og efter stk. 2 kan fogedretten efter anmodning fra forretningshemmelighedshaveren træffe afgørelse om **udlevering** af de formodet krænkende varer, hvis der er bestemte grunde til at antage, at de vil blive anvendt til overtrædelse. Sø- og Handelsretten behandlede en anmodning efter forretningshemmelighedslovens §§ 8 og 14 i [BS-2498/2023-SHR](#) om brugerdata efter et ophørt forsikringsamarbejde, men afviste anmodningen om midlertidigt forbud og påbud.

LOV

[Erhvervshemmelighedsloven § 10, stk. 1, 2](#)
[Retsplejeloven § 415, stk. 1](#)
[Retsplejeloven § 423, stk. 1-4](#)

PRAKSIS **Sø- og Handelsretten** · Afvisning af midlertidigt forbud og påbud vedrørende brugerdata efter ophørt forsikringsamarbejde 02.06.2023

§ 6 Det beslaglagtes skæbne efter § 429 – tilbagegivelse, udløvelse eller konfiskation

Beslaglæggelsen er midlertidig, og [retsplejeloven § 429](#) fastlægger, hvornår og hvordan der endeligt tages stilling til godset:

Hvis sagen om den rettighed, der påstås krænk, afgøres ved en dansk domstol, træffes der ved afgørelsen bestemmelse om, hvorledes der skal forholdes med beslaglagt rørligt gods, herunder gods, der er beslaglagt af fogedretten i medfør af kapitel 57.

Bestemmelsen udpeger tre alternative afgørelsestidspunkter:

1. **Ved dommen i sagen om rettigheden** (hovedreglen).
2. **Ved ophævelse af forbuddet eller påbuddet efter § 426** – også selv om rettighedsspørgsmålet ikke er afgjort.
3. **Ved dommen i en sag anlagt efter § 430** om strafansvar for overtrædelse.

Og tre mulige udfald:

Udfald	Indhold
Tilbagegivelse	Godset gives tilbage til den part, forbuddet eller påbuddet retter sig imod
Udløvelse	Godset udleveres til en rettighedshaver
Konfiskation	Godset konfiskeres – og kan efter anmodning anvendes til dækning af erstatningskrav, der tilkommer den part, der opnåede forbuddet

Sidstnævnte er praktisk væsentlig: konfiskationen kan reelt fungere som en fyldestgørelsesadgang for rekvirentens erstatningskrav. Erstatningsudmålingen i den bagvedliggende krænkelsessag følger de almindelige

immaterialretlige og markedsføringsretlige regler; Højesteret lempede i [BS-50856/2020-HJR](#) kravene til bevis for tabets størrelse under hensyn til krænkelsens karakter og grovhed og forhøjede erstatningen til 1.000.000 kr.

Højesteret finder, at det ved fastsættelsen af en erstatning må indgå, at der efter karakteren og grovheden af... krænkelse af Anne Blacks rettigheder er grundlag for at lempe det krav, der kan stilles til beviset for tabets størrelse.

LOV

[Retsplejeloven § 426, stk. 2-4](#)[Retsplejeloven § 429](#)[Retsplejeloven § 430, stk. 1](#)

PRAKSIS

Højesteret · Højesterets dom om erstatning for krænkelse af designrettigheder og brandudvanding

02.05.2022

Strafansvaret efter § 430 – forsæt, privat påtale, medvirken og udsættelse

Den centrale sanktion mod den, der ikke retter sig efter forbuddet, er strafbestemmelsen i [retsplejeloven § 430, stk. 1](#):

Den, der forsætligt overtræder et forbud eller påbud, kan idømmes straf af bøde eller fængsel indtil 4 måneder og i forbindelse hermed dømmes til at betale erstatning. Sag efter 1. pkt. anlægges af den part, der har opnået forbuddet eller påbuddet.

Fire træk skal fremhæves:

- **Forsætskravet.** Kun forsætlig overtrædelse er strafbar. Uagtsom tilsidesættelse falder uden for bestemmelsen – men kan naturligvis mødes med fagedrettens bistand efter [§ 424](#) og med erstatningskrav efter almindelige regler.
- **Sanktionsrammen.** Bøde eller fængsel indtil 4 måneder, og erstatning kan pådømmes i forbindelse hermed.
- **Privat påtale.** Sagen anlægges af den part, der har opnået forbuddet – ikke af anklagemyndigheden. Det svarer til den ordning, Folketingets Ombudsmand beskrev under de tidligere regler i sagen om [politibistand til opretholdelse af føgedforbud](#), hvor det blev fremhævet, at "[o]vertrædelse af føgedforbud er undergivet privat påtale", og at private straffesager behandles i den borgerlige retsplejes former.
- **Medvirken.** Efter [§ 430, stk. 2](#) finder stk. 1 tilsvarende anvendelse over for den, der forsætligt yder den, forbuddet retter sig imod, bistand til at overtræde det. Bestemmelsen rammer typisk distributører, leverandører og mellemmand, der bevidst medvirker til fortsat afsætning.

Endelig giver [§ 430, stk. 3](#) mulighed for at udsætte spørgsmålet om straf eller erstatning, indtil sagen om den påståede krænkede rettighed er afgjort. Reglen er en logisk konsekvens af, at strafansvaret hviler på et foreløbigt retsmiddel: viser rettigheden sig ikke at bestå, ophæves eller bortfalder forbuddet efter [§ 426](#), og rekvirenten ifalder i stedet selv ansvar efter [§ 428](#).

Strafferetlige sanktioner i krænkelsessager forudsætter i det hele et sikkert grundlag. Højesteret frifandt i [BS-68/2006-HJR](#) for straf efter de dagældende straffebestemmelser i brugsmodelloven og patentloven, selv om krænkelsen af brugsmodelregistreringen blev fastslået, og selv om der blev tilkendt erstatning på 850.000 kr. Afgørelsen illustrerer, at strafpåstanden i krænkelsessager kan falde, mens de civilretlige sanktioner står ved magt.

Ældre myndighedsvejledning omtaler stadig strafsanktionen i den tidligere sprogbrug – [vejledningen om håndhævelse af naturbeskyttelsesloven, planloven og byggeloven, afsnit 5.1](#) anfører, at "[o]vertrædelse af fogedforbud kan straffes med bøde eller hæfte", og at "[f]ogedretten skal yde bistand til håndhævelse af forbudet hvis tilsynsmyndigheden anmoder om det". Vejledningen er fra 2007 og henviser til det dagældende kapitel 57; sanktionsrammen er i dag bøde eller fængsel indtil 4 måneder efter § 430, stk. 1.

LOV

[Retsplejelovent § 424](#)[Retsplejelovent § 426, stk. 1](#)[Retsplejelovent § 428, stk. 1](#)[Retsplejelovent § 430, stk. 1-3](#)

PRAKSIS **Højesteret** · Højesteretsdom i sag om krænkelse af brugsmødel og patent vedrørende sættevogne med tvangsstyring 12.12.2008

Vejledningspligten efter § 422, stk. 3, som forudsætning for strafansvaret

Fordi strafansvaret efter § 430 forudsætter forsæt, er det afgørende, at den, forbuddet retter sig imod, kender både afgørelsen og dens konsekvenser. Det er baggrunden for [retsplejelovent § 422, stk. 3](#):

Retten vejleder den, som forbuddet eller påbuddet retter sig imod, om retsvirkningerne af afgørelsen, herunder at overtrædelse af forbuddet eller påbuddet kan medføre strafansvar, jf. § 430.

Vejledningspligten supplerer de almindelige vejledningsregler i [§ 422, stk. 1](#) om vejledning af selvmødere og adgangen til fri proces efter [§ 422, stk. 2](#). Tilsvarende vejledningspligt gælder for fogedretten under selve fuldbyrdelsen, jf. [§ 500, stk. 1](#), jf. [§ 598, stk. 2](#).

Vejledningspligten har særlig vægt i to situationer:

- **Når forbuddet meddeles, uden at modparten er til stede.** Efter [§ 418, stk. 2](#) kan anmodningen imødekommes, selv om den part, den retter sig imod, ikke er til stede, hvis parten er lovligt tilsagt eller underretning er undladt i medfør af [§ 417, stk. 3, 3. pkt.](#) I disse tilfælde kan vejledningen efter sagens natur ikke gives i retsmødet, og kendskabet til forbuddet må sikres ad anden vej, før en overtrædelse kan tilregnes som forsætlig.
- **Når forbuddet er betinget af sikkerhedsstillelse.** Efter [§ 415, stk. 3](#) meddeles forbuddet først, når sikkerheden er stillet, og retten giver parterne besked om tidspunktet for meddelelsen, hvis det ikke allerede er oplyst i et retsmøde. Forbuddets virkningstidspunkt – og dermed startpunktet for et muligt strafansvar – er altså knyttet til sikkerhedsstillelsen. I [T-14-08](#) fik forbuddet således først virkning den 23. maj 2008, da sikkerheden på 10 mio. kr. blev stillet, selv om kendelsen var afsagt næsten en måned tidligere.

Endelig understreger den ovenfor omtalte ombudsmandsudtalelse om [politibistand til opretholdelse af fogedforbud](#), at et forbud, hvis genstand ikke er identificerbar, hverken kan håndhæves praktisk eller danne et sikkert grundlag for strafansvar.

LOV

[Retsplejelovent § 415, stk. 3](#)[Retsplejelovent § 418, stk. 2](#)[Retsplejelovent § 422, stk. 1-3](#)[Retsplejelovent § 500, stk. 1](#)

PRAKSIS **Sø- og Handelsretten** · Afvisning af påstand om forhøjelse af sikkerhedsstillelse i forbudssag

28.09.2010

Fristen i § 425, ophævelse efter § 426 og forbuddets fortsatte virkning under kære

Håndhævelsen forudsætter, at forbuddet fortsat består. [Retsplejelovent § 426, stk. 1](#) fastslår, at et forbud eller påbud gælder, indtil det ophæves efter stk. 2 eller 3 eller bortfalder efter stk. 4. Ophævelsesgrundene i [§ 426, stk. 2](#) er, at betingelserne ikke længere er opfyldt (nr. 1), at rekvirenten **utilbørligt forhaler sagen** (nr. 2), eller at sag efter § 425 ikke anlægges rettidigt, hæves eller afvises (nr. 3).

Efter [§ 425, stk. 1](#) skal rekvirenten anlægge sag om rettigheden inden **2 uger efter, at afgørelsen om at meddele forbud eller påbud er endelig**. Fristens startpunkt har været omtvistet, når rekvirenten selv kærer. Sø- og Handelsretten tog stilling i [BS-5433/2025-SHR om GANNI-skoen »Graya Ballerina«](#). Rekvirenten havde fået medhold i forbudspåstanden på markedsføringsretligt, men ikke ophavsretligt grundlag, og kærede for at få forbuddet hjemlet også i ophavsretten. Retten fandt, at afgørelsen først var "endelig", da landsretten traf bindende afgørelse i kæremålet, og at hovedsagen dermed var anlagt rettidigt. Om forhalingsindsigelsen udtalte retten:

»Retten finder videre, at det forhold, at Ganni benyttede sig af muligheden for at kære Sø- og Handelsrettens kendelse af 1. november 2024, ikke udgør utilbørlig forhaling af sagen... Dette gælder uanset, at dette bevirkede, at anlæg af hovedsagen først skulle ske på et senere tidspunkt, og uanset at Østre Landsret afviste Ganni påstand 1.«

Anmodningen om ophævelse blev tilsvarende afvist i sagens tidligere led, jf. [BS-5433/2025-SHR](#) af 30. juni 2025, hvor hovedsagen ansås for rettidigt anlagt. Ophævelsesanmodning indgives skriftligt til 1.-instansretten, jf. [§ 426, stk. 5](#), og rekvirenten skal så vidt muligt have lejlighed til at udtale sig, jf. [§ 426, stk. 6](#).

To regler sikrer, at forbuddet og ophævelsen begge virker straks:

- [§ 427, stk. 1](#) – byrettens afgørelser træffes ved kendelse, der kan kæres, men "[k]ære har ikke opsættende virkning for afgørelsen om forbud eller påbud". Samme gælder Sø- og Handelsrettens afgørelser, der kæres til landsretten, jf. [§ 427, stk. 2](#).
- [§ 587, stk. 3](#) – føgedrettens ophævelse af en arrest kan ikke hindres i at træde i virksomhed ved kære, og "1. pkt. finder tilsvarende anvendelse ved rettens ophævelse af et forbud eller påbud".

Under kære af et kapitel 40-forbud kan parterne ikke fremsætte nye påstande, jf. [§ 587, stk. 4](#), og mundtlig forhandling foretages, hvis sagens beskaffenhed taler for det – og i almindelighed, når begge parter anmoder om det, jf. [§ 587, stk. 6](#).

At forbuddet virker under kære er illustreret i [BS-30976/2025-HJR](#) om generisk rivaroxaban: Sø- og Handelsretten nægtede fremme, Østre Landsret ændrede kendelsen og meddelte forbud og påbud mod sikkerhedsstillelse på 5 mio. kr. pr. selskab, og de generiske selskaber kærede til Højesteret, der stadfæstede landsrettens kendelse. Forbuddet var virksomt gennem hele kæreforløbet.

LOV

[Retsplejelovent § 425, stk. 1-3](#)[Retsplejelovent § 426, stk. 1-6](#)[Retsplejelovent § 427, stk. 1, 2](#)[Retsplejelovent § 587, stk. 3, 4, 6](#)

PRAKSIS

Højesteret · Højesterets stadfæstelse af midlertidigt forbud mod salg af generisk Rivaroxaban i sag om patentkrænkelse 22.12.2025

Sø- og Handelsretten · Sag om ophævelse af midlertidigt forbud mod GANNI-sko grundet påstået fristoverskridelse for anlæg af hovedsag 06.08.2025

Sø- og Handelsretten · Sø- og Handelsretten fastholder midlertidigt forbud mod skodesign efter tvist om tidsfrister 30.06.2025

§ 10 Føgebogens bevisværdi i den efterfølgende sag om rettigheden

Fuldbyrdelses- og forbudsforretningen efterlader et retsligt spor, som får betydning i den efterfølgende sag om rettigheden. Vestre Landsret tog principiel stilling til føgebogens bevisværdi i [BS-1255/2008-VLR](#). Under forbudsforretningen i Føgedretten i Randers havde et vidne afgivet mundtlig forklaring om markedsvilkårene, og forklaringen var optegnet i retsbogen. I den efterfølgende justificationssag gjorde rekvisiti gældende, at forklaringen reelt gengav en ensidigt indhentet sagkyndig erklæring, som byretten allerede havde nægtet fremlagt, og at brug af føgebogen ville udgøre en omgåelse.

Landsrettens flertal afviste indsigelsen:

Der er ikke hjemmel til under en sådan justifikations-sag at afskære sagsøgerne (føgedrekvirenterne) eller de sagsøgte (rekvisitii) fra at fremlægge udskriften af føgebogen vedrørende den pågældende føgedsag indeholdende føgedrettens kendelse og en beskrivelse af forløbet i føgedretten, herunder referatet af de forklaringer, der blev afgivet under føgedrettens behandling af begæringen om nedlæggelse af forbud. Der er heller ikke hjemmel til at afskære sagsøgerne (rekvirenterne) eller de sagsøgte (rekvisitii) fra at anvende indholdet af føgebogen, herunder referatet af de afgivne forklaringer, som bevis under justificationssagen.

En dommer dissenterede og ville begrænse anvendelsen til spørgsmålet om, hvorvidt betingelserne for forbuddet var opfyldt på afgørelsestidspunktet:

Der skal under byrettens sag blandt andet tages stilling til, om føgedrettens forbud er lovligt nedlagt, og det tiltrædes, at kendelsen i sin helhed, herunder med gengivelsen af Vidne 1's forklaring, kan fremlægges med henblik på spørgsmålet, om de særlige betingelser i retsplejeloven for nedlæggelse af forbud har været til stede. Derimod kan gengivelsen af Vidne 1's forklaring ikke i øvrigt anvendes som bevis.

Afgørelsen er truffet under de tidligere regler om justificationssag, men bærer et princip, der har fortsat gyldighed: **det, der er passeret under forbuds- og fuldbyrdelsesforretningen, kan frit fremlægges og bruges som bevis i den efterfølgende sag.** Praktisk betyder det, at både rekvirent og rekvisitus har en betydelig interesse i, at føgebogen er præcis – særligt fordi den også dokumenterer, om vejledningen efter [§ 422, stk. 3](#) er givet, og hvad der konkret blev gennemtvunget eller beslaglagt.

LOV

[Retsplejeloven § 422, stk. 3](#)

[Retsplejeloven § 424](#)

[Retsplejeloven § 425, stk. 1](#)

PRAKSIS

Landsretten · Kendelse om bevisførelse i justificationssag vedrørende føgedforbud

03.10.2008

§ 11 Det objektive erstatnings- og tortansvar efter § 428 og sikkerhedsstillelsens rolle

Modstykket til den effektive håndhævelse er rekvirentens ansvar, hvis forbuddet viser sig at have været uberettiget. [Retsplejeloven § 428, stk. 1](#) er objektiv:

Den, som har opnået et forbud eller påbud på grundlag af en rettighed, som viser sig ikke at bestå, skal betale modparten erstatning for tab og godtgørelse for tort. Det samme gælder, når forbuddet eller påbuddet bortfalder eller ophæves på grund af efterfølgende omstændigheder, såfremt det må antages, at rettigheden ikke bestod.

Hertil kommer to udvidelser: består retten kun i mindre omfang, skal rekvirenten erstatte det tab, der følger af, at forbuddet har haft for stor udstrækning, jf. § 428, stk. 2; og er forbuddet ulovligt af andre grunde, skal rekvirenten betale erstatning og godtgørelse, **såfremt rekvirenten burde have undladt at begære forbud**, jf. § 428, stk. 3 – her er ansvaret altså culpabaseret.

Processuelt kan kravet gøres gældende som modkrav under en verserende dansk sag eller under selvstændigt søgsmål; det selvstændige søgsmål kan først anlægges, når forbuddet er ophævet eller bortfaldet, og **skal anlægges inden 3 måneder**, jf. § 428, stk. 4. Ophæves forbuddet under kære, kan erstatning og godtgørelse tillægges allerede ved afgørelsen i kæresagen, jf. § 428, stk. 6. Reglerne finder tilsvarende anvendelse, når forbuddet er afværget ved sikkerhedsstillelse, jf. § 428, stk. 5.

Sikkerheden efter § 415 er den praktiske dækning for dette ansvar, og niveauet varierer betydeligt:

Sag	Sikkerhedsstillelse
BS-52545/2024-SHR (nedsættende udsagn om hestesadler)	Ingen – ingen påvist skade eller ulempe ved ikke at kunne fremsætte udsagnene
BS-38798/2019-SHR (rottespærre, patent)	500.000 kr.
BS-54170/2022-SHR (LK FUGA/SG Install)	10.000.000 kr. (mod påstået 50 mio. kr.)
BS-30976/2025-HJR (generisk rivaroxaban)	5.000.000 kr. pr. selskab (mod påstået mindst 200 mio. kr.)

Kompetencen til at fastsætte sikkerheden ligger hos forbudsretten – og kun der. I T-14-08 forsøgte rekviritus under den efterfølgende justificationssag at få den fastsatte sikkerhed på 10 mio. kr. forhøjet til 20 mio. kr. med henvisning til sagens langvarighed. Sø- og Handelsretten afviste begæringen:

Fogedretten skal herved blandt andet tage hensyn til størrelsen af et eventuelt erstatningskrav, således som dette kan opgøres såfremt forbuddet ophæves ved endelig dom i justificationssagen. Såfremt rekviritus ikke finder, at der, blandt andet under hensyn til det forventede tidsforløb i justificationssagen, er afkrævet rekvirenten en tilstrækkelig sikkerhed er retsmidlet rettidig kære af fogedrettens afgørelse.

Kendelsen er afsagt under de tidligere regler, men princippet er uændret: **rettidig kære er retsmidlet mod en for lav sikkerhed – ikke en senere begæring i sagen om rettigheden.**

Risikoen for rekvirenten er reel. Højesteret ophævede i Sag 325/2011 (Lundbeck mod Actavis) Østre Landsrets fogedforbud, fordi rekviritus inden for forbudssagens rammer havde godtgjort, at det aktive stof udelukkende var fremstillet efter en ikke-krænkende metode:

Efter bevisførelsen finder Højesteret, at der ikke er forhold i sagen, som underbygger, at Dr. Reddy's skulle have foretaget en sådan sløring. Det må herefter lægges til grund, at de meget forskellige forureningsprofiler for Lundbecks og Dr. Reddy's produkter er udtryk for, at Dr. Reddy's ikke har anvendt escitalopram fremstillet efter Lundbecks metode.

Sagens anslåede værdi var 100 mio. kr., og rekvirenten blev pålagt at betale 6 mio. kr. i sagsomkostninger for alle tre instanser.

LOV

[Retsplejelovent § 415, stk. 1-4](#)[Retsplejelovent § 426, stk. 2](#)[Retsplejelovent § 428, stk. 1-6](#)

PRAKSIS	Højesteret · Højesterets stadfæstelse af midlertidigt forbud mod salg af generisk Rivaroxaban i sag om patentkrænkelser	22.12.2025
	Højesteret · Højesterets ophævelse af føgedforbud: Bevisbyrde og beviskrav ved krænkelser af fremgangsmådepatenter (Lundbeck mod Actavis)	30.10.2013
	Sø- og Handelsretten · Midlertidigt forbud mod vildledende og nedsættende udsagn om hestesadler	19.03.2025
	Sø- og Handelsretten · Midlertidigt forbud mod SG Armaturens el-kontakter for krænkelser af LK FUGA's ophavsret, designret og markedsføringsret	29.08.2023
	Sø- og Handelsretten · Kendelse om patentkrænkelser og midlertidigt forbud vedrørende rottespærre	20.12.2019
	Sø- og Handelsretten · Afvisning af påstand om forhøjelse af sikkerhedsstillelse i forbudssag	28.09.2010

§ 12 EU-retlige rammer: retshåndhævelsesdirektivets artikel 9 og 14

I immaterialretssager udmøntes forbuds- og påbudsadgangen tillige af [håndhævelsesdirektivet 2004/48/EF](#). [Artikel 9, stk. 1](#) forpligter medlemsstaterne til at sikre, at retterne kan

- a) udstede et foreløbigt påbud til en påstået krænkende part ... et foreløbigt påbud kan på de samme betingelser udstedes til en mellemmand, hvis ydelser anvendes af tredjemand til krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed*
- ...
- b) kræve beslaglæggelse eller aflevering af varer, der mistænkes for at krænke en intellektuel ejendomsrettighed for at forhindre, at de indføres i handelen eller omsættes.*

De danske regler svarer hertil punkt for punkt: [§ 423](#) om beslaglæggelse modsvarer [artikel 9, stk. 1, litra b](#), [§ 425](#) om fristen for hovedsagen modsvarer [artikel 9, stk. 5](#), [§ 415](#) om sikkerhedsstillelse modsvarer [artikel 9, stk. 6](#), og det objektive ansvar i [§ 428](#) modsvarer [artikel 9, stk. 7](#):

Hvis de foreløbige foranstaltninger ophæves eller bortfalder som følge af en handling eller en undladelse fra rekvirentens side, eller hvis det efterfølgende konstateres, at der ikke forelå nogen krænkelse eller trussel om krænkelse af en intellektuel ejendomsrettighed, skal de retslige myndigheder have beføjelse til på begæring af rekviritus at pålægge rekvirenten at yde rekviritus passende erstatning for det tab, der er lidt som følge af disse foranstaltninger.

Direktivets [artikel 14](#) om sagsomkostninger har direkte betydning for omkostningsafgørelsen efter [§ 421](#). Sondringen mellem sager inden for og uden for direktivets anvendelsesområde slår igennem i praksis: i [BS-48344/2024-SHR](#) om varemærket MULTIAIR fastsatte Sø- og Handelsretten omkostningerne efter princippet i UfR 2020.3122 Ø om omkostninger i civile forbuds- og påbudssager uden for retshåndhævelsesdirektivet, og i GANNI-sagen [BS-5433/2025-SHR](#) blev omkostningerne fastsat efter almindelige civile regler, netop fordi forbuddet ikke oprindeligt var hjemlet i intellektuelle ejendomsrettigheder under direktivet.

Direktivets krav om hurtighed sætter også grænser for prøvelsen. I [BS-30976/2025-HJR](#) afviste Højesteret en anmodning om præjudiciel forelæggelse med henvisning til, at karakteren af en midlertidig forbudssag ikke harmonerer med en langvarig behandling ved EU-Domstolen, og at der ikke var rimelig tvivl om forståelsen af EU-retten.

LOV

[Retsplejelovent § 415, stk. 1](#)[Retsplejelovent § 421](#)[Retsplejelovent § 423, stk. 1](#)[Retsplejelovent § 425, stk. 1](#)[Retsplejelovent § 428, stk. 1](#)

PRAKSIS	Højesteret · Højesterets stadfæstelse af midlertidigt forbud mod salg af generisk Rivaroxaban i sag om patentkrænkelser	22.12.2025
	Sø- og Handelsretten · Sag om ophævelse af midlertidigt forbud mod GANNI-sko grundet påstået fristoverskridelse for anlæg af hovedsag	06.08.2025
	Sø- og Handelsretten · Sø- og Handelsretten afviser forbud mod brug af varemærket MULTIAIR grundet manglende forvekslingsfare	24.02.2025

Det historiske fogedforbud og de umiddelbare fogedforretningers grundlag

§ 13

Reglerne om fogedrettens gennemtvungelse af andre krav end pengekrav hviler på Retsplejerådets [betænkning nr. 1170/1989 om tvangsfuldbyrdelse af andre krav end pengekrav](#), der blev gennemført ved [LOV nr. 469 af 30. juni 1993](#) om ændring af retsplejeloven og færdselsloven (Tvangsfuldbyrdelse af andre krav end pengekrav m.v.). Det er denne reform, der gav kapitel 57 dets nuværende indhold om umiddelbare fogedforretninger.

Betænkningen behandler indgående, hvor langt fogedrettens saglige kompetence rækker, og hvornår en sag skal henvises til almindelig rettergang. Om bevisførelsen og sikkerhedsstillelsen anføres på [s. 66](#):

... hensynet til rekvirentens fyldestgørelse gør det betænkeligt at nægte at fremme forretningen, hvis rekvirenten dog kan sandsynliggøre sin ret. For sådanne tilfælde foreslås det, at der skabes udtrykkelig lovhjemmel for, at fogedretten kan fremme forretningen mod, at rekvirenten stiller sikkerhed for den skade og ulempe, som forretningens gennemførelse vil kunne påføre rekviritus.

Det forslag er i dag [§ 597, stk. 1](#), og den dertil hørende søgsmålsfrist findes i [§ 600](#):

Gøres det gældende, at rekvirentens krav ikke består, kan rekviritus inden 3 måneder efter forretningens foretagelse anlægge civilt søgsmål med påstand om forretningens ophævelse og erstatning, for så vidt sådanne påstande ikke er nedlagt under appel af fogedrettens afgørelse.

Denne 3-måneders frist svarer til fristen i [§ 428, stk. 4](#) og udgør sammen med sikkerhedsstillelsen rekviriti værn mod en foreløbig, men indgribende fuldbyrdelse.

Den forvaltningsretlige side er beskrevet i [betænkning nr. 981/1983 om håndhævelse af bygge- og miljølovgivningen, s. 115](#), hvor udvalget fandt reglerne om fogedforbud tilfredsstillende til at sikre, at en forvaltningsmyndighed "rimeligt hurtigt kan opnå domstolens bistand til indskriden mod en ulovlig aktivitet", men konstaterede, at instrumentet kun sjældent blev anvendt på området. [Miljøstyrelsens vejledning om håndhævelse af miljøbeskyttelsesloven](#) anfører tilsvarende, at

[d]en omstændighed, at et påbud ikke efterkommes eller at et forbud overtrædes, er formentlig nok til at sandsynlighedskravet er opfyldt og fogden vil behandle sagen.

Både denne vejledning og [Miljøstyrelsens afsnit om justifikationssagen](#) er skrevet under det dagældende kapitel 57 og henviser til de nu ophævede §§ 641-652. Terminologien om "justifikationssag" er efter forbudsreformen erstattet af pligten i [§ 425](#) til at anlægge sag om rettigheden, og ophævelsesgrundene findes i [§ 426](#). Vejledningerne kan derfor ikke lægges til grund for de processuelle spørgsmål i dag.

LOV

[Retsplejeloven § 425, stk. 1](#)[Retsplejeloven § 426, stk. 2](#)[Retsplejeloven § 428, stk. 4](#)[Retsplejeloven § 597, stk. 1](#)[Retsplejeloven § 600](#)

§ 14 Sammenfatning – hovedlinjer i håndhævelses- og sanktionspraksis

Håndhævelsessiden af kapitel 40 kan sammenfattes i seks linjer.

1. Funktionsdelingen er bevidst. Retsafdelingen meddeler forbuddet; fogedretten fuldbyrder det efter § 424, jf. kapitel 57. Forarbejderne til lov nr. 1387 af 23. december 2012 viser, at netop fogedrettens rutine med håndhævelse indgik som et vægtigt hensyn, da kompetencefordelingen blev drøftet.

2. Fuldbyrdelsen kan være fysisk – men kun inden for afgørelsens ordlyd. Fogedretten kan anvende den nødvendige magt og få politiets bistand, jf. § 498, stk. 2, men kun til det, afgørelsen faktisk pålægger. Upræcise forbud kan ikke håndhæves; det var netop kernen i Folketingets Ombudsmands udtalelse om [politibistand til opretholdelse af fogedforbud](#).

3. Beslaglæggelse er nu udtrykkeligt hjemlet. § 423 tillader beslaglæggelse af rørligt gods, når der er bestemte grunde til at antage, at det vil blive anvendt til overtrædelse, med mulighed for henvisning til fogedretten. Godsets endelige skæbne afgøres efter § 429 – tilbagegivelse, udlevering eller konfiskation, eventuelt til dækning af rekvirentens erstatningskrav.

4. Strafansvaret er privat påtale og forudsætter forsæt. § 430 rammer den, der forsætligt overtræder forbuddet, og den, der forsætligt yder bistand hertil, med bøde eller fængsel indtil 4 måneder samt erstatning. Sagen anlægges af rekvirenten, og spørgsmålet kan udsættes, indtil rettighedssagen er afgjort. Vejledningen efter § 422, stk. 3 er den praktiske forudsætning for forsætsbedømmelsen.

5. Forbuddet virker straks – og ophævelsen gør det også. Kære har ikke opsættende virkning, jf. § 427, og en ophævelse kan ikke hindres i at træde i virksomhed ved kære, jf. § 587, stk. 3. Fristen på 2 uger i § 425 løber først fra afgørelsens endelighed, og benyttelse af kæreadgangen er ikke i sig selv utilbørlig forhaling, jf. BS-5433/2025-SHR.

6. Rekvirenten bærer risikoen. Ansvar efter § 428, stk. 1 er objektivi, når retten viser sig ikke at bestå, og sikkerhedsstillelsen efter § 415 er dækningen. Sikkerheden fastsættes af forbudsretten, og retsmidlet mod en for lav sikkerhed er rettidig kære, jf. T-14-08. Ophævelsen af forbuddet i Sag 325/2011 (Lundbeck mod Actavis) – i en sag med en anslået værdi på 100 mio. kr. – viser, at risikoen ikke er teoretisk.

Udviklingen i praksis peger på, at tyngden ligger i immaterialretlige og markedsføringsretlige sager ved Sø- og Handelsretten med kære til landsretten og videre til Højesteret, mens den egentlige fogedretlige gennemtvungelse efter § 424 sjældent giver anledning til offentliggjorte afgørelser – formentlig fordi et meddelt og forkyndt forbud i praksis efterleves, når alternativet er strafansvar efter § 430 og beslaglæggelse efter § 423.

LOV

[Retsplejeloven § 423, stk. 1](#)
[Retsplejeloven § 424](#)
[Retsplejeloven § 427, stk. 1](#)
[Retsplejeloven § 428, stk. 1](#)
[Retsplejeloven § 429](#)
[Retsplejeloven § 430, stk. 1-3](#)
[Retsplejeloven § 498, stk. 2](#)

PRAKSIS

Højesteret · Højesterets ophævelse af fogedforbud: Bevisbyrde og beviskrav ved krænkelse af fremgangsmådepatenter (Lundbeck mod Actavis) 30.10.2013

Sø- og Handelsretten · Sag om ophævelse af midlertidigt forbud mod GANNI-sko grundet påstået fristoverskridelse for anlæg af hovedsag 06.08.2025

Sø- og Handelsretten · Afvisning af påstand om forhøjelse af sikkerhedsstillelse i forbudssag 28.09.2010

REFERENCE Lovgrundlag

9 paragraffer

Retsplejeloven § 422	stk. 3	Retsplejeloven § 423	stk. 1-4
Retsplejeloven § 424		Retsplejeloven § 426	stk. 1-4
Retsplejeloven § 428	stk. 1-6	Retsplejeloven § 429	
Retsplejeloven § 430	stk. 1-3	Retsplejeloven § 498	stk. 2
Retsplejeloven § 596	stk. 1		

MATERIALE Citerede afgørelser

22 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

5

22.12.2025	Højesterets stadfæstelse af midlertidigt forbud mod salg af generisk Rivaroxaban i sag om patentkrænkelser	10501-12378
02.05.2022	Højesterets dom om erstatning for krænkelser af designrettigheder og brandudvanding	bs-50856-2020-hjr-og-bs-5085
29.10.2015	Højesterets afvisning af anke i sag om patentkrænkelser grundet manglende principiel karakter	188-2015
30.10.2013	Højesterets ophævelse af føgedforbud: Bevisbyrde og beviskrav ved krænkelser af fremgangsmådepatenter (Lundbeck mod Actavis)	325-2011--og-330-2011
12.12.2008	Højesteretsdom i sag om krænkelser af brugsmønstre og patent vedrørende sættevogne med tvangsstyring	4534-5436

LANDSRETEN · ANKEINSTANS

3

29.01.2018	Kære af føgedretskenning om afvisning af føgedsag grundet udrejse	6737-8095
16.01.2009	Vestre Landsrets ophævelse af føgedrettens forhåndsafvisning i sag om udsættelse af lejemaal	1287-1546
03.10.2008	Kendelse om bevisførelse i justifikationssag vedrørende føgedforbud	6622-7955

SØ- OG HANDELSRETEN · SPECIALRET

12

06.08.2025	Sag om ophævelse af midlertidigt forbud mod GANNI-sko grundet påstået fristoverskridelse for anlæg af hovedsag	BS-5433/2025-SHR
30.06.2025	Sø- og Handelsretten fastholder midlertidigt forbud mod skodesign efter tvist om tidsfrister	10324-12135
19.03.2025	Midlertidigt forbud mod vildledende og nedsættende udsagn om hestesadler	BS-52545/2024-SHR
24.02.2025	Sø- og Handelsretten afviser forbud mod brug af varemærket MULTIAIR grundet manglende forvekslingsfare	BS-48344/2024-SHR

29.08.2023	Midlertidigt forbud mod SG Armaturens el-kontakter for krænkelse af LK FUGA's ophavsret, designret og markedsføringsret	BS-54170/2022-SHR
02.06.2023	Afvisning af midlertidigt forbud og påbud vedrørende brugerdata efter ophørt forsikringssamarbejde	BS-2498/2023-SHR
12.01.2021	Sag om midlertidige forbud vedrørende krænkelse af varemærkerettigheder og god markedsføringsskik	3305-3934
20.12.2019	Kendelse om patentkrænkelse og midlertidigt forbud vedrørende rottespærre	BS-38798/2019-SHR
18.11.2019	Kendelse om midlertidigt forbud vedrørende varemærket hejs.dk afvist grundet passivitet	BS-31266/2019-SHR
18.04.2018	Midlertidigt forbud vedrørende krænkelse af ophavsret og markedsføringsret i forbindelse med tekniske tegninger af køle-/frostopbevaringsenheder	BS-8098/2017-SHR
28.09.2010	Afvisning af påstand om forhøjelse af sikkerhedsstillelse i forbudssag	T-14-08
09.08.2005	Varemærkeret: Forvekslelighed mellem SIMPLY og SIMPLE WISH for damebeklædning	V-133-03
PARKERINGSKLAGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS		2
22.05.2023	Kontrolafgift for uaf læselig p-skive efter placering med bagsiden opad i forruden	park-3934
05.07.2022	Udløbet 24-timers p-tilladelse ved Holstebro Station trods togrejses varighed	park-1546

FORARBEJDE Betænkninger

3 referencer

Betænkning om tvangsfuldbyrdelse af andre krav end pengekrav

nr. 1170 · 1989 · Justitsministeriet

Reform af den civile retspleje VII – Midlertidige afgørelser om forbud og påbud (Betænkning nr. 1530)

nr. 1530 · 2012 · Justitsministeriet

Betænkning om håndhævelse af bygge- og miljølovgivningen

nr. 981 · 1983 · Miljøministeriet

02

PRAKSISOVERSIGT · FOGEDRET

Praksisoversigt over fogedretsbehandling – udlæg, udsættelse og tvangsfuldbyrdelse

Fuldbyrdesgrundlag, udlægsforretningen, trangsbeneficiet, lejerudsættelse og fuldbyrdelse af afgørelser om børn

Version 3 · Opdateret 21. jul. 2026 · 30 afgørelser · 2004-2026

[Læs online](#)**INTRODUKTION**

Fogedretten er den judicielle myndighed, der omsætter domme, forlig, betalingspåkrav, pantebreve og offentlige krav til faktisk fyldestgørelse. Retsgrundlaget er retsplejelovens tvangsfuldbyrdesafsnit: fuldbyrdesgrundlagene i § 478, udlægsforretningen i kapitel 45-47, andre krav end pengekrav i kapitel 48, tvangsauktion i kapitel 49-51, umiddelbare fogedforretninger i kapitel 55 og – siden 1. april 2019 – fuldbyrdelse af afgørelser om forældremyndighed, bopæl og samvær i kapitel 42 b. Praksis viser et gennemgående mønster: fogedretten prøver grundlaget formelt og forfølgningens lovlighed intensivt, men den underliggende materielle tvist kun i begrænset omfang, jf. § 501; til gengæld håndhæver domstolene skyldnerens og rekviritus' beskyttelsesregler – trangsbeneficiet, fredningsperioden efter insolvenserklæring og hensynet til barnets bedste – med betydelig konsekvens.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01 Opregningen af fuldbyrdesgrundlag i retsplejelovens § 478, stk. 1, er udtømmende – mangler et gyldigt grundlag, nægter fogedretten at fremme sagen, jf. § 489.
- 02 Indsigelser mod rigtigheden af domme, kendelser og påtegnede betalingspåkrav kan ikke gøres gældende under tvangsfuldbyrdelsen, jf. § 501, stk. 2 – fogedretten prøver grundlagets formelle gyldighed, ikke det materielle udfald.
- 03 Fremsættes der indsigelser, og findes det efter den bevisførelse, der kan ske ved fogedretten, betænkeligt at fremme forretningen, nægter fogedretten at efterkomme anmodningen, jf. § 501, stk. 1; fogedretten kan afvise bevisførelse, der bør ske under almindelig rettergang, jf. § 501, stk. 4.
- 04 Fogedretten skal ex officio påse trangsbeneficiet i § 509 – skyldneren kan ikke gyldigt give samtykke til udlæg i beskyttede aktiver, jf. § 509, stk. 4.
- 05 Trangsbeneficiet beskytter husstanden som en enhed, og "husstand" omfatter enhver, der rent faktisk helt eller delvis forsørges af skyldneren, uanset om der består en retlig forsørgelsespligt.

- 06** En andelsbolig eller boligaktie er kun beskyttet mod udlæg, hvis boligen efter størrelse og indretning alene opfylder kravene til en beskeden bolig, OG realisationsværdien ikke klart overstiger udgiften ved en passende alternativ bolig, jf. § 509, stk. 2.
- 07** Har en fordringshaver ikke fået tilstrækkeligt udlæg, kan ny udlægsforretning som udgangspunkt først begæres efter 12 måneder, jf. § 490, stk. 1 – fredningsperioden blev hævet fra 6 til 12 måneder i 2024.
- 08** Fredningen efter § 490, stk. 1, kan gennembrydes efter § 490, stk. 3, når fordringshaveren udtrykkeligt anmoder om, at forretningen gennemføres med henblik på forældelsesafbrydelse; fogedretten er da forpligtet til at følge fremgangsmåden og kan ikke afvise med henvisning til, at forældelsen ikke er nært forestående.
- 09** Udlæg skaber ikke i sig selv et særligt retsgrundlag med forlænget forældelse – det kræver, at skyldneren udtrykkeligt anerkender gælden og dens størrelse, eller at fogedretten efter indsigelse har taget stilling hertil.
- 10** En anmodning om fuldbyrdelse kan begrænses til en del af fordringen, jf. § 507, stk. 2, medmindre opdelingen strider mod skyldnerens interesser – men fogedretten har ingen retlig pligt til samtidig at tage stilling til den ikke-begærede del af kravet.
- 11** Umiddelbare fogedforretninger, herunder lejerudsættelse, gennemføres uden sædvanligt fuldbyrdelsesgrundlag, når rekvirenten godtgør eller sandsynliggør sit krav, jf. § 596, stk. 1, jf. § 528.
- 12** Værneting i umiddelbare fogedforretninger følger rekvisitus' hjemting efter §§ 235-240, jf. § 598, stk. 1 – værnetingsreglen om fast ejendom i § 241 finder ikke anvendelse, heller ikke ved udsættelse af en lejer.
- 13** Ved ophævelse på grund af utryghedsskabende kriminalitet efter lejelovens § 182, stk. 1, nr. 10, og almenlejelovens § 90, stk. 1, nr. 10, skal fogedretten tillade den bevisførelse, der er nødvendig for at afgøre, om ophævelsen var berettiget, jf. § 597, stk. 2, 2. pkt.
- 14** Ophævelse af et lejemål som følge af et husstandsmedlems kriminalitet kræver en konkret proportionalitetsafvejning mellem misligholdelsens grovhed og lejerens forhold i øvrigt på ophævelsestidspunktet.
- 15** Fuldbyrdelse af afgørelser om forældremyndighed, bopæl og samvær kan kun ske under hensyn til barnet og skal varetage barnets bedste, jf. § 456 p – også når bopælsforælderen uden rimelig grund gennem år har modarbejdet kontakten.
- 16** Tvangsbøder efter § 456 r, stk. 3, fastsættes efter indkomsten hos den forælder, der har barnet, og som minimum til 1.500 kr.; umiddelbar magt skal som udgangspunkt ske ved tilbageholdelse af forælderen – afhentning af barnet er sidste udvej og kræver forudgående børnesagkyndig vurdering.
- 17** Kærefristen i fogedsager er 4 uger efter forretningen eller afgørelsen, jf. § 586, stk. 1 – men særlovgivning kan fastsætte en kortere frist, og fogedrettens fejlagtige kærevejledning forlænger ikke i sig selv fristen.

- 18** Afgørelser om udlæg for krav med en økonomisk værdi på højst 50.000 kr. kan ikke kæres uden tilladelse fra Procesbevillingsnævnet, jf. § 584, stk. 2.
- 19** Er en umiddelbar fogedforretning først gennemført, bortfalder som udgangspunkt den retlige interesse i at få prøvet forudgående procesledende beslutninger under kæremålet.
- 20** Rekvisitus kan inden 3 måneder efter forretningen anlægge selvstændigt civilt søgsmål med påstand om forretningens ophævelse og erstatning, jf. § 600, hvis kravet bestrides.

§ 1 Fuldbyrdelesgrundlaget: den udtømmende opregning i § 478

Al tvangsfuldbyrdelse ved fogedretten forudsætter et fuldbyrdelesgrundlag. [Retsplejelovens § 478, stk. 1](#) opregner ni kategorier, og opregningen er udtømmende:

Nr.	Grundlag
1	Domme og kendelser fra domstole og andre myndigheder, betalingspåkrav med påtegning efter § 477 e, stk. 2 , samt beslutninger om sagsomkostninger
2	Forlig indgået for disse myndigheder samt forlig under vilkårsforhandling
3	Aftaler og afgørelser om forældremyndighed, barnets bopæl og samvær fra Familieretshuset/familieretten
4	Udenretlige skriftlige forlig om forfalden gæld med udtrykkelig eksigibilitetsklausul
5	Gældsbreve med udtrykkelig eksigibilitetsklausul
6	Pantebreve – for ejerpantebreve og skadesløsbreve dog kun, når gældens størrelse og forfaldstid er erkendt eller klart fremgår
7	Veksler (vekselretlige krav) og checks (regreskrav)
8	Afgørelser fra Forbrugerklagenævnet og godkendte private tvistløsningsorganer
9	Afgørelser og forlig efter ægteskabslovens § 58 truffet af eller indgået for Familieretshuset

Hertil kommer, at udlæg kan ske for krav, som i lovgivningen er tillagt **udpantningsret**, jf. [§ 478, stk. 2](#), og at retten til tvangsfuldbyrdelse også tilkommer den, der har håndpant i en fordring, jf. [stk. 3](#). Efter [stk. 4](#) kan fuldbyrdelse i de dokumentbaserede tilfælde (nr. 4-7) ske hos enhver, der ved sin underskrift har forpligtet sig som skyldner, selvskyldnerkautionist eller pantsætter – underskriften kan for nr. 4 og 5 være tilføjet digitalt.

Mangler et gyldigt grundlag, nægter fogedretten at fremme sagen. Det skete i **FS-10291/2008-NAE**, hvor fogedretten afviste sagen med henvisning til [§ 489](#), fordi der ikke forelå et grundlag for tvangsfuldbyrdelse, jf. **FS-10291/2008-NAE**. Kravet om **identitet mellem den, grundlaget retter sig mod, og den, forfølgningen føres mod**, håndhæves tilsvarende: i **FS-3436/2008-NYK** nægtede fogedretten at fremme sagen, fordi grundlaget ikke kunne bære fuldbyrdelse mod en personligt drevet virksomhed.

At § 478 er en reel begrænsning på forvaltningens adgang til selvtægt, understreges af Folketingets Ombudsmand i sagen om [uholdbar tilbageførsel fra skatteyderens konto af fejlagtigt udbetalt overskydende skat](#), hvor ombudsmanden gengav § 478 i sin helhed og konkluderede:

Jeg må finde det beklageligt, at Statsskattedirektoratet ved tilbageførslen tilsidesatte retsplejelovens tvangsfuldbyrdsregler.

Myndigheden må altså – hvis kontohaveren ikke samtykker – søge kravet inddrevet under iagttagelse af de almindelige regler om tvangsfuldbyrdelse og ikke ved ensidig tilbageførsel.

LOV	Retsplejeloven § 477e, stk. 2	Retsplejeloven § 478, stk. 1-4	Retsplejeloven § 489
PRAKSIS	Byretten · Sag afvist grundet manglende grundlag for tvangsfuldbyrdelse		09.12.2008
	Byretten · Fogedretten nægter fremme af sag mod skyldner grundet manglende grundlag for fuldbyrdelse mod personligt drevet virksomhed		22.07.2008

§ 2 Fogedrettens prøvelse: formel kontrol, begrænset materiel prøvelse

Kernen i fogedprocessen er den asymmetriske prøvelse. Efter [§ 501, stk. 1](#) gælder:

Fremsættes der indsigelser mod grundlaget for fuldbyrdelsen, og findes det efter den bevisførelse, der kan ske ved fogedretten, jf. stk. 2-4, betænkeligt at fremme forretningen, nægter fogedretten at efterkomme fordringshaverens anmodning.

Men prøvelsen er samtidig skarpt afgrænset. Efter [§ 501, stk. 2](#) kan indsigelser mod **rigtigheden** af domme, kendelser og betalingspåkrav med påtegning efter § 477 e, stk. 2, samt indsigelser mod indenretlige forlig, som angår rettens virksomhed, **ikke** gøres gældende under tvangsfuldbyrdelsen. Fogedretten er ikke en appelinstant. Endelig kan fogedretten efter [§ 501, stk. 4](#) nægte bevisførelse, som på grund af omfang eller beskaffenhed bør ske under almindelig rettergang.

Denne ramme er bekræftet på højeste niveau. I [BS-89/2022-HJR](#) stadfæstede Højesteret fogedrettens kompetence i en sag om tvangsfuldbyrdelse af udlæg med udgangspunkt i netop §§ 481, 487, 489, 501 og 502 sammenholdt med kærere reglerne i §§ 586-587.

Det, fogedretten derimod prøver intensivt, er **forfølgningens egen lovlighed** – forkyndelse, varsel, kompetence og fremgangsmåde. Det illustreres skarpt af Højesterets kendelse i [BS-47285/2025-HJR](#). Et førstegangsudlæg var delvis ophævet, fordi vejledningen i tilsigelsen om konsekvenserne ved udeblivelse var mangelfuld. Både fogedret og landsret fandt derefter, at et nyt udlæg krævede fornyet dagbladsforkyndelse, og at 7-dages-fristen i [§ 485, stk. 1](#) ikke var overholdt. Højesteret ændrede dette:

Højesteret afviser både fogedrettens og landsrettens fortolkning. Ifølge Højesteret følger det af skatteinddrivelseslovens § 9, stk. 1, at det er tilstrækkeligt, at der forud for inddrivelsen er sket dagbladsforkyndelse. Der findes intet grundlag i lovens ordlyd eller forarbejder for, at der skal ske fornyet dagbladsforkyndelse blot fordi et tidligere udlæg er ophævet af processuelle grunde.

Højesteret lagde vægt på, at [§ 493, stk. 3](#) alene kræver ny meddelelse om tid og sted for senere udlægsforretninger vedrørende samme krav, og at kravene i [§ 494, stk. 1](#) var opfyldt. Sagen blev hjemvist med henblik på, at

udlægsforretningen fremmes. Afgørelsen fastslår, at en processuelt begrundet ophævelse af ét udlæg ikke nulstiller inddrivelsesgrundlaget.

Fogedretten har desuden to ventiler. Efter [§ 502, stk. 1](#) kan forretningen udsættes, når den dom, der søges fuldbyrdet, er anket efter fuldbyrdelsesfristens udløb, når et præjudicielt retsforhold er under behandling, eller når der foreligger andre særlige grunde; findes udsættelse betænkelig af hensyn til fordringshaveren, kan udlæg i stedet betinges af sikkerhedsstillelse, jf. [§ 502, stk. 2](#). Og efter [§ 504](#) kan forretningen genoptages – bl.a. når skyldneren ikke var til stede og nu ønsker at benytte sine rettigheder efter §§ 509-516, eller når grundlaget for tvangsfuldbyrdelsen ved dom er ophævet eller erklæret ugyldigt.

At fogedretsbehandlingen har præklusiv virkning i forhold til senere klagefora, illustreres af Finansielle Ankenævns afgørelse i [151/2025](#), hvor en klage over gældshæftelse blev afvist under henvisning til den forudgående domstolsafgørelse og fogedretsbehandling.

LOV	Retsplejelovent § 485, stk. 1	Retsplejelovent § 493, stk. 3	Retsplejelovent § 501, stk. 1-5
	Retsplejelovent § 502, stk. 1, 2	Retsplejelovent § 504	
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets kendelse om dagbladsforkyndelse og Gældsstyrelsens adgang til at foretage udlæg efter ophævede forretninger 21.01.2026 Højesteret · Højesteret stadfæster fogedrettens kompetence i sag om tvangsfuldbyrdelse af udlæg 23.05.2023 Det finansielle ankenævn · Afvisning af klage over gældshæftelse grundet tidligere domstolsafgørelse og fogedretsbehandling 28.10.2025		

Udlægsforretningens gennemførelse – oplysningspligt, udeblivelse og kontorudlæg

Pengekrav fuldbyrdes ved udlæg i en så stor del af skyldnerens formue, som efter fogedrettens skøn er nødvendig til dækning af kravet samt omkostninger, jf. [§ 507, stk. 1](#). Fogedretten vurderer det udlagte, hvis en part forlanger det, eller retten finder vurdering påkrævet, jf. [§ 507, stk. 3](#).

Skyldnerens **oplysningspligt** er den bærende mekanisme. Efter [§ 497, stk. 1](#) skal skyldneren give de oplysninger, fogedretten finder nødvendige, herunder om sine og husstandens økonomiske forhold, og fogedretten skal pålægge skyldneren at tale sandhed og gøre ham bekendt med strafansvaret. Undlader skyldneren dette, kan fogedretten ved kendelse bestemme, at han ved politiets foranstaltning tages i forvaring, indtil han opfylder pligten – dog højst 6 måneder i samme sag, jf. [§ 497, stk. 2](#).

Forretningen kan gennemføres, selv om skyldneren ikke giver møde eller træffes, jf. [§ 495, stk. 1](#). Er skyldneren ikke mødt, opfordrer fogedretten ægtefællen eller andre tilstedeværende over 18 år med kendskab til skyldnerens forhold til at varetage hans interesser, jf. [§ 495, stk. 2](#), og finder retten det ønskeligt, at skyldneren er til stede, kan forretningen udsættes, jf. [§ 495, stk. 3](#).

Adgangen til **kontorudlæg** blev væsentligt udvidet ved **lov af 12. juni 2024 om ændring af retsplejelovent m.v. (Gennemførelse af flerårssaftale for domstolene for 2024-27 m.v.)**, i kraft 15. juni 2024. Hvor der tidligere kun kunne foretages kontorudlæg i fast ejendom, andelsboliger m.v. i henhold til pantebrev eller for lovbestemt pant, kan der nu på rettens kontor foretages udlæg i **alle aktiver, der er registreret i et offentligt register**. Af [de specielle bemærkninger til bestemmelsen](#) fremgår:

Et "offentligt" register er et register, som føres af eller for en offentlig myndighed. Det er ikke afgørende, om der er offentlig adgang til registerets oplysninger, men muligheden for udlæg i et registreret aktiv forudsætter, at fogedretten selv eller gennem fordringshaveren kan modtage de relevante oplysninger fra registeret.

Ændringen slår igennem på de umiddelbare fogedforretninger via henvisningen i [§ 598, stk. 2](#). Forarbejderne er her helt eksplicitte om konsekvensen for lejerudsættelser:

Der vil således i sager om udsættelse af en lejer, hvor lejeren ikke er mødt, fremover på rettens kontor som udgangspunkt kunne træffes afgørelse om, at lejeren skal udsættes af et lejemål, sådan at udlejerens, der ejer ejendommen, indsættes i besiddelsen heraf. Udlejerens ret til ejendommen skal fremgå af et offentligt register, hvilket i praksis normalt vil være opfyldt ved, at udlejerens har tinglyst adkomst til ejendommen.

Hvis lejeren ikke frivilligt efterkommer fogedrettens afgørelse om, at lejeren skal fraflytte lejemålet, vil det stadig være nødvendigt med en udkørende fogedforretning med henblik på faktisk at udsætte lejeren af lejemålet.

Ved **udlæg foretaget af pantefogeder** gælder tilsvarende principper. Justitsministeriets historiske [Vejledning for Pantefogeder](#) beskriver skyldnerens påvisningsret og pantefogedens pligt til at udvælge de mindst indgribende aktiver:

Dog har Pantefogeden herved at paase, at de for Skyldneren mest undværlige Genstande først udlægges, saa at f.Eks. en Ejendoms nødvendige Besætning og de til dens Drift uundværlige Avlsredskaber saavel som Haandværksredskaber og andre til Skyldnerens Næringsdrift uomgængelig fornødne Ting ikke udlægges, saa længe andre mere undværlige Genstande forefindes.

Endelig har Folketingets Ombudsmand af egen drift rejst spørgsmålet om **klagevejledning ved udlæg**. I sagen om [klagevejledning i blanket vedr. »Meddelelse om udlæg«](#) førte ombudsmandens undersøgelse til, at Statsskattedirektoratet henstillede til kommunerne, at pantefogedens meddelelse fremover skulle indeholde anvisning om klagemulighed og klagefrist – med henvisning til pligten efter [§ 519, stk. 2](#), til at gøre skyldneren bekendt med udlæggets retsvirkninger.

LOV

[Retsplejeloven § 495, stk. 1-3](#)
[Retsplejeloven § 497, stk. 1-3](#)
[Retsplejeloven § 507, stk. 1, 3](#)
[Retsplejeloven § 598, stk. 2](#)

PRAKSIS **Højesteret** · Højesterets kendelse om dagbladsforkyndelse og Gældsstyrelsens adgang til at foretage udlæg efter ophævede forretninger 21.01.2026

§ 4 Transgbeneficiet – § 509 og grænserne for beskyttede aktiver

Den mest indgribende begrænsning på udlægsretten er transgbeneficiet. Efter [§ 509, stk. 1](#) kan udlæg ikke foretages i aktiver – bortset fra fast ejendom – der er nødvendige til opretholdelse af **et beskedent hjem og en beskedent levelfod** for skyldneren og hans husstand. Hertil kommer erhvervsbeneficiet i [§ 509, stk. 3](#): aktiver af indtil 3.000 kr.s værdi, som er nødvendige til skyldnerens eller husstandens erhverv eller uddannelse. Og afgørende: skyldneren **kan ikke gyldigt give samtykke** til udlæg i de beskyttede aktiver, jf. [§ 509, stk. 4](#).

Den retspolitiske begrundelse er beskrevet indgående i bilaget om transgbeneficiet i Justitsministeriets [vejledning om benådning, udsættelse, eftergivelse og henstand m.v.](#):

Et beneficium competentiae (transgbeneficium) har herefter været anset for en socialpolitisk nødvendighed.

Vejledningen fastslår videre to praktisk vigtige forhold. For det første er beneficiet **ikke** betinget af, at skyldneren er uden skyld i sin situation: der skal ikke tages hensyn til, om skyldneren burde have bragt gælden ud af verden, mens han havde lønindtægt. For det andet defineres husstanden bredt:

medlem af husstanden er enhver, der rent faktisk helt eller delvis forsørges af skyldneren. Det er derfor uden betydning, om der retligt påhviler skyldneren en offentligretlig eller privatretlig forsørgelsespligt.

Husstanden betragtes som en enhed – hvilket omvendt betyder, at skyldnerens udtagelsesret ikke rækker længere end til det nødvendige, når andre husstandsmedlemmer selv råder over aktiver. Vejledningen er fra 1997 og gengiver den dagældende paragrafinddeling af § 509 (hvor samtykkeforbuddet stod i stk. 3); efter indsættelsen af et nyt stk. 2 i 2004 er samtykkeforbuddet i dag stk. 4. Princippet er uændret.

Andelsboliger. Ved [ændringsloven af 1. april 2004 om pant og udlæg i andelsboliger m.v.](#) blev der indsat et nyt [§ 509, stk. 2](#), der opstiller to kumulative betingelser for, at en andel eller boligaktie kan undtages fra udlæg. Af de specielle bemærkninger:

Det præciseres med bestemmelsens første led, at det er en betingelse for udlægsfritagelse, at boligen efter sin størrelse og indretning alene opfylder de sædvanlige krav, der må stilles til en beskeden bolig. En større eller mere luksuøs indrettet bolig er således – uanset dens værdi – ikke beskyttet mod udlæg.

Ifølge bestemmelsens andet led er det endvidere en betingelse for udlægsfritagelse, at det aktiv, som boligen er knyttet til, ikke repræsenterer en værdi, der klart overstiger udgiften ved overtagelse af en anden passende bolig ... Aktivets værdi fastlægges som nettoprovenuet i forbindelse med afregning af salgssum mv.

Forarbejderne understreger tillige, at udlæg kan foretages, **selv om kravene i stk. 2 er opfyldt**, hvis skyldneren har rådighed over en anden bolig. Rækkevidden af transgbeneficiet i denne kontekst er efterprøvet af Højesteret i [Sag 147/2019](#), der angik udlæg i en **ideel andel** af en andelsbolig og forholdet mellem stk. 1 og stk. 2.

Kontante midler og forudbetalte ydelser. Transgbeneficiet er ikke en generel beskyttelse af skyldnerens likviditet. I [BS-2761/2012-OLR](#) havde en pantefoged foretaget udlæg i 9.300 kr. i kontanter, som en studerende blev fundet i besiddelse af i lufthavnen; midlerne stammede fra SU udbetalt for flere måneder. Fogedretten ophævede udlægget, men Østre Landsret udtalte:

Herefter og da [Debitor] efter udlægget fortsat var i besiddelse af 10.700 kr., findes det foretagne udlæg ikke at være i strid med retsplejelovens § 509, stk. 1. Der var derfor ikke grundlag for at ophæve udlægget.

Landsretten lagde vægt på, at der ikke forelå oplysninger om skyldnerens faste udgifter. Afgørelsen viser, at vurderingen er konkret og bevisbåret: den, der påberåber sig beneficiet, må sandsynliggøre det nødvendige forbrug. Sagen blev hjemvist til fornyet behandling, idet det oprindelige udlæg var ophørt med at eksistere.

Løn. Endelig beskytter [§ 511, stk. 1](#) endnu ikke udbetalt løn eller andet vederlag for personligt arbejde mod udlæg, medmindre der er forløbet mere end 7 dage efter udløbet af optjeningsperioden. Særskilt udlæg i krav på leje af fast ejendom kan ikke foretages før forfald, jf. [§ 511, stk. 2](#).

LOV	Retsplejelovent § 509, stk. 1-4	Retsplejelovent § 511, stk. 1, 2	
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets afgørelse om udlæg i ideel andel af andelsbolig og rækkevidden af transgbeneficiet		30.04.2020
	Landsretten · Udlæg i SU-midler: Landsret hjemviser sag om ophævelse af udlæg til fornyet behandling i fogedretten		12.09.2012

Insolvenserklæring, fredningsperioden og forældelsesafbrydelse efter § 490

Når en udlægsforretning er forgæves – skyldneren afgiver insolvenserklæring, eller der ikke findes aktiver – indtræder en **fredningsperiode**. Efter § 490, stk. 1 kan en fordringshaver, der ikke har fået tilstrækkeligt udlæg, først begære ny forretning, når der er forløbet **12 måneder** siden sidste forretning; fogedretten kan også i øvrigt afvise at foretage udlægsforretning, når den er bekendt med en forgæves forretning inden for de sidste 12 måneder. Perioden var tidligere 6 måneder og blev **fordoblet ved lovændringen af 12. juni 2024** med det formål at reducere antallet af forgæves fogedforretninger.

Fredningen er ikke absolut. Efter § 490, stk. 2 gælder den ikke, hvis der er rimelig grund til at antage, at skyldneren ejer aktiver, hvori udlæg kan foretages, eller der i øvrigt foreligger særlige omstændigheder.

Den praktisk vigtigste undtagelse er § 490, stk. 3, der giver fordringshaveren adgang til at få forældelsen afbrudt uden en egentlig forretning: fogedretten giver skyldneren skriftlig meddelelse om det opgjorte krav inklusive renter og omkostninger og om formålet; fremkommer skyldneren ikke med skriftlige indsigelser inden fristen, har meddelelsen samme forældelsesafbrydende virkning som en udlægsforretning.

To parallelle landsretskendelser fra 2009 fastlægger, at fogedretten er **forpligtet** til at følge denne fremgangsmåde, når den påberåbes. I [BS-2394/2008-VLR](#) havde fogedretten afvist at fremme sagen, fordi rentekravet efter rettens egen beregning først ville forælde efter fredningsperiodens udløb. Vestre Landsret ophævede afgørelsen:

"Det fremgår ikke af bestemmelsen eller dennes forarbejder, at der kan stilles krav om, at forældelse af fordringshaverens krav er nært forestående."

Tilsvarende i [BS-477/2009-OLR](#), hvor Østre Landsret konstaterede en sagsbehandlingsfejl:

"Da fogedretten ikke har fulgt fremgangsmåden i retsplejelovens § 490, stk. 3, tages kærændes påstand til følge."

Opdeling af fordringen. Efter § 507, stk. 2 kan anmodningen om fuldbyrdelse begrænses til en del af fordringen, medmindre fogedretten finder, at opdelingen strider mod skyldnerens interesser. Grænserne for denne teknik blev afklaret i [BS-2452/2016-OLR](#), hvor en bank begærede udlæg for kun 50.000 kr. af en fordring på ca. 274.000 kr., men gjorde gældende, at fogedretten havde pligt til at tage stilling til hele det opgjorte krav med henblik på forældelsesafbrydelse for det fulde beløb. Østre Landsret afviste:

"Landsretten finder imidlertid ikke, at der foreligger nogen retlig forpligtelse hertil, hverken efter retsplejeloven eller forældelsesloven."

Landsretten henviste kreditor til enten at indgive fornyet anmodning for restbeløbet eller – ved insolvenserklæring – at benytte § 490, stk. 3, som netop omfatter hele kravet inklusive renter og omkostninger. Højesteret har efterfølgende taget stilling til spørgsmålet om forældelsesafbrydelsens rækkevidde ved delvis udlægsanmodning i [Sag 146/2019](#), der angår samspillet mellem § 507, stk. 2 og forældelseslovens § 18 og § 19.

Rettidighed. Selve indgivelsestidspunktet kan være afgørende. I [BS-3507/2014-OLR](#) udløb den 10-årige frist efter [forældelseslovens § 5, stk. 1, nr. 3](#) en søndag og blev derfor forlænget til mandag, jf. § 27. Landsretten fastslog:

Anmodning om udlæg må under de foreliggende omstændigheder, hvor fremsendelse pr. e-mail den 24. november 2014 inden for rettens åbningstid er fulgt op af indlevering af den originale anmodning den følgende dag, anses for indgivet den 24. november 2014.

Udlæg skaber ikke i sig selv et "særligt retsgrundlag". Folketingets Ombudsmand har i sagen om [den 5-årige forældelsesfrist for licenskrav](#) med henvisning til motiverne – betænkning nr. 634/1971 om udlæg og udpantning, s. 102 – udtalt:

Det må på den baggrund antages, at der kun i tilfælde, hvor debitor under fogedsagen udtrykkelig anerkender gælden og dens størrelse, eller fogedretten efter en fremsat indsigelse har taget stilling hertil, kan siges at være etableret et særligt retsgrundlag, hvorved kravet bliver undergivet 20-årig forældelse.

Om forældelse af pengekrav i øvrigt henvises til [forældelse-pengekrav-afbrydelse](#). Insolvenserklæringens rolle som indgang til gældssanering behandles i [gældssanering](#) og forholdet til konkursbehandling i [konkurs](#).

LOV

[Forældelsesloven § 18, stk. 1](#)[Forældelsesloven § 19, stk. 6](#)[Retsplejeloven § 490, stk. 1-3](#)[Retsplejeloven § 507, stk. 2](#)

PRAKSIS	Højesteret · Afbrydelse af forældelse ved delvis anmodning om udlæg	16.04.2020
	Landsretten · Kendelse om fortsættelse af udlægsforretning for et begrænset beløb	03.02.2017
	Landsretten · Ophævelse af fogedrettens afgørelse om forældelse af krav	09.02.2015
	Landsretten · Kendelse om hjemvisning af fogedsag vedrørende afbrydelse af forældelse	05.03.2009
	Landsretten · Vestre Landsret ophæver afvisning af fogedsag til afbrydelse af forældelse trods insolvenserklæring	17.02.2009

§ 6 Umiddelbare fogedforretninger – udsættelse af lejere efter §§ 528 og 596-598

Kapitel 55 giver fogedretten adgang til at gennemtvinge besiddelseskra **uden sædvanligt tvangsfuldbyrdesgrundlag**. Efter [§ 596, stk. 1](#) kan besiddelseskra som nævnt i [§ 528](#) gennemtvinges ved en umiddelbar fogedforretning, såfremt rekvirenten i fogedretten kan **godtgøre eller sandsynliggøre** sit krav mod rekviritus. § 528 omfatter de tilfælde, hvor rekviritus skal fraflytte en fast ejendom, give rekvirenten rådighed over den, eller udlevere rørligt gods.

Bevistemaet er lempeligere end i den almindelige civilproces, men til gengæld er bevisadgangen snæver. Efter [§ 597, stk. 1](#) nægter fogedretten at fremme anmodningen, hvis der fremsættes indsigelser, og rekvirenten ikke kan føre bevis ved dokumentbevis eller partsforklaring. Kan rekvirenten sandsynliggøre sin ret, og findes det betænkeligt at nægte fremme, kan forretningen gennemføres mod sikkerhedsstillelse. Fogedretten kan undtagelsesvis tillade anden bevisførelse, jf. [§ 597, stk. 2](#), og kan efter [§ 597, stk. 3](#) afvise at fremme forretningen, når retten finder det betænkeligt.

Værneting. [§ 598, stk. 1](#) henlægger anmodningen til fogedretten på rekviritus' hjemting, jf. §§ 235-240. I [BS-271/2018-VLR](#) gjorde en udlejer gældende, at værnetingsreglen for fast ejendom i [§ 241](#) måtte have forrang, når lejemålet lå i en anden retskreds end lejerens bopæl. Vestre Landsret afviste dette og citerede betænkning nr. 1170/1989 som begrundelse for lovgivers valg:

"Baggrunden for at fravige de almindelige fogedretlige værnetingsregler har været, at der i disse sager er et særligt behov for at komme i forbindelse med rekviritus. I umiddelbare fogedforretninger gennemføres forretningen på et

usikkert grundlag og angår ofte et krav af helt afgørende betydning for rekvisitus, f.eks. krav om fraflytning af en bolig."

Landsretten konkluderede, at hverken ordlyden eller lovbemærkningerne gav plads til § 241 i umiddelbare fogedforretninger, og at værneting for en lejer uden fast bopæl fastsættes efter den sidst kendte bopæl, jf. § 235, stk. 4.

Forhåndsafvisning. Efter § 598, stk. 2 finder bl.a. § 348 og § 349 tilsvarende anvendelse. I [BS-2274/2008-VLR](#) fastslog Vestre Landsret derfor:

Det følger af retsplejelovens § 598, stk. 2, at retsplejelovens § 348 og § 349 finder anvendelse ved behandlingen af anmodninger om umiddelbare fogedforretninger. Fogedretten har dermed samme adgang til forhåndsafvisning, som retten har i civile sager.

I den konkrete sag manglede der dog hjemmel til den foretagne afvisning, og sagen blev hjemvist.

Rette rekvirent og kravets eksistens. Fogedretten prøver, om rekvirenten faktisk er indehaver af det påberåbte krav. I [FS-551/2021-HRS](#) var en ejendom overdraget, og huslejerestancen for juni 2020 var forfaldet før skæringsdagen. Fogedretten i Horsens udtalte:

En fordring kan kun overdrages ved aftale. Der er ikke fremlagt hverken købsaftale eller refusionsopgørelse, og Udlejer 3 har ved brev af 19. oktober 2020 forsøgt fortsat at inddrive restancen direkte fra Lejer.

Sagen blev nægtet fremme for de nye ejere efter § 596, stk. 1, jf. § 528, og afvist for de tidligere ejere på grund af manglende retlig interesse. Er betingelserne derimod opfyldt – fx fordi lejemålet er ophævet ved dom – sker udsættelsen kortfattet og formelt, som i [FS-2887/2021-KOL](#), hvor lejerens blev erklæret udsat, udlejerens indsat og indboet taget i bevaring.

Væsentlighedskravet. Fogedretten prøver også, om misligholdelsen er væsentlig nok til at bære ophævelsen. I [BS-1693/2004-VLR](#) nægtede Vestre Landsret fremme:

I betragtning af beløbets størrelse og fristoverskridelsens længde findes Kærendes misligholdelse af lejeaftalen at være af uvæsentlig betydning.

Omvendt blev fogedrettens udsættelse stadfæstet i [BS-846/2007-VLR](#), hvor lejerens søn var sigtet for ildspåsættelse i samme boligområde; fogedretten havde her tillagt kæremålet opsættende virkning, indtil landsretten havde afgjort sagen.

Højesteret har fastslået, at ophævelse på grund af et **husstandsmedlems** kriminalitet kræver en konkret proportionalitetsafvejning. I [BS-13328/2018-HJR](#) tiltrådte Højesteret, at grov vold mod en anden beboer som udgangspunkt berettiger til ophævelse, men konkluderede efter en samlet bedømmelse:

"Efter en samlet bedømmelse af misligholdelsens karakter og As forhold i øvrigt tiltræder Højesteret boligrettens bedømmelse af, at ophævelsen af lejemålet ikke står i rimeligt forhold til misligholdelsen."

Utryghedsskabende kriminalitet. Ved den særlige ophævelsesgrund i [lejelovens § 182, stk. 1, nr. 10](#) og [almenlejelovens § 90, stk. 1, nr. 10](#), er bevisadgangen udvidet ved lov: efter [§ 597, stk. 2, 2. pkt.](#) skal fogedretten tillade den bevisførelse, der er nødvendig for at afgøre, om ophævelsen var berettiget. [Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet: Udsættelse af lejere på grund af utryghedsskabende kriminalitet](#) beskriver samspillet med straffesagen – udlejerens anmodning efter [retsplejelovens § 996 b](#) om, at retten i umiddelbar forlængelse af domsafsigelsen

indgiver anmodning til fogedretten, og pligten for fogedretten til at orientere anklagemyndigheden, når et lejemål ophæves på grundlag af en ikke-endelig straffedom:

Fogedretten skal altid orientere anklagemyndigheden, hvis fogedretten har ophævet et lejemål på baggrund af en ikke endelig straffedom.

Bemærk endelig, at fogedudgifter og lejerestancer ikke hører under huslejenævnets kompetence; det bekræftede beboerklagenævnet i [147-122252](#), hvor et restkrav bestående af lejerestance, forbrug og udgifter ved fogedudsættelse blev henvist til boligretten. Selve påkravs- og restanceproceduren behandles nærmere i [udsættelse-lejer-paakrav-restance](#).

LOV	Lejelovent § 182, stk. 1	Retsplejeloven § 528	Retsplejeloven § 596, stk. 1
	Retsplejeloven § 597, stk. 1-4	Retsplejeloven § 598, stk. 1, 2	
PRAKSIS	Højesteret · Ophævelse af alment lejemål som følge af husstandsmedlems voldskriminalitet og proportionalitetsafvejning 13.11.2018		
	Landsretten · Landsrettens fastlæggelse af værneting ved umiddelbar fogedforretning om udsættelse af lejer 24.08.2018		
	Landsretten · Vestre Landsrets ophævelse af fogedrettens forhåndsafvisning i sag om udsættelse af lejemål 16.01.2009		
	Landsretten · Landsretten stadfæster fogedretskendelse om udsættelse af lejer 24.08.2007		
	Landsretten · Landsretten afviser fogedforretning om udsættelse af lejemål grundet uvæsentlig misligholdelse 20.08.2004		
	Byretten · Udsættelse af lejer og indsættelse af udlejer i lejemål efter ophævelse - Fogedretten i Kolding 28.05.2021		
	Byretten · Afgørelse vedrørende huslejerestance og udlejers rettigheder til udsættelse af lejer fra lejemål i Horsens 26.04.2021		
	Huslejenævnet · Beboerklagenævnet afviser sag om lejerestance, forbrug og fogedudgifter grundet manglende kompetence 13.02.2025		

§ 7 Udlæg i fast ejendom og tvangsauktion – kapitel 49-51

Udlæg til forauktionering giver ret til at sætte det udlagte til offentlig auktion og gøre sig betalt af auktionssummen, jf. [§ 538, stk. 1](#); reglerne anvendes tilsvarende på tvangsauktion uden forudgående udlæg, jf. [§ 538, stk. 2](#). Værneting følger ejendommens beliggenhed: auktion over fast ejendom – og over andele i andelsboligforeninger samt bolig-aktier og -anparter – afholdes i den retskreds, hvor ejendommen ligger, jf. [§ 539](#).

Beskyttelsen af skyldneren i tvangsauktionssager er procedural og ret intensiv. Efter [§ 561, stk. 1](#) skal fogedretten indkalde skyldneren til møde, når ejendommen benyttes til beboelse for denne eller hans familie – så vidt muligt inden 7 dage efter anmodningens modtagelse. Indkaldelsen skal oplyse om mødets formål, om adgangen til advokatbeskikkelse og om antagelse af en sagkyndig. På mødet vejleder fogedretten skyldneren om virkningerne af auktionsanmodningen og kan i særlige tilfælde meddele en **afværgefrist** på indtil 4 uger, jf. [§ 561, stk. 3](#), som kan forlænges efter [stk. 4](#). Fogedretten kan når som helst beskikke advokat for skyldneren og bør i almindelighed gøre det, når nogen anmoder herom, jf. [§ 561, stk. 6](#).

Justitsministeriets [cirkulære om kommunernes opgaver ved udlæg i og tvangsauktion over fast ejendom m.v.](#) beskriver den praktiske gennemførelse og understreger afværgefristens formål og grænse:

På skyldnerens begæring kan fogedretten efter § 561, stk. 3, fastsætte en frist (afværgefrist) på indtil 4 uger for skyldneren til selv at søge ejendommen solgt eller på anden måde søge auktionen afværget. Fristen kan forlænges. Afværgefrist vil ikke blive imødekommet, hvis det må antages, at skyldneren herved blot vil trække sagen i langdrag.

Cirkulæret redegør endvidere for, hvornår der skal afholdes **forberedende tvangsauktionsmøde** (obligatorisk ved forretnings-, industri-, landbrugs- og udlejningsejendomme, jf. § 563, stk. 1), og for fordelingsudkastet efter § 579.

Auktionsvilkårene er standardiserede. Efter [§ 1 i bekendtgørelsen om tvangsauktionsvilkår for fast ejendom](#) skal tvangsauktion over fast ejendom afholdes på Justitsministeriets tvangsauktionsvilkår, og af bilaget fremgår bl.a., at ejendommen og medfølgende tilbehør beskrives i en særlig **salgsopstilling** med oplysning om hæftelser, byrder og andre forhold af væsentlig betydning for køber, at fogedretten kan forlange, at en bydende straks sandsynliggør, at han kan opfylde sit bud, og at:

Køberen sørger selv for - om nødvendigt ad retslig vej - at blive indsat i besiddelsen af det solgte.

Misligholder køberen auktionsvilkårene, kan enhver berettiget kræve **misligholdelsesauktion** for køberens risiko, alternativt at den stillede sikkerhed realiseres og fordeles. Vilkårene kan ikke fraviges til ugunst for køberen, medmindre auktionen angår en forretnings-, industri-, landbrugs- eller udlejningsejendom.

En beslægtet, men selvstændig problemstilling er politiets realisation af effekter, der er taget i bevaring efter en udsættelsesforretning. Folketingets Ombudsmand fandt i sagen om [politiets bortsalg af effekter udsat ved fogedforretning](#) ikke grundlag for kritik af, at bortsalg kunne ske uden forudgående udlæg, men noterede, at området ikke er udtrykkeligt lovreguleret. Om det materielle indhold af tvangssalgssprocessen henvises i øvrigt til [tvangssalg-fast-ejendom](#).

LOV

[Retsplejeloven § 538, stk. 1, 2](#)[Retsplejeloven § 539](#)[Retsplejeloven § 561, stk. 1-6](#)

§ 8 Fuldbydelse af afgørelser om børn – retsplejelovens kapitel 42 b

Fuldbydelse af domme, kendelser, retsforlig, afgørelser og aftaler om forældremyndighed, barnets bopæl og samvær er siden **1. april 2019** henlagt til **familieretten** efter reglerne i kapitel 42 b. Ændringen skete ved [lov af 28. december 2018 om ændring af forældreansvarsloven m.v. \(Ændringer som følge af lov om Familieretshuset og skærpet fokus på beskyttelsen af barnet\)](#), hvor kompetencen blev flyttet fra fogedretten, og reglerne samlet i det nye kapitel. Samtidig blev [§ 596, stk. 2](#) ændret, så det nu er **familierettens** bistand, der kan påkræves til håndhævelse af forældremyndighed eller barnets bopæl, og fuldbydelsen sker efter kapitel 42 b.

Det bærende princip står i [§ 456 p](#):

Fuldbydelse efter reglerne i dette kapitel kan kun ske under hensyn til barnet og skal varetage barnets bedste. Fuldbydelse kan endvidere kun ske, hvis der ikke er behov for af hensyn til barnet at henvise sagen til Familieretshuset til vurdering af, om den aftale eller afgørelse, der søges fuldbåret, skal ændres eller ophæves.

Efter [§ 456 q, stk. 1](#) fuldbyrdes de afgørelser, der kan fuldbyrdes efter [§ 478, stk. 1, nr. 1-3](#), af familieretten – og det samme gælder anmodninger om udlevering af et barn til forældremyndighedsindehaveren eller bopælsforælderen efter § 596, stk. 2. Fuldbydelsesmidlerne er efter [§ 456 q, stk. 2](#) **tvangsbøder** eller

umiddelbar magt, og familieretten er udtrykkeligt ikke bundet af rekvirentens anmodning ved valget. Samvær med andre end barnets forældre kan kun fuldbyrdes ved tvangsbøder.

Eskalationsstigen i § 456 r er nøje reguleret:

- Tvangsbøder fastsættes som daglige eller ugentlige bøder, der løber, indtil barnet udleveres; ved samvær kan der fastsættes en enkelt bøde. Bødens størrelse fastlægges efter indkomsten hos den forælder, der har barnet, og udgør **minimum 1.500 kr.**, jf. § 456 r, stk. 3.
- Inden fuldbyrdelse ved afhentning af barnet **udsætter familieretten kortvarigt sagen** med henblik på børnesagkyndig rådgivning efter forældreansvarslovens § 32 a, medmindre særlige omstændigheder foreligger, jf. § 456 r, stk. 4.
- Skal der anvendes umiddelbar magt, skal det **som udgangspunkt ske ved tilbageholdelse af den forælder, der har barnet**, et andet sted end barnets opholdssted. Kun hvis dette ikke er muligt, vurderer familieretten, om der er grundlag for afhentning af barnet – og i så fald skal en børnesagkyndig fra Børneenheden og en kommunal repræsentant deltage, og den børnesagkyndige skal vurdere, om fuldbyrdelsen sker af hensyn til barnet og varetager barnets bedste, jf. § 456 r, stk. 5.

Praksis viser, at barnets bedste er en **selvstændig og reel spærre**, ikke blot en formulering. I

[BS-36286/2021-BOR](#) blev fuldbyrdelsen af samvær udsat på grund af barnets modstand, jf. § 456 r, stk. 2 om barnets ret til at komme til orde under en samtale. Og i [BS-46105/2024-OLR](#) stadfæstede Østre Landsret en afgørelse om **ikke** at tvangsfuldbyrde samvær med henvisning til barnets bedste.

Den principielle grænse er nu på vej til Højesteret. Procesbevillingsnævnet meddelte i [25/03559](#)

3.-instansbevilling i en sag, hvor bopælsforælderen trods pålagte tvangsbøder konsekvent nægtede at udlevere barnet til de fastsatte overvågede samvær. Familieretten lagde til grund, at bopælsforælderen **uden rimelig grund igennem mange år havde forhindret** kontakten, men den børnesagkyndige psykolog frarådede tvangsudlevering som potentielt traumatiserende:

Familieretten fandt på denne baggrund, at samværet ikke kunne tvangsfuldbyrdes til barnets bedste.

Landsretten stadfæstede, og sagen rejser nu for Højesteret spørgsmålet om samspillet mellem § 456 p og hensynet til at modvirke systematisk samværschikane.

Den tidligere retstilstand – hvor fuldbyrdelsen lå hos fogedretten efter de dagældende §§ 536-537 – er beskrevet af Folketingets Ombudsmand i [FOB 2016-41 om manglende hjemmel til at flytte et barn med fysisk magt fra ét anbringelsessted til et andet](#). Ombudsmanden fastslog, at en kommunal afgørelse om ændring af anbringelsessted **ikke** er omfattet af § 478, stk. 1, nr. 1-3, og at bestemmelsen om umiddelbar fogedforretning kun rakte til håndhævelse af forældremyndighed eller barnets bopæl:

Der er således heller ikke i retsplejeloven hjemmel til, at kommunen i en sag som den foreliggende ville kunne få fogedretten til at tvangsfuldbyrde en afgørelse.

Udtalelsen bygger på de før 2019 gældende bestemmelser, men konklusionen om **hjemmelskravets afgrænsning** står uændret: fuldbyrdelsesadgangen rækker kun så langt, som § 478, stk. 1, nr. 1-3, og § 596, stk. 2, tillader. Den materielle afvejning i bopæls- og samværsager behandles i [bopæl-og-samvær](#), og tvangsbødepraksis ved systematisk chikane i [samværschikane-tvangsboeder](#).

Ældre praksis fra fogedretternes tid illustrerer, at tvangsbøden længe har været det primære middel; se fx [FS-5575/2008-HIL](#) om tvangsbøde for manglende medvirken til samvær.

LOV

[Retsplejeloven § 456p](#)[Retsplejeloven § 456q, stk. 1, 2](#)[Retsplejeloven § 456r, stk. 1-5](#)[Retsplejeloven § 478, stk. 1](#)[Retsplejeloven § 596, stk. 2](#)

PRAKSIS	Landsretten · Landsretten afviser tvangsfuldbyrdelse af samvær med henvisning til barnets bedste	16.01.2025
	Byretten · Udsættelse af fuldbyrdelse af samvær på grund af barnets modstand	05.10.2021
	Byretten · Fogedretssag om tvangsbøde for manglende medvirken til samvær	31.10.2008
	Procesbevillingsnævnet · Procesbevillingsnævnet: 3.-instansbevilling om tvangsfuldbyrdelse af samvær og hensynet til barnets bedste	10.04.2025

§ 9 Kære, frister og retlig interesse – §§ 584-587 og § 600

Fogedrettens afgørelser kan som udgangspunkt kæres til landsretten, jf. [§ 584, stk. 1](#). Der gælder dog en betydelig **bagatelgrænse**: afgørelser om udlæg for krav med en økonomisk værdi på **højst 50.000 kr.** kan ikke kæres, medmindre Procesbevillingsnævnet giver tilladelse, fordi særlige grunde taler derfor, jf. [§ 584, stk. 2](#). Ansøgning skal indgives inden 4 uger efter afgørelsen, jf. [§ 584, stk. 3](#). En række auktionsafgørelser er helt undtaget fra kære, jf. [§ 584, stk. 4](#).

Bagatelgrænsen fik konkret betydning i [BS-2761/2012-OLR](#), hvor gælden udgjorde 9.233 kr., og SKAT København først kunne indbringe fogedrettens ophævelse af udlægget efter kæretilladelse fra Procesbevillingsnævnet.

Kærefristen er 4 uger efter, at forretningen er foretaget, eller – hvis forretningen ikke foretages – 4 uger efter afgørelsen, jf. [§ 586, stk. 1](#). Iværksættes kære for sent, afvises den, men retten kan undtagelsesvis tillade kære indtil 1 år (i auktionssager 6 måneder), jf. [§ 586, stk. 4](#).

Særlovgivning kan fastsætte en anden – kortere – frist, og fogedrettens egen vejledning redder ikke parten. I [BS-366/2024-VLR](#) havde fogedretten i to kendelser om eksigibilitet af udenlandske retsafgørelser oplyst en kærefrist på **én måned** fra forkyndelsen. Vestre Landsret fastslog, at den korrekte frist fulgte af særloven:

Fristen for at kære fogedrettens afgørelser er 2 uger, jf. lov om anerkendelse og fuldbyrdelse af visse udenlandske retsafgørelser m.v. på det civil- og handelsretlige område § 8 b, stk. 1, jf. retsplejelovens § 394, stk. 1.

Kæremålene, der indkom 16 dage for sent, blev afvist, og kærende blev pålagt 2.500 kr. i sagsomkostninger – uanset at fristoverskridelsen skyldtes fogedrettens fejlagtige oplysning. Netop dette spørgsmål er nu indbragt for Højesteret: Procesbevillingsnævnet meddelte i [24/22868](#) 3.-instansbevilling om betydningen af fogedrettens forkerte kærevejledning i en fuldbyrdelsessag om islandske retsafgørelser.

Retlig interesse. Er den umiddelbare fogedforretning først gennemført, bortfalder som hovedregel interessen i at få prøvet forudgående procesledende beslutninger. I [BS-3062/2008-OLR](#) havde fogedretten udsat en udsættelsesforretning, fordi socialforvaltningen ikke var mødt, og boligselskabet kærede denne beslutning. Da udsættelsen blev gennemført, før landsretten traf afgørelse, udtalte Østre Landsret:

Det fremgår af sagen, at lejer blev udsat af og udlejer indsat i lejemålet den 2. december 2008. Der er således ikke længere nogen konkret og aktuel tvist mellem sagens parter. Udlejer ses herefter ikke at have retlig interesse i kæremålet, hvorefter

Dette gør spørgsmålet om **opsættende virkning** praktisk afgørende for rekvisitus. I [BS-846/2007-VLR](#) tillagde fogedretten kæremålet opsættende virkning, hvorved udsættelsen blev sat i bero indtil landsrettens afgørelse – en undtagelse, der ikke er automatisk.

Selvstændigt søgsmål. Uafhængigt af kæreadgangen giver [§ 600](#) rekvisitus en selvstændig vej ved umiddelbare fogedforretninger:

Gøres det gældende, at rekvirentens krav ikke består, kan rekvisitus inden 3 måneder efter forretningens foretagelse anlægge civilt søgsmål med påstand om forretningens ophævelse og erstatning, for så vidt sådanne påstande ikke er nedlagt under appel af fogedrettens afgørelse.

Fristen hænger sammen med sikkerhedsstillelsen efter [§ 597, stk. 1](#), der først frigives efter udløbet af 3-måneders-fristen, medmindre rekvisitus har anlagt sag eller iværksat kære. Om kæreinstitutioner i almindelighed henvises til [kæreadgang](#).

LOV

[Retsplejeloven § 394, stk. 1](#)
[Retsplejeloven § 584, stk. 1-4](#)
[Retsplejeloven § 586, stk. 1, 4](#)
[Retsplejeloven § 600](#)

PRAKSIS	Landsretten · Afvisning af kæremål grundet overskredet kærefrist	29.08.2024
	Landsretten · Udlæg i SU-midler: Landsret hjemviser sag om ophævelse af udlæg til fornyet behandling i fogedretten	12.09.2012
	Landsretten · Afvisning af kæremål om udsættelse af fogedforretning grundet manglende retlig interesse	06.01.2009
	Landsretten · Landsretten stadfæster fogedretskendelse om udsættelse af lejer	24.08.2007
	Procesbevillingsnævnet · Procesbevillingsnævnet: 3.-instansbevilling om betydningen af fogedrettens forkerte kærevejledning i fuldbyrdelsessag om islandske retsafgørelser	14.03.2025

§ 10 Fogedretten som forvaltningsretlig grænseflade – politibistand, klagevejledning og myndighedernes selvtægt

Fogedprocessen berører gentagne gange grænsen mellem judiciel tvangsfuldbyrdelse og forvaltningens egne inddrivelsesmidler, og Folketingets Ombudsmands udtalelser udgør her en selvstændig – om end ikke bindende – retskilde.

Forbud mod administrativ selvtægt. Som nævnt ovenfor fandt ombudsmanden det beklageligt, at skattemyndighederne tilsidesatte retsplejelovens tvangsfuldbyrdelsesregler ved ensidigt at tilbageføre et fejlagtigt udbetalt beløb fra en borgers konto, jf. [udtalelsen om uholdbar tilbageførsel fra skatteyderens konto](#). Myndighedens synspunkt om, at deltagelse i en frivillig anvisningsordning måtte indebære accept af "en særlig procedure for at afværge følgerne af åbenbare fejl", blev ikke tiltrådt.

Klagevejledning. Ombudsmandens undersøgelse af egen drift i sagen om [klagevejledning i blanket vedr. »Meddelelse om udlæg«](#) førte til, at der i pantefogedens meddelelse skulle indføjes anvisning om klagemulighed og klagefrist. Vejledningspligten er her forankret i den udtrykkelige pligt efter retsplejeloven til at gøre skyldneren bekendt med udlæggets retsvirkninger, herunder at han er uberettiget til at råde over de udlagte aktiver.

Politiets rolle. Fogedretten kan rekvirere politiets bistand, men i sagen om [politibistand til opretholdelse af fogedforbud](#) gengav ombudsmanden den restriktive linje i litteraturen:

Politiet bør i hvert fald, hvor dets indskriden ikke er påkrævet efter § 108, kun gribe ind i situationer, hvor fogeden ville være beføjet til at handle ..., og det bør vise enhver sag fra sig, der kan frembyde tvivl, være sig af faktisk eller retlig karakter.

Og videre, at det efter nutidig opfattelse er forbundet med betænkeligheder at lade en privatperson **uden om fogedretten** rekvirere politiets bistand til hævvelse af en civilretlig ret.

Kompetencefordelingen ved indsigelser under inddrivelse. For visse offentlige krav er indsigelsesbehandlingen henlagt til fogedretten ved særlov. Ombudsmanden gengiver i [FOB 2021-17 om Gældsstyrelsens klagevejledning i afgørelser om lønindeholdelse](#) gældsinddrivelseslovens § 18, hvorefter fogedretten træffer afgørelse om skyldnerens indsigelser vedrørende kontrolafgifter efter færdselsloven, radio- og fjernsynsloven, jernbaneloven og lov om trafikskoler – både om kravets berettigelse og om berettigelsen af lønindeholdelse og modregning:

Afgørelse træffes efter reglerne i retsplejelovens §§ 499-503. ... Fristen for begæring om indbringelse af indsigelser efter stk. 1 er 4 uger, fra skyldneren har modtaget meddelelse om lønindeholdelse eller modregning.

Overskrides fristen, afviser fogedretten sagen, men kan undtagelsesvis indtil 1 år efter meddelelsen tillade, at indsigelsen behandles. Fogedrettens afgørelse kan kæres efter retsplejelovens kapitel 53. Konstruktionen viser, at fogedretten også fungerer som **retssikkerhedsventil i den administrative inddrivelse** – ikke kun som fuldbyrdelsesorgan.

LOV

[Retsplejeloven § 501](#)[Retsplejeloven § 519, stk. 2](#)

§ 11 Sammenfatning: fogedrettens dobbelte rolle

Praksis på fogedretsområdet lader sig sammenfatte i fire linjer.

1. Grundlaget prøves formelt, tvisten ikke materielt. Opregningen i [§ 478, stk. 1](#) er udtømmende, og mangler grundlaget, nægtes sagen fremme, jf. [FS-10291/2008-NAE](#) og [FS-3436/2008-NYK](#). Men indsigelser mod dommens rigtighed hører ikke hjemme i fogedretten, jf. [§ 501, stk. 2](#), og fogedretten kan afvise bevisførelse, der bør ske under almindelig rettergang, jf. [§ 501, stk. 4](#). Rammen er bekræftet i [BS-89/2022-HJR](#).

2. Forfølgningens egen lovlighed prøves derimod intensivt – men uden formalisme. Forkyndelse, varsel og fremgangsmåde efterprøves, jf. [BS-47285/2025-HJR](#), hvor Højesteret dog afviste at udlede et krav om fornyet dagbladsforkyndelse, som ikke havde støtte i ordlyd eller forarbejder. Tilsvarende er fogedretten forpligtet til at følge den lovbestemte fremgangsmåde i [§ 490, stk. 3](#), når den påberåbes, jf. [BS-2394/2008-VLR](#) og [BS-477/2009-OLR](#) – men har omvendt ingen pligt til at tage stilling til den del af fordringen, kreditor ikke har begæret udlæg for, jf. [BS-2452/2016-OLR](#).

3. Beskyttelsesreglerne er reelle og påses ex officio. Trangsbeneficiet i [§ 509](#) kan ikke fraviges ved samtykke, beskytter husstanden som en enhed og fortabes ikke ved selvforskyldt adfærd – men vurderingen er konkret og bevisbåret, jf. [BS-2761/2012-OLR](#) og Højesterets stillingtagen i [Sag 147/2019](#). I tvangsauktionssager sikres skyldneren møde, vejledning, afværgefrist og advokatbeskikkelse efter [§ 561](#).

4. I sager om børn er barnets bedste en selvstændig spærre. [§ 456 p](#) betyder, at fuldbyrdelse kan nægtes, selv når rekvirentens ret er utvivlsom og modparten systematisk har modarbejdet den, jf. [BS-46105/2024-OLR](#) og

bevillingssagen [25/03559](#), hvor Højesteret nu skal tage stilling til grænserne. Magtanvendelse er en sidste udvej med en lovfæstet eskalationsstige i [§ 456 r](#).

Retstilstanden er i bevægelse. Retsplejeloven er senest konsolideret 15. november 2025, og der er ingen vedtagne, ikke-konsoliderede ændringer af de centrale fogedbestemmelser. Den vigtigste nyere reform er lovændringen af 12. juni 2024, der både fordoblede fredningsperioden efter [§ 490, stk. 1](#) fra 6 til 12 måneder og – via [§ 495, stk. 1](#), jf. [§ 598, stk. 2](#) – åbnede for, at afgørelse om udsættelse af en lejer, der ikke er mødt, kan træffes på rettens kontor. Bemærk endelig, at der er vedtaget, men endnu ikke konsolideret, en ændring af [lejelovens § 182, stk. 1, nr. 10](#), hvorved henvisningen til straffelovens § 119 b udgår som konsekvens af, at bestemmelsen ophæves – med virkning fra 15. februar 2026.

LOV	Lejeloven § 182, stk. 1	Retsplejeloven § 456p	Retsplejeloven § 478, stk. 1
	Retsplejeloven § 490, stk. 1, 3	Retsplejeloven § 501, stk. 2, 4	Retsplejeloven § 509
PRAKSIS	Højesteret · Højesterets kendelse om dagbladsforkyndelse og Gældsstyrelsens adgang til at foretage udlæg efter ophævede forretninger		21.01.2026
	Højesteret · Højesteret stadfæster fogedrettens kompetence i sag om tvangsfuldbyrdelse af udlæg		23.05.2023
	Højesteret · Højesterets afgørelse om udlæg i ideel andel af andelsbolig og rækkevidden af trangsbeneficiet		30.04.2020
	Landsretten · Landsretten afviser tvangsfuldbyrdelse af samvær med henvisning til barnets bedste		16.01.2025
	Landsretten · Kendelse om fortsættelse af udlægsforretning for et begrænset beløb		03.02.2017
	Landsretten · Udlæg i SU-midler: Landsret hjemviser sag om ophævelse af udlæg til fornyet behandling i fogedretten		12.09.2012
	Landsretten · Kendelse om hjemvisning af fogedsag vedrørende afbrydelse af forældelse		05.03.2009
	Landsretten · Vestre Landsret ophæver afvisning af fogedsag til afbrydelse af forældelse trods insolvenserklæring		17.02.2009
	Byretten · Sag afvist grundet manglende grundlag for tvangsfuldbyrdelse		09.12.2008
	Byretten · Fogedretten nægter fremme af sag mod skyldner grundet manglende grundlag for fuldbyrdelse mod personligt drevet virksomhed		22.07.2008
	Procesbevillingsnævnet · Procesbevillingsnævnet: 3.-instansbevilling om tvangsfuldbyrdelse af samvær og hensynet til barnets bedste		10.04.2025

REFERENCE Lovgrundlag 10 paragraffer

Retsplejeloven § 456p	Retsplejeloven § 456q stk. 1, 2
Retsplejeloven § 478 stk. 1	Retsplejeloven § 490 stk. 1-3
Retsplejeloven § 501 stk. 1, 2	Retsplejeloven § 507 stk. 1, 2
Retsplejeloven § 509 stk. 1-4	Retsplejeloven § 584 stk. 1, 2
Retsplejeloven § 596 stk. 1, 2	Retsplejeloven § 597 stk. 1, 2

MATERIALE Citerede afgørelser 30 afgørelser

21.01.2026	Højesterets kendelse om dagbladsforkyndelse og Gældsstyrelsens adgang til at foretage udlæg efter ophævede forretninger	10353-12174
23.05.2023	Højesteret stadfæster fogedrettens kompetence i sag om tvangsfuldbyrdelse af udlæg	3244-3868
30.04.2020	Højesterets afgørelse om udlæg i ideel andel af andelsbolig og rækkevidden af trangsbeneficiet	147-2019
16.04.2020	Afbrydelse af forældelse ved delvis anmodning om udlæg	146-2019
13.11.2018	Ophævelse af alment lejemål som følge af husstandsmedlems voldskriminalitet og proportionalitetsafvejning	bs-13328-2018-hjr
LANDSRET TEN · ANKEINSTANS		12
16.01.2025	Landsretten afviser tvangsfuldbyrdelse af samvær med henvisning til barnets bedste	9558-11139
29.08.2024	Afvisning af kæremål grundet overskredet kærefrist	9513-11080
24.08.2018	Landsrettens fastlæggelse af værneting ved umiddelbar fogedforretning om udsættelse af lejer	1380-1676
03.02.2017	Kendelse om fortsættelse af udlægsforretning for et begrænset beløb	5710-6824
09.02.2015	Ophævelse af fogedrettens afgørelse om forældelse af krav	1608-1940
12.09.2012	Udlæg i SU-midler: Landsret hjemviser sag om ophævelse af udlæg til fornyet behandling i fogedretten	6947-8340
05.03.2009	Kendelse om hjemvisning af fogedsag vedrørende afbrydelse af forældelse	1317-1591
17.02.2009	Vestre Landsret ophæver afvisning af fogedsag til afbrydelse af forældelse trods insolvenserklæring	1300-1569
16.01.2009	Vestre Landsrets ophævelse af fogedrettens forhåndsafvisning i sag om udsættelse af lejemål	1287-1546
06.01.2009	Afvisning af kæremål om udsættelse af fogedforretning grundet manglende retlig interesse	1296-1565
24.08.2007	Landsretten stadfæster fogedretskendelse om udsættelse af lejer	3205-3807
20.08.2004	Landsretten afviser fogedforretning om udsættelse af lejemål grundet uvæsentlig misligholdelse	5572-6669
BYRET TEN · FØRSTE INSTANS		6
05.10.2021	Udsættelse af fuldbyrdelse af samvær på grund af barnets modstand	1789-2140
28.05.2021	Udsættelse af lejer og indsættelse af udlejer i lejemål efter ophævelse - Fogedretten i Kolding	181-213
26.04.2021	Afgørelse vedrørende huslejerestance og udlejers rettigheder til udsættelse af lejer fra lejemål i Horsens	172-202
09.12.2008	Sag afvist grundet manglende grundlag for tvangsfuldbyrdelse	30-30
31.10.2008	Fogedretssag om tvangsbøde for manglende medvirken til samvær	1305-1576

22.07.2008	Fogedretten nægter fremme af sag mod skyldner grundet manglende grundlag for fuldbyrdelse mod personligt drevet virksomhed	5886-7032
------------	--	-----------

PARKERINGSKLAGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS	3
---	---

23.11.2022	Kontrolafgift fastholdt trods betaling til forkert områdekode via app	park-1940
------------	---	-----------

23.11.2022	Afvisning af klage over kontrolafgift pålagt bus ved Syddansk Universitet grundet erhvervsmæssig kørsel	park-2140
------------	---	-----------

05.07.2022	Udløbet 24-timers p-tilladelse ved Holstebro Station trods togrejses varighed	park-1546
------------	---	-----------

PROCESBEVILLINGSNÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS	2
--	---

10.04.2025	Procesbevillingsnævnet: 3.-instansbevilling om tvangsfuldbyrdelse af samvær og hensynet til barnets bedste	25/03559
------------	--	----------

14.03.2025	Procesbevillingsnævnet: 3.-instansbevilling om betydningen af fogedrettens forkerte kærevejledning i fuldbyrdelsessag om islandske retsafgørelser	24/22868
------------	---	----------

DET FINANSIELLE ANKENÆVN · NÆVN / KLAGEINSTANS	1
--	---

28.10.2025	Afvisning af klage over gældshæftelse grundet tidligere domstolsafgørelse og fogedretsbehandling	151/2025
------------	--	----------

HUSLEJENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS	1
-------------------------------------	---

13.02.2025	Beboerklagenævnet afviser sag om lejerestance, forbrug og fogedudgifter grundet manglende kompetence	147-122252
------------	--	------------

03

PRAKSISOVERSIGT · FOGEDRET

Praksisoversigt over modregning under tvangsfuldbyrdelse i fogedretten

Skyldnerens modregningsindsigelse efter retsplejelovens § 522, jf. §§ 501-502

Version 2 · Opdateret 22. jul. 2026 · 38 afgørelser · 2004-2025

[Læs online](#)**INTRODUKTION**

Retsplejelovens § 522 giver skyldneren adgang til at gøre modregning gældende under selve udlægsforretningen, men kun hvis modfordringen enten selv kan tvangsfuldbyrdes, anerkendes af rekvirenten eller på anden måde må anses for godtgjort – og kun hvis de almindelige, uskrevne modregningsbetingelser samtidig er opfyldt. Bestemmelsen står uændret siden Lov om Rettens Pleje af 1916 og skal læses sammen med § 501, stk. 1, om fogedrettens betænkelighedsvurdering, § 501, stk. 4, om afskæring af omfattende bevisførelse og § 502 om udsættelse, sikkerhedsstillelse og udskudt tvangsauktion. Praksis viser et konsekvent mønster: fogedretten realitetsprøver den dokumenterede modfordring, men henviser den bestridte eller uafklarede modfordring til almindelig rettergang og fremmer forretningen – eventuelt med de sikringsforanstaltninger, § 502, stk. 2, hjemler.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Retsplejelovens § 522 opstiller tre alternative kvalifikationskrav til modfordringen: den skal kunne tvangsfuldbyrdes, anerkendes af rekvirenten eller have en rigtighed, der på anden måde må anses for godtgjort.
- 02** Det er ikke tilstrækkeligt at opfylde ét af de tre alternativer – de almindelige (uskrevne) modregningsbetingelser om gensidighed, udjævnighed, afviklingsmodenhed og retskraftig modfordring skal samtidig være opfyldt.
- 03** En blot verserende retssag om modkravet dokumenterer ikke i sig selv et retskraftigt modkrav og kan derfor ikke bære en modregningsindsigelse under fogedforretningen.
- 04** Modfordringens 'godtgjorthed' vurderes inden for rammerne af den begrænsede bevisførelse, der kan ske ved fogedretten, jf. § 501, stk. 1 – ikke efter en fuld civilprocessuel bevisvurdering.
- 05** Fogedretten kan efter § 501, stk. 4, nægte bevisførelse, som på grund af omfang eller beskaffenhed bør ske under almindelig rettergang; den bestridte modfordring henvises da til civilt søgsmål, og forretningen fremmes.

- 06** Fogedrettens prøvelse er ikke uforbindende: er spørgsmålet realitetsprøvet af fogedret og landsret, har afgørelsen retskraft og kan ikke genoptages ved at omformulere kravet som et erstatningskrav.
- 07** Gensidighedskravet er absolut – der kan ikke modregnes i midler, der tilhører et andet retssubjekt end skyldneren, og separate fakturaer til hver sin debitor udelukker modregning.
- 08** Konneks modregning står stærkere end tvungen ikke-konneks modregning: konnekse krav kan modregnes trods forældelse, jf. forældelseslovens § 24, og kan efter praksis gennemtrænge selv lovbestemte modregningsforbud.
- 09** Fogedretten kan efter § 502, stk. 1, nr. 2, udsætte forretningen, når et retsforhold af betydning for udfaldet er under behandling ved en ret eller en administrativ myndighed – typisk en verserende sag om modfordringen.
- 10** Findes udsættelse betænkelig af hensyn til fordringshaverens fyldestgørelse, kan fogedretten i stedet betinge udlægget af sikkerhedsstillelse eller udskyde tvangsauktionen efter § 502, stk. 2.
- 11** Fogedrettens afgørelse træffes efter anmodning ved kendelse, jf. § 501, stk. 5, og kan kæres inden 4 uger, jf. § 586, stk. 1 – videre kære til Højesteret kræver Procesbevillingsnævnets tilladelse.
- 12** Indsigelser mod rigtigheden af domme, kendelser og betalingspåkrav med påtegning kan slet ikke gøres gældende under tvangsfuldbyrdelsen, jf. § 501, stk. 2, og indsigelser mod veksler og checks kun i de fire tilfælde i § 501, stk. 3.
- 13** Selv en berettiget modregning har en ydre grænse i transgbeneficiet: der kan ikke søges fyldestgørelse i midler, der er nødvendige til et beskedent hjem og en beskedent levestandard, jf. § 509, stk. 1.
- 14** Viser den fordring, der er søgt tvangsfuldbyrdet, sig ikke at bestå, kan rekvirenten ifalde erstatnings- og godtgørelsesansvar efter § 505, stk. 1, med en 3-måneders præklusionsfrist efter § 505, stk. 3.

§ 1 Hjemlen: § 522's ordlyd og dens plads i fuldbyrdelsesreglerne

Modregningsadgangen under en udlægsforretning har en enkelt, men dobbeltledet hjemmel i [retsplejelovens § 522](#):

Modregning med krav, som kan tvangsfuldbyrdes, eller som anerkendes af den, der har anmodet om udlægget, eller hvis rigtighed på anden måde må anses for godtgjort, kan ske under forretningen, hvis de almindelige betingelser for modregning er opfyldt.

Bestemmelsen indeholder to kumulative krav. For det **første** skal modfordringen opfylde ét af tre alternative *kvalifikationskrav* – den skal kunne tvangsfuldbyrdes (dvs. hvile på et fuldbyrdelsesgrundlag som opregnet i [§ 478, stk. 1](#)), være anerkendt af rekvirenten, eller have en rigtighed, der »på anden måde må anses for godtgjort«. For det **andet** skal de almindelige, uskrevne modregningsbetingelser samtidig være opfyldt. Er blot det ene af de to led ikke opfyldt, kan modregningen ikke lægges til grund under forretningen.

§ 522 hører systematisk til udlægsreglerne, men den kan ikke læses isoleret. Den processuelle ramme for prøvelsen ligger i de fælles regler om tvangsfuldbyrdelse – først og fremmest [§ 501, stk. 1](#), hvorefter fogedretten nægter at efterkomme fordringshaverens anmodning, hvis det »efter den bevisførelse, der kan ske ved fogedretten« er betænkeligt at fremme forretningen, og [§ 501, stk. 4](#), hvorefter fogedretten kan nægte en bevisførelse, »som på grund af dens omfang eller beskaffenhed eller af andre særlige grunde bør ske under almindelig rettergang«. Hertil kommer [§ 502](#) om udsættelse og sikringsforanstaltninger.

Denne konstruktion afspejler, at fogedretten netop *er* en ret. Af de almindelige bemærkninger til [Forslag til Lov om Rettens Pleje \(1915\)](#) fremgår begrundelsen for at henlægge fogedvirksomheden til underretterne frem for til øvrigheden:

enhver egentlig Retstvist vedrørende Foged-, Auktions- og Skiftevesen under alle Omstændigheder maa forelægges Domstolene

Kontrasten ses tydeligt i den ældre udpantningsordning. Efter [Vejledning for Pantefogeder § 10](#) skulle pantefogeden »straks foretage Udpantning uden Hensyn til, om der fremsættes nogen Indsigelse imod Fordringens Rigtighed eller iøvrigt mod Forretningens Foretagelse«, og indsigelsen blev derefter sendt til dommeren, jf. [§ 15](#). Ved fogedretten er billedet et andet: indsigelsen – herunder modregningsindsigelsen – prøves af retten selv, blot inden for en snæver bevisramme.

Bestemmelsen er ikke ændret siden 1916, og der er ingen vedtagne, men endnu ikke konsoliderede ændringer til [§ 522](#) eller [§ 501](#) efter lovbekendtgørelsen af 15. november 2025.

LOV

[Retsplejeloven § 478, stk. 1](#)[Retsplejeloven § 501, stk. 1, 4](#)[Retsplejeloven § 502](#)[Retsplejeloven § 522](#)

De tre alternative grundlag: eksigibel, anerkendt eller godtgjort § 2 modfordring

Første alternativ – modfordringen kan selv tvangsfuldbyrdes. Den sikreste position for skyldneren er, at modfordringen selv hviler på et fuldbyrdelsesgrundlag efter [§ 478, stk. 1](#): en dom, en kendelse, et betalingspåkrav med påtegning, et indenretligt eller udenretligt forlig, et gælds-brev med eksigibilitetsklausul eller et pantebrev. Her er der intet bevisspørgsmål tilbage for fogedretten at tage stilling til; modfordringens eksistens og størrelse følger af grundlaget selv. Fogedretten prøver stadig sin egen saglige kompetence af egen drift – således i [FS-9308/2020-ROS](#), hvor fogedretten fastslog, at en omkostningsbeslutning truffet af en domstol netop er omfattet af [§ 478, stk. 1, nr. 1](#), mens den i [FS-9028/2020-ROS](#) afviste sagen, fordi kravet skulle inddrives af restanceinddrivelsesmyndigheden. Spørgsmålet om fogedrettens kompetence til at fremme udlæg for sådanne omkostningskrav blev fundet principielt af Procesbevillingsnævnet i [22/06366](#).

Andet alternativ – modfordringen anerkendes af rekvirenten. Anerkendelsen skal komme fra »den, der har anmodet om udlægget«. Er rekvirenten enig i, at modkravet består, er der ingen tvist at oplyse, og modregningen kan gennemføres under forretningen. I praksis ses anerkendelsen ofte at være delvis: rekvirenten anerkender modkravets eksistens, men bestrider størrelsen – og så er kun det anerkendte beløb omfattet af dette alternativ, mens resten må vurderes efter tredje alternativ.

Tredje alternativ – rigtigheden må »på anden måde anses for godtgjort«. Det er her, langt de fleste tvister opstår, og her fogedrettens bevismæssige rammer bliver afgørende. Kravet er ikke, at modfordringen er erkendt af modparten; Landsskatteretten henviste i [20-0004536](#) udtrykkeligt til Højesterets dom **U.1955.13 H**, hvorefter det ikke er en betingelse for modregning, at modfordringen er erkendt af skyldneren. Omvendt er det heller ikke nok blot at *påstå* et modkrav.

Den tydeligste nyere illustration er [FS-4297/2024-HIL](#). Skyldneren havde dagen før udlægsforretningen udtaget stævning mod Skatteforvaltningen med krav om 180.000 kr. for påstået chikane i forbindelse med aktindsigtssager, og gjorde modregning gældende under forretningen. Fogedretten i Hillerød fandt, at skyldneren på det foreliggende grundlag ikke havde dokumenteret et retskraftigt modkrav, der kunne begrunde modregning – en blot verserende retssag var utilstrækkelig. Afgørelsen markerer skillelinjen skarpt: **sagsanlæg er ikke godtgørelse**. (Udlægget blev i øvrigt ophævet af andre, formelle grunde, fordi forkyndelses- og fristkravene ikke var overholdt.)

Spørgsmålet om modregning af en fordring under en fogedsag var også genstanden i [FS-256141/2012-KBH](#), hvor fogedretten i København behandlede sagen med [§ 501, stk. 2](#) som en del af retsgrundlaget.

LOV	Retsplejeloven § 478, stk. 1	Retsplejeloven § 501, stk. 2	Retsplejeloven § 522
PRAKSIS	Byretten · Ophævelse af udlæg foretaget af Gældsstyrelsen grundet overtrædelse af fuldbyrdelsesfristen i retsplejeloven 20.01.2025 Byretten · Fogedrettens kompetence til tvangsinddrivelse af sagsomkostninger til Tandskadeankenævnet 13.08.2021 Byretten · Fogedrettens kompetence ved inddrivelse af sagsomkostninger for Ankenævn for biler 26.03.2021 Byretten · Sag om modregning af fordring i fogedsag 20.03.2013 Landsskatteretten · Stadfæstelse af modregning i rentegodtgørelse til dækning af gæld under inddrivelse 17.01.2022 Procesbevillingsnævnet · Kæretilladelse til Højesteret: Lovligheden af fogedrettens fremme til udlæg for sagsomkostninger tilkendt Tandskadeankenævnet 01.07.2022		

§ 3 »De almindelige betingelser for modregning« – det andet, kumulative led

§ 522's henvisning til »de almindelige betingelser for modregning« aktiverer den uskrevne obligationsretlige lære. Systematikken er fast, og den er beskrevet ordret i Folketingets Ombudsmands sag [FOB 2020-27 om Gældsstyrelsens begrundelse i afgørelser om modregning](#), hvor betingelserne opregnes som **udjævnighed, retskraftighed, afviklingsmodenhed og gensidighed**. Ombudsmanden fremhævede samtidig, at

En tvungen, ikke konneks modregning forudsætter således, at der eksisterer et krav, der ikke må være forældet.

De fire betingelser går igen i afgørelsespraksis:

Betingelse	Indhold	Illustration
Udjævnighed	Hovedfordring og modfordring skal efter art og beskaffenhed kunne udligne hinanden – i praksis: begge skal være pengekrav	20-0059312
Retskraft	Modfordringen må ikke være forældet	225/2013 , 381/2016

Afviklingsmodenhed	Modfordringen skal være forfalden, og frigørelsestiden for hovedfordringen indtrådt	10-00803
Gensidighed	Kreditor efter den ene fordring skal være debitor efter den anden	300/2014 , BS-1512/2007-HOL

Gensidigheden er den betingelse, der oftest fælder modregningen, og den kan ikke omgås ved praktiske betragtninger. I [300/2014](#) havde en bank modregnet en arvinges personlige gæld i midler, der stadig indestod på dødsboets konto. Selv om boet reelt var færdigbehandlet, og arvingens andel var opgjort, fandt nævnet, at det var dødsboet – ikke arvingen – der var kreditor, og modregningen blev underkendt. Tilsvarende i [BS-1512/2007-HOL](#), hvor en advokat havde modregnet et salærkrav mod køberen i sælgerens deponerede provenu:

Der har således ikke været gensidighed mellem fordringerne, hvorfor advokat Sagsøger har været uberettiget til at foretage modregningen.

Retten lagde vægt på, at de to fakturaer var udstedt til hver sin part, hvorved advokaten selv havde tilkendegivet, at der ikke var solidarisk hæftelse.

Retskraft giver i fogedsammenhæng en særlig kobling til forældelsesreglerne. Forældelsen afbrydes ved indgivelse af anmodning om udlæg, jf. [forældelseslovens § 18, stk. 1](#), og en ny frist løber fra forretningens afslutning, jf. [§ 19, stk. 6](#) – hvilket var afgørende i [BS-3507/2014-OLR](#), hvor Østre Landsret ophævede fogedrettens afvisning og fastslog, at en anmodning fremsendt pr. e-mail inden for rettens åbningstid på fristens sidste dag og fulgt op af original dagen efter var rettidigt indgivet. Rækkevidden af en *delvis* udlægsanmodning er behandlet i [FS-2590/2019-SVE](#).

Afviklingsmodenhed blev afgørende i [10-00803](#), hvor modregning i et moderselskabs overskydende skat for et datterselskabs gæld blev underkendt både på gensidighed og på afviklingsmodenhed. Endelig kan modregning være udelukket, selv om alle fire betingelser er opfyldt, hvis hovedfordringen efter sin karakter er bestemt til dækning af nødvendige leveomkostninger – jf. [20-0059312](#) og [10-00717](#), hvor en cirkulæremæssig begrænsning af statens modregningsret medførte, at modregningen blev ophævet.

LOV	Forældelsesloven § 18, stk. 1	Forældelsesloven § 19, stk. 6	Retsplejeloven § 522
PRAKSIS	Landsretten · Ophævelse af fogedrettens afgørelse om forældelse af krav 09.02.2015 Byretten · Udlægsbegæringens indflydelse på forældelse ved begrænset krav 09.07.2019 Byretten · Dom om stadfæstelse af Advokatnævnets kendelse vedrørende uberettiget modregning af salærkrav 20.04.2009 Landsskatteretten · Modregning i børne- og ungeydelse for daginstitutionsgæld 14.04.2023 Landsskatteretten · Modregning i overskydende indbetaling fra Motor til dækning af gæld 26.04.2022 Landsskatteretten · Landsskatteretten stadfæster modregning i erstatning for uberettiget frihedsberøvelse 22.09.2017 Landsskatteretten · Modregning i erstatning for bortkommet guldkæde 02.06.2010 Landsskatteretten · Modregning i moderselskabs overskydende skat for datterselskabs gæld afvist på grund af manglende gensidighed og afviklingsmodenhed 19.05.2010 Det finansielle ankenævn · Danske Bank berettiget til modregning i tipsgevinst for gæld baseret på dom fra 1989 26.06.2018 Det finansielle ankenævn · BankNordiks modregning i dødsbos midler for arvinges gæld kendt uberettiget på grund af manglende gensidighed 14.09.2015		

Det finansielle ankenævn · Indsigelse mod bankens modregning i beløb modtaget fra tredjemand samt spørgsmål om forældelse af gammel gæld 13.11.2013

§ 4 Konneks modfordring – en markant stærkere position under forretningen

Konneksitet – at hoved- og modfordring udspringer af samme retsforhold – har selvstændig betydning i to retninger, som begge slår igennem ved fogedretten.

For det første lempes retskraftkravet. Efter [forældelseslovens § 24](#) gælder:

Uanset fordringens forældelse bevarer fordringshaveren aftalt modregningsret og ret til modregning over for krav, som udspringer af det samme retsforhold, og som er stiftet, inden forældelse indtrådte.

Den forældede modfordring, der ellers ville falde på retskraftbetingelsen, kan altså fortsat bruges, hvis den er konneks. Ombudsmanden fremhævede tilsvarende i [FOB 2020-27](#), at der undtagelsesvis kan gennemføres modregning for forældede krav, hvis de modstående fordringer udspringer af samme retsforhold.

For det andet kan konneksitet gennemtrænge modregningsforbud. I [BS-37642/2024-OLR](#) havde Landsskatteretten anset modregningsforbuddet i [skatteforvaltningslovens § 52, stk. 8](#) for absolut. Østre Landsret nåede det modsatte resultat, fordi kravet på omkostningsgodtgørelse og kravet på de pålagte sagsomkostninger utvivlsomt udsprang af samme retsforhold:

Ved modregning mellem den godtgjorte del af de pålagte sagsomkostninger med halvdelen af det sagsomkostningsbeløb, som Skatteministeriet er tilkendt, frigøres Sagsøgte for betalingsforpligtelsen vedrørende denne del. Landsretten finder, at modregning i et sådan tilfælde ikke er i strid med lovens forbud mod modregning.

Grænsen for dette er dog ikke endeligt afklaret. Procesbevillingsnævnet meddelte i [25/18566](#) 3.-instansbevilling i en sag, hvor Vestre Landsret under dissens havde fundet, at en region havde foretaget berettiget konneks modregning af for meget tidligere udbetalt hovedstol i yderligere tilkendte renter (trykt som [U 2025.3656 V](#)). Flertallet lagde vægt på, at skadelidte ikke skulle tilbagebetale et beløb, hun havde indrettet sig i tillid til; mindretallet fremhævede hendes berettigede forventning og de skatteretlige retsvirkninger. Højesterets afgørelse vil have direkte betydning for, hvor langt konneksitetsargumentet rækker over for lovbestemte modregningsforbud.

Konneksitet spiller også en rolle i insolvenssammenhæng, hvor det afgørende dog er tidspunktet for kravenes materielle stiftelse. I [BS-24044/2022-HER](#) fandt retten, at modregningsretten ikke var afskåret efter [konkurslovens § 42, stk. 1 og 2](#), fordi både arbejdet og materialeleverancerne var præsteret før fristdagen – »[d]et forhold, at arbejderne først er faktureret efter fristdagen, kan ikke føre til et andet resultat«. Tilsvarende spørgsmål om modregning over for et krav under en uafklaret skattesag behandles i [BS-4483/2023-LYN](#). Den nærmere afgrænsning af konneksitet og konkursmodregning hører under [modregning-betingelser-konneksitet-konkurs](#), og forældelsesspørgsmålene under [forældelse- pengekrav-afbrydelse](#).

LOV	Forældelsesloven § 24	Konkursloven § 42, stk. 1, 2	Skatteforvaltningsloven § 52, stk. 8
PRAKSIS	Landsretten · Østre Landsret godkender Skatteministeriets modregning af omkostningsgodtgørelse i pålagte sagsomkostninger		

Byretten · Selskab dømt til at betale restkøbesum for bil trods krav om modregning og uafklaret skattesag	21.02.2024
Byretten · Konkursboets krav på betaling for entrepriseopgaver blev afvist som følge af modregning med materialeleverancer og leasing	12.05.2023
Procesbevillingsnævnet · Procesbevillingsnævnet meddeler 3.-instansbevilling om modregning i patientskadesag ved udbetaling af yderligere tilkendte renter	21.11.2025

§ 501, stk. 1 – betænkighedsvurderingen og den begrænsede bevisførelse

§ 5

Når skyldneren fremsætter en modregningsindsigelse, er der tale om en indsigelse mod grundlaget for fuldbyrdelsen i [§ 501, stk. 1](#)'s forstand. Bestemmelsen lyder:

Fremsættes der indsigelser mod grundlaget for fuldbyrdelsen, og findes det efter den bevisførelse, der kan ske ved fogedretten, jf. stk. 2-4, betænkeligt at fremme forretningen, nægter fogedretten at efterkomme fordringshaverens anmodning.

To forhold i ordlyden styrer praksis. For det første er målestokken **betænklighed** – ikke overvejende sandsynlighed. Er fogedretten reelt i tvivl om, hvorvidt kravet består efter en dokumenteret modregning, skal forretningen ikke fremmes. For det andet skal betænkligheden vurderes »efter den bevisførelse, der kan ske ved fogedretten«. Vurderingen er altså relativ til den bevisramme, [§ 501, stk. 2-4](#), sætter – ikke til det bevisbillede, der ville kunne skabes under en hovedforhandling.

Denne kobling forklarer, hvorfor en modregningsindsigelse, der bygger på dokumenter, ofte fører til et andet resultat end en indsigelse, der forudsætter parts- og vidneforklaringer. Er modfordringen understøttet af et gældsbevis, en faktura, som rekvirenten ikke bestrider, eller en afgørelse, kan »godtgjorthed«-kravet i [§ 522](#) opfyldes med det materiale, der kan fremlægges i fogedretten. Forudsætter modfordringen derimod bevis for, hvad der blev aftalt mundtligt, om der er leveret mangelfuldt, eller hvor stort et tab der er lidt, kommer [§ 501, stk. 4](#), i spil.

At bevisførelsen ved fogedretten er begrænset, betyder ikke, at den er uden retlig vægt. I [BS-1255/2008-VLR](#) fastslog Vestre Landsrets flertal, at der ikke er hjemmel til at afskære parterne fra at fremlægge og anvende fogedbogen – herunder referatet af de forklaringer, der blev afgivet under fogedrettens behandling – som bevis i den efterfølgende sag ved de almindelige domstole.

Endnu vigtigere: fogedrettens realitetsprøvelse har **retskraft**. I [BS-56437/2023-KBH](#) havde en skyldner gjort gældende, at kravet i henhold til et gældsbevis efter en aftale var begrænset til værdien af en pantsat ejendom. Fogedretten i Aarhus fremmede alligevel sagen til udlæg, og Vestre Landsret stadfæstede. Da skyldneren derefter anlagde civilt søgsmål, udtalte Østre Landsret – som gengivet i byrettens dom:

Da der af Fogedretten i Aarhus og Vestre Landsret på det af parterne tilvejebragte grundlag er foretaget en udtømmende prøvelse af det spørgsmål, som Mela Holding ApS i henhold til sin betalingspåstand nu ønsker prøvet under denne sag, tiltræder landsretten, at Mela Holding ApS' betalingspåstand må afvises.

Byretten afviste efterfølgende et nyt søgsmål, hvor kravet var omformuleret som et erstatningskrav efter [§ 505](#), fordi sagens genstand var den samme. Konsekvensen for skyldneren er praktisk vigtig: **den modregningsindsigelse, der reelt bliver realitetsprøvet i fogedretten og stadfæstet i landsretten, er**

som udgangspunkt endeligt afgjort. Skyldneren kan derfor ikke uden videre spekulere i at »gemme« sin dokumentation til et senere civilt søgsmål.

LOV	Retsplejeloven § 501, stk. 1	Retsplejeloven § 505	Retsplejeloven § 522	
PRAKSIS	Landsretten · Kendelse om bevisførelse i justificationssag vedrørende fogedforbud			03.10.2008
	Byretten · Ophævelse af udlæg foretaget af Gældsstyrelsen grundet overtrædelse af fuldbyrdelsesfristen i retsplejeloven			20.01.2025
	Byretten · Erstatningssag for ulovlig fogedforretning afvist på grund af retskraft			06.09.2024

§ 501, stk. 2-3 – de indsigelser, der er afskåret på forhånd

Ikke enhver indsigelse kan overhovedet fremsættes. § 501, stk. 2 afskærer indsigelser mod **rigtigheden** af domme og kendelser samt betalingspåkrav med påtegning efter § 477 e, stk. 2, og indsigelser mod indenretlige forlig, som angår rettens virksomhed. Skyldneren kan altså ikke under udlægsforretningen få prøvet, om dommen var materielt forkert – hertil må anvendes anke, genoptagelse eller ekstraordinære retsmidler.

Sondringen er central for modregningsindsigelsen: skyldneren gør ikke gældende, at dommen er forkert, men at kravet **efterfølgende** helt eller delvis er ophørt ved modregning. Det er en indsigelse mod kravets aktuelle beståen, ikke mod fuldbyrdelsesgrundlagets rigtighed, og den er derfor ikke afskåret af stk. 2. Samme systematik ligger bag [§ 504, nr. 5](#), hvorefter forretningen kan genoptages, når skyldneren ønsker fastslået, at et udlæg er bortfaldet »som følge af omstændigheder, der er indtruffet efter udlæggets foretagelse«.

§ 501, stk. 3 indeholder en tilsvarende, men snævrere begrænsning for **veksler og checks**: indsigelser kan kun gøres gældende, hvis rekvirenten er enig heri, hvis indsigelsen angår selve vekslens eller checkens indretning og indhold eller de veksel-/checkretlige betingelser, hvis den angår umyndighed, manglende evne til at handle fornuftmæssigt, falsk underskrift, forfalskning eller manglende fuldmagt, eller hvis den fremsættes af en forbruger og angår en veksel eller check anvendt i forbindelse med en forbrugeraftale. Bestemmelsen blev indsat som et nyt stk. 3 ved **ændringsloven af 4. juni 1986 om bl.a. aflastning af Højesteret og behandling af sager om veksler og checks** (se [Folketingstidende 1985-86, tillæg A, s. 180](#)), med ikrafttræden 1. juli 1986, og samtidig blev henvisningen i stk. 1 konsekvensrettet til »stk. 2-4«.

Bestemmelsen er siden justeret to gange rent henvisningsteknisk: ved **lov af 6. juni 2007 om visse ændringer af regler om forenklet inkassoprocess m.v.** ([lovforslag L 150, 2006-07](#)) og ved **lov af 18. december 2013 om ændring af købeloven og forskellige andre love** ([lovforslag L 40, 2013-14](#)), hvor henvisningen i stk. 3, nr. 4, blev ændret fra »§ 3 i lov om visse forbrugeraftaler« til »§ 2 i lov om forbrugeraftaler«. Om denne ændring anføres i lovforarbejderne:

Som følge af ændringerne i forbrugeraftalelovens bestemmelser er der behov for at ændre henvisningerne i retsplejelovens § 501, stk. 3, nr. 4, til den gældende forbrugeraftalelov. Der er tale om en konsekvensrettelse som følge af det samtidig fremsatte forslag til lov om forbrugeraftaler.

Hverken 2007- eller 2013-ændringen berører det materielle indhold af indsigelsesbegrænsningen.

LØV Retsplejeloven § 501, stk. 2, 3 Retsplejeloven § 504

PRÆKSIS **Byretten** · Sag om modregning af fordring i fogedsag 20.03.2013

§ 501, stk. 4 – når den bestridte modfordring henvises til almindelig rettergang

Den bestemmelse, der oftest afgør skæbnen for en modregningsindsigelse, er [§ 501, stk. 4](#):

Fogedretten kan nægte en bevisførelse, som på grund af dens omfang eller beskaffenhed eller af andre særlige grunde bør ske under almindelig rettergang.

Bestemmelsen er ikke en afvisningsregel, men en **bevisafskæringsregel**. Nægtes bevisførelsen, må fogedretten træffe afgørelse på det tilbageværende grundlag – og er modfordringen dermed ikke godtgjort, jf. [§ 522](#), fremmes forretningen, mens skyldneren henvises til at forfølge modkravet ved almindeligt søgsmål.

Mønsteret i praksis kan sammenfattes således:

- **Modfordring dokumenteret ved skriftligt materiale, som rekvirenten ikke reelt bestrider** → modregning kan lægges til grund under forretningen.
- **Modfordring, hvis eksistens eller størrelse forudsætter parts- og vidneforklaringer, syn og skøn eller regnskabsmæssig gennemgang** → bevisførelsen nægtes, og modkravet henvises til almindelig rettergang.
- **Modfordring, der alene er gjort gældende ved en verserende retssag** → utilstrækkelig, jf. [FS-4297/2024-HIL](#).

Det er værd at bemærke, at en henvisning til almindelig rettergang ikke er ensbetydende med, at modkravet er uden værdi. I [219/2015](#) havde en fogedret i marts 2015 nægtet at fremme en inkassosag, og skyldneren gjorde gældende, at dette beviste, at banken ikke havde en retskraftig fordring. Det Finansielle Ankenævn afviste synspunktet: ved byrettens dom af 17. februar 2016 blev det endeligt fastslået, at banken på modregningstidspunktet havde et forfaldent tilgodehavende. Fogedrettens nægtelse afgjorde altså ikke kravets materielle skæbne – den flyttede blot afgørelsen til den rette instans. Det er netop [§ 501, stk. 4](#)'s funktion.

Omvendt må fogedretten ikke forud-afvise en sag, der lovligt kan behandles. I [BS-2274/2008-VLR](#) ophævede Vestre Landsret fogedrettens forhåndsafvisning af en udsættelsessag, og i [BS-2589/2017-OLR](#) ophævede Østre Landsret en afvisning, der byggede på et utilstrækkeligt oplyst grundlag om skyldnerens bopæl. Grænsen mellem berettiget bevisafskæring og uberettiget afvisning er derfor reel – fogedretten skal tage stilling til det, der kan oplyses, og kun henvise det, der kræver mere.

LOV	Retsplejeloven § 501, stk. 4	Retsplejeloven § 522
PRAKSIS		
	Landsretten · Kære af fogedretskendelse om afvisning af fogedsag grundet udrejse	29.01.2018
	Landsretten · Vestre Landsrets ophævelse af fogedrettens forhåndsafvisning i sag om udsættelse af lejemål	16.01.2009
	Byretten · Ophævelse af udlæg foretaget af Gældsstyrelsen grundet overtrædelse af fuldbyrdelsesfristen i retsplejeloven	20.01.2025
	Byretten · Fogedrettens afvisning af anmodning om afbrydelse af forældelse efter retsplejelovens fredningsregel	27.01.2009
	Det finansielle ankenævn · Indsigelse mod pengeinstituts modregning i indestående og indbetaling til dækning af kautionsforpligtelse	23.08.2016

§ 502 – udsættelse, sikkerhedsstillelse og udskudt tvangsauktion

Når modfordringen ikke kan afklares i fogedretten, men heller ikke kan afvises som grundløs, er [§ 502](#) fogedrettens ventil. Bestemmelsen giver tre gradueringer:

1. Udsættelse, jf. [§ 502, stk. 1](#). Fogedretten kan udsætte forretningen, hvis den dom, der søges fuldbyrdet, er anket efter fuldbyrdelsesfristens udløb (nr. 1), hvis »et retsforhold, hvis fastsættelse vil få indflydelse på forretningens udfald, er under behandling ved en ret eller en administrativ myndighed« (nr. 2), eller hvis der foreligger andre særlige grunde (nr. 3). Nr. 2 er den direkte relevante hjemmel, når skyldneren har anlagt – eller er blevet mødt med – en sag om modfordringen. Bestemmelsen er en **kan-regel**, og [FS-4297/2024-HIL](#) illustrerer, at en verserende retssag ikke automatisk udløser udsættelse; fogedretten fandt netop ikke, at det udokumenterede modkrav kunne begrunde modregning. Højesteret har i [BS-89/2022-HJR](#) haft [§ 502, stk. 1](#), blandt de anvendte bestemmelser i en fuldbyrdelsessag.

2. Sikkerhedsstillelse eller udskudt tvangsauktion, jf. [§ 502, stk. 2](#). Findes det »af hensyn til fordringshaverens fyldestgørelse betænkeligt at udsætte forretningen«, kan fogedretten i stedet:

- betinge udlægget af, at fordringshaveren stiller sikkerhed, eller
- bestemme, at der ikke kan iværksættes tvangsauktion over de udlagte aktiver, før en bestemt afgørelse er truffet eller en frist er udløbet (fristen kan forlænges).

Denne mellemløsning er praktisk den vigtigste ved uafklarede modregningsindsigelse: **rekvirenten sikrer sin prioritetsstilling ved udlægget, mens skyldneren beskyttes mod, at aktivet realiseres, før modkravet er afgjort**. Kombinationen med [§ 519, stk. 1](#) – skyldnerens rådighedsbegrænsning over de udlagte aktiver – og [§ 521](#), hvorefter fogedretten kan tage udlagte rede penge i forvaring, indtil kærefristen er udløbet eller udlægget er stadfæstet, giver fogedretten et fintmasket sæt af sikringsmuligheder.

3. Efterfølgende genoptagelse, jf. [§ 504](#). Bliver modfordringen først afklaret efter udlæggets foretagelse, kan skyldneren efter [§ 504, nr. 5](#), anmode om genoptagelse med henblik på at få fastslået, at udlægget er bortfaldet som følge af efterfølgende omstændigheder, eller fordi fuldbyrdelsesgrundlaget ved dom er ophævet eller erklæret ugyldigt.

Et praktisk forbehold: et kæremål om en udsættelsesbeslutning mister sin genstand, når forretningen først er gennemført. I [BS-3062/2008-OLR](#) afviste Østre Landsret et kæremål over fogedrettens udsættelse, fordi udsættelsen var blevet efterfulgt af, at forretningen faktisk blev gennemført:

Der er således ikke længere nogen konkret og aktuel tvist mellem sagens parter. Udlejer ses herefter ikke at have retlig interesse i kæremålet

Den part, der vil have prøvet en udsættelses- eller sikkerhedsstillelsesbeslutning, må derfor handle hurtigt – og eventuelt anmode om opsættende virkning. Ved tvangsauktion over fast ejendom er de videre skridt beskrevet i [cirkulæret om kommunernes opgaver ved udlæg i og tvangsauktion over fast ejendom](#); selve auktionsforløbet hører under [tvangssalg-fast-ejendom](#).

LOV

[Retsplejelovent § 502, stk. 1, 2](#)[Retsplejelovent § 504](#)[Retsplejelovent § 519, stk. 1](#)[Retsplejelovent § 521](#)

PRAKSIS

Højesteret · Højesteret stadfæster fogedrettens kompetence i sag om tvangsfuldbyrdelse af udlæg

23.05.2023

Landsretten · Afvisning af kæremål om udsættelse af fogedforretning grundet manglende retlig interesse

06.01.2009

Byretten · Ophævelse af udlæg foretaget af Gældsstyrelsen grundet overtrædelse af fuldbyrdelsesfristen i retsplejeloven

20.01.2025

§ 9 Afgørelsesform, kære og videre prøvelse af § 522-kendelsen

Fogedrettens stillingtagen til modregningsindsigelsen træffes efter anmodning ved **kendelse**, jf. § 501, stk. 5. Formkravet har betydning i to retninger: det tvinger fogedretten til at begrunde afgørelsen, og det skaber et klart udgangspunkt for kærefristen.

Kære skal ske inden **4 uger** efter, at forretningen er foretaget, eller – hvis forretningen ikke foretages – inden 4 uger efter den afgørelse, der kæres, jf. § 586, stk. 1. Kæres efter fristens udløb, afvises kæren, men landsretten kan undtagelsesvis tillade kære indtil 1 år efter afgørelsen, jf. § 586, stk. 4.

Formkravene til kæreskriftet håndhæves ikke formalistisk. I [BS-89/2022-HJR](#) tiltrådte Højesteret landsrettens vurdering af, at et brev fra advokaten til fogedretten – uden udtrykkelig angivelse af påstand og kæregrunde, men fulgt op af rettidig betaling af kæreafgift – måtte anses for et gyldigt kæreskrift:

Efter indholdet af brevet af 10. marts 2022 sammenholdt med, at kæreafgiften er betalt rettidigt, finder landsretten ikke grundlag for at afvise kæresagen.

Spørgsmålet om kæreskriftets form og om fogedrettens værneting blev fundet principielt af Procesbevillingsnævnet i [22/13348](#). Nævnet har tilsvarende meddelt 3.-instansbevilling om betydningen af en **forkert kærevejledning** fra fogedretten, jf. [24/22868](#) – en påmindelse om, at fogedrettens vejledningspligt over for den, der ikke møder med advokat, jf. § 500, stk. 1, også omfatter retsmidlerne. Efter § 500, stk. 2 kan der gives fri proces, hvis skyldneren har behov for advokatbistand for fogedretten – hvilket i modregningssager kan være reelt, fordi indsigelsen kræver, at der fremlægges og systematiseres dokumentation for modkravet.

En tredje-instansprøvelse ved Højesteret kræver Procesbevillingsnævnets tilladelse; nævnet meddelte fx kæretilladelse i [22/06366](#) om lovligheden af fogedrettens fremme til udlæg.

Endelig kan en uberettiget tvangsfuldbyrdelse udløse ansvar. Efter § 505, stk. 1 skal den, der har anmodet om tvangsfuldbyrdelse af en fordring, »som viser sig ikke at bestå«, betale skyldneren erstatning for tab og godtgørelse for tort. Kravet skal fremsættes over for fogedretten eller de almindelige domstole senest **tre måneder** efter, at det kunne gøres gældende, jf. § 505, stk. 3, og fogedretten kan henskyde kravet til søgsmål. Men som [BS-56437/2023-KBH](#) viser, kan § 505 ikke bruges til at genåbne en indsigelse, der allerede er udtømmende prøvet under fogedsagen og kæremålet.

LOV

Retsplejeloven § 500, stk. 1, 2

Retsplejeloven § 501, stk. 5

Retsplejeloven § 505, stk. 1, 3

Retsplejeloven § 586, stk. 1

PRAKSIS	Højesteret · Højesteret stadfæster fogedrettens kompetence i sag om tvangsfuldbyrdelse af udlæg	23.05.2023
	Byretten · Erstatningssag for ulovlig fogedforretning afvist på grund af retskraft	06.09.2024
	Procesbevillingsnævnet · Procesbevillingsnævnet: 3.-instansbevilling om betydningen af fogedrettens forkerte kærevejledning i fuldbyrdelsessag om islandske retsafgørelser	14.03.2025
	Procesbevillingsnævnet · Procesbevillingsnævnet meddelte kæretilladelse til Højesteret om fogedrettens værneting ved aflysning af udlæg og krav til kæreskrift	12.09.2022
	Procesbevillingsnævnet · Kæretilladelse til Højesteret: Lovligheden af fogedrettens fremme til udlæg for sagsomkostninger tilkendt Tandskadeankenævnet	01.07.2022

Modregningens ydre grænser: trangsbeneficiet og det offentliges særregler

§ 10

Selv en modregning, der opfylder både § 522's kvalifikationskrav og de almindelige betingelser, møder to yderligere grænser, som fogedretten skal iagttage.

Trangsbeneficiet. Efter § 509, stk. 1 kan udlæg ikke foretages i aktiver – bortset fra fast ejendom – der er nødvendige til opretholdelse af et beskedent hjem og en beskeden levelfod for skyldneren og hans husstand, og skyldneren kan efter stk. 4 ikke gyldigt give samtykke til udlæg heri. Den samme grundtanke slår igennem ved modregning i løbende ydelser. Det Finansielle Ankenævn har i 41/2020 og 62/2020 – begge med udtrykkelig henvisning til § 509 – fastslået, at et pengeinstitut med et forfaldent og retskraftigt krav godt kan modregne i en lønkonto, men kun hvis kunden efterlades de midler, der er nødvendige til en beskeden levelfod. I begge sager blev modregningen godkendt, fordi der efter modregningen resterede et rimeligt rådighedsbeløb, henholdsvis fordi kunden faktisk havde fået sine sociale ydelser stillet til rådighed. Tilsvarende blev en modregning i provenu fra salg af en andelslejlighed anset for berettiget i 40/2004, fordi kunden dagene før havde hævet betydelige beløb og derfor havde likviditet til mad, bolig og medicin. Vejledningen om a-kassernes opkrævning gengiver samme princip: de betingelser, retspraksis ud fra trangsbeneficiet stiller for modregning i løn, gælder også for løbende ydelser, jf. [vejledningens afsnit om modregning](#).

Afkald og forventningsbeskyttelse. Modregningsretten kan mistes ved passivitet eller ved en indretning, der skaber en berettiget forventning hos skyldneren. I 236/2004 var banken fuldt bekendt med en 17 år gammel gæld ved oprettelsen af en ny konto, men tog ikke forbehold for modregning i de indsatte midler – nævnet fandt banken afskåret fra at modregne. Modsæt i [BS-37642/2024-OLR](#), hvor et udtrykkeligt forbehold om, at udbetalingen kunne bruges til at dække gæld til det offentlige, netop udelukkede, at der forelå et bindende tilsagn om udbetaling uden modregning.

Det offentliges modregning. For krav under inddrivelse gælder en særlig ordning uden for fogedretten. Restanceinddrivelsesmyndigheden kan gennemføre modregning uden forudgående vurdering af skyldnerens økonomiske forhold, jf. [gældsinddrivelseslovens § 9 a, stk. 1](#), og indsigelser om kravets eksistens og størrelse, der ikke angår inddrivelsesmyndighedens administration, skal rettes til fordringshaveren, jf. [§ 2, stk. 2](#) – jf. [20-0004536](#) og [22-0091475](#). Indsigelser mod **selve udlægget** skal derimod fremsættes over for fogedretten, jf. samme afgørelse. På strafferetsplejens område fastsætter [Rigsadvokatmeddelelsen om erstatning efter retsplejelovens kapitel 93 a, afsnit 4.13](#), at der som udgangspunkt kan modregnes for sagsomkostninger og bøder i erstatning efter kapitel 93 a, hvis de almindelige betingelser er opfyldt – jf. [U 1988.1057 H](#) – og at kreditorbeføjelserne overgår til restanceinddrivelsesmyndigheden ved overdragelse af fordringen; tilsvarende blev modregning i erstatning for uberettiget frihedsberøvelse stadfæstet i [16-1566876](#). Det offentliges administrative modregning som sådan hører under [modregning-betingelser-konneksitet-konkurs](#), og modregning i konkrete sociale ydelser under [tilbagebetaling-sociale-ydelser](#).

LOV

[Gældsinddrivelsesloven § 2, stk. 2](#)[Gældsinddrivelsesloven § 9a, stk. 1](#)[Retsplejeloven § 509, stk. 1, 4](#)

PRAKSIS

Landsretten · Østre Landsret godkender Skatteministeriets modregning af omkostningsgodtgørelse i pålagte sagsomkostninger 25.06.2025

Landsskatteretten · Modregning i børne- og ungeydelse for daginstitutionsgæld 14.04.2023

Landsskatteretten · Stadfæstelse af modregning i rentegodtgørelse til dækning af gæld under inddrivelse 17.01.2022

Landsskatteretten · Landsskatteretten stadfæster modregning i erstatning for uberettiget frihedsberøvelse	22.09.2017
Det finansielle ankenævn · Modregning i lønkonto og lukning af netbank efter misligholdt gæld fra tvangsauktion	16.12.2020
Det finansielle ankenævn · Pengeinstitut frifundet i sag om modregning af låneydelser i kontanthjælpsmodtagers konto	07.09.2020
Det finansielle ankenævn · Danske Bank nægtet modregning i indestående på nyoprettet konto grundet manglende oplysningspligt	09.12.2004
Det finansielle ankenævn · Bankens modregning af gammel gæld i provenu fra salg af andelslejlighed fundet berettiget	17.06.2004

§ 11 Praktisk checkliste for modregningsindsigelsen i fogedretten

For **skyldneren**, der vil gøre modregning gældende under en udlægsforretning, følger af det ovenstående en klar rækkefølge af spørgsmål:

1. **Er modfordringen eksigibel?** Har jeg dom, kendelse, betalingspåkrav med påtegning, forlig, gældsbrief eller pantebrev efter [§ 478, stk. 1](#)? Er svaret ja, er det første led i [§ 522](#) opfyldt uden videre.
2. **Er den anerkendt af rekvirenten?** Skaf om muligt en skriftlig anerkendelse – også en delvis anerkendelse er værdifuld, fordi det anerkendte beløb kan modregnes med det samme.
3. **Kan rigtigheden ellers godtgøres i fogedretten?** Medbring dokumentationen til retsmødet. Erindr, at bevisrammen er den, [§ 501, stk. 1](#) beskriver – det, der kræver vidner, syn og skøn eller regnskabs gennemgang, kan afskæres efter [§ 501, stk. 4](#). En blot udtaget stævning godtgør ikke modkravet, jf. [FS-4297/2024-HIL](#).
4. **Er de almindelige betingelser opfyldt?** Gensidighed (er jeg selv kreditor – ikke et dødsbo, et selskab eller en ægtefælle, jf. [300/2014](#) og [BS-1512/2007-HOL](#)), udjævnighed, afviklingsmodenhed og retskraft.
5. **Er modfordringen konneks?** I så fald kan den bruges trods forældelse, jf. [forældelseslovens § 24](#), og den står stærkere over for modregningsforbud, jf. [BS-37642/2024-OLR](#).
6. **Subsidiært: anmod om udsættelse eller sikringsforanstaltning.** Verserer der en sag om modfordringen, så påberåb [§ 502, stk. 1, nr. 2](#) – og subsidiært [§ 502, stk. 2](#) om, at tvangsauktion ikke må iværksættes, før afgørelsen er truffet.
7. **Bed om kendelse og kær rettidigt.** Afgørelsen træffes efter anmodning ved kendelse, jf. [§ 501, stk. 5](#), og kærefristen er 4 uger, jf. [§ 586, stk. 1](#). Er der ikke længere en aktuel tvist, afvises kæremålet, jf. [BS-3062/2008-OLR](#).

For **rekvirenten** er spejlbilledet:

- Tag stilling til, om modkravet reelt anerkendes – en uklar stillingtagen kan blive læst som en anerkendelse i [§ 522's](#) forstand.
- Er modkravet bestridt, så påberåb [§ 501, stk. 4](#) og henvis til, at prøvelsen kræver bevisførelse under almindelig rettergang.
- Modsæt dig udsættelse efter [§ 502, stk. 1](#), med henvisning til, at det er betænkeligt af hensyn til fyldestgørelsen, og accepter i stedet den mildere foranstaltning i [§ 502, stk. 2](#).
- Vær opmærksom på ansvarsrisikoen efter [§ 505, stk. 1](#), hvis fordringen viser sig ikke at bestå.

De øvrige led i udlægsforretningen – beskyttede aktiver, insolvenserklæring, udsættelsesforretninger m.v. – er behandlet under [fogedretsbehandling](#), og frigørende deponering som alternativ til modregning under [frigørende-deponering-fordringshaverмора](#).

LOV	Forældelsesloven § 24	Retsplejeloven § 501, stk. 1, 4-5	Retsplejeloven § 502, stk. 1-2
	Retsplejeloven § 505, stk. 1	Retsplejeloven § 522	Retsplejeloven § 586, stk. 1
PRAKSIS	Landsretten · Østre Landsret godkender Skatteministeriets modregning af omkostningsgodtgørelse i pålagte sagsomkostninger 25.06.2025 Landsretten · Afvisning af kæremål om udsættelse af fogedforretning grundet manglende retlig interesse 06.01.2009 Byretten · Ophævelse af udlæg foretaget af Gældsstyrelsen grundet overtrædelse af fuldbyrdelsesfristen i retsplejeloven 20.01.2025 Byretten · Dom om stadfæstelse af Advokatnævnets kendelse vedrørende uberettiget modregning af salærkrav 20.04.2009 Det finansielle ankenævn · BankNordiks modregning i dødsbos midler for arvinges gæld kendt uberettiget på grund af manglende gensidighed 14.09.2015		

§ 12 Sammenfatning: fogedrettens dobbelte filter

Praksis om modregning under tvangsfuldbyrdelse kan sammenfattes i billedet af et **dobbelt filter**.

Det **første filter** er [§ 522's](#) kvalifikationskrav. Fogedretten er ikke det rette forum for en prøvelse af et modkrav fra bunden. Derfor er adgangen begrænset til modfordringer, der enten selv bærer et fuldbyrdelsesgrundlag, er anerkendt af rekvirenten, eller hvis rigtighed er så entydigt dokumenteret, at den kan konstateres inden for fogedrettens rammer. Det er netop her, [FS-4297/2024-HIL](#) sætter en klar nedre grænse: et sagsanlæg dagen før forretningen dokumenterer ikke et retskraftigt modkrav.

Det **andet filter** er de almindelige modregningsbetingelser. Selv en fuldt dokumenteret modfordring nytter ikke, hvis den savner gensidighed ([300/2014](#), [BS-1512/2007-HOL](#)), afviklingsmodenhed ([10-00803](#)) eller retskraft ([225/2013](#), [381/2016](#)) – medmindre modfordringen er konneks, hvor [forældelseslovens § 24](#) og praksis som [BS-37642/2024-OLR](#) og [BS-24044/2022-HER](#) giver skyldneren en mærkbart stærkere position.

Passerer indsigelsen begge filtre, bortfalder hovedfordringen helt eller delvis, og udlægget kan ikke fremmes for den modregnede del. Passerer den ikke, er retsfølgen ikke, at modkravet er tabt, men at det henvises til almindelig rettergang efter [§ 501, stk. 4](#) – jf. den efterfølgende afklaring i [219/2015](#). Mellem de to yderpunkter ligger [§ 502's](#) graduerede værktøjskasse: udsættelse, sikkerhedsstillelse eller udskudt tvangsauktion.

To forhold fortjener særlig opmærksomhed hos praktikerne. For det **første** er fogedrettens prøvelse ikke uforbindende – er spørgsmålet realitetsprøvet af fogedret og landsret, har afgørelsen retskraft, og skyldneren kan ikke genåbne det i et senere søgsmål, heller ikke ved at rubricere kravet som erstatning efter [§ 505](#), jf. [BS-56437/2023-KBH](#). For det **andet** er formaliteterne omkring fuldbyrdelsen ofte lige så afgørende som modregningsindsigelsen selv: i [FS-4297/2024-HIL](#) faldt udlægget netop ikke på modregningen, men på manglende forkyndelse og på, at 7-dages-fristen i [§ 485, stk. 1](#) ikke var overholdt.

Retsgrundlaget er stabilt. § 522 og § 502 står uændret siden Lov om Rettens Pleje af 1916, og § 501 er kun ændret med veksel- og checkbegrænsningen i 1986 samt rene henvisningstekniske konsekvensrettelser i 1999, 2007 og 2013. Der er ingen vedtagne, men endnu ikke konsoliderede ændringer efter lovbekendtgørelsen af 15. november 2025.

LOV

Forældelsesloven § 24

Retsplejeloven § 485, stk. 1

Retsplejeloven § 501, stk. 4

Retsplejeloven § 502

Retsplejeloven § 505

Retsplejeloven § 522

PRAKSIS

Landsretten · Østre Landsret godkender Skatteministeriets modregning af omkostningsgodtgørelse i pålagte sagsomkostninger

25.06.2025

Byretten · Ophævelse af udlæg foretaget af Gældsstyrelsen grundet overtrædelse af fuldbyrdelsesfristen i retsplejeloven

20.01.2025

Byretten · Erstatningssag for ulovlig fogedforretning afvist på grund af retskraft

06.09.2024

Byretten · Konkursboets krav på betaling for entrepriseopgaver blev afvist som følge af modregning med materialeleverancer og leasing

12.05.2023

Byretten · Dom om stadfæstelse af Advokatnævnets kendelse vedrørende uberettiget modregning af salærkrav

20.04.2009

Landsskatteretten · Modregning i moderselskabs overskydende skat for datterselskabs gæld afvist på grund af manglende gensidighed og afviklingsmodenhed

19.05.2010

Det finansielle ankenævn · Danske Bank berettiget til modregning i tipsgevinst for gæld baseret på dom fra 1989

26.06.2018

Det finansielle ankenævn · Indsigelse mod pengeinstituts modregning i indestående og indbetaling til dækning af kautionsforpligtelse

23.08.2016

Det finansielle ankenævn · BankNordiks modregning i dødsbos midler for arvings gæld kendt uberettiget på grund af manglende gensidighed

14.09.2015

Det finansielle ankenævn · Indsigelse mod bankens modregning i beløb modtaget fra tredjemand samt spørgsmål om forældelse af gammel gæld

13.11.2013

REFERENCE	Lovgrundlag		5 paragraffer
Retsplejeloven § 478		stk. 1	Retsplejeloven § 501
			stk. 1, 4, 5
Retsplejeloven § 502		stk. 1-2	Retsplejeloven § 509
			stk. 1
Retsplejeloven § 522			

MATERIALE

Citerede afgørelser

38 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

1

23.05.2023

Højesteret stadfæster fogedrettens kompetence i sag om tvangsfuldbyrdelse af udlæg

3244-3868

LANDSRET TEN · ANKEINSTANS

6

25.06.2025

Østre Landsret godkender Skatteministeriets modregning af omkostningsgodtgørelse i pålagte sagsomkostninger

9885-11567

29.01.2018

Kære af fogedretskendelse om afvisning af fogedsag grundet udrejse

6737-8095

09.02.2015	Ophævelse af fogedrettens afgørelse om forældelse af krav	1608-1940
16.01.2009	Vestre Landsrets ophævelse af fogedrettens forhåndsafvisning i sag om udsættelse af lejemål	1287-1546
06.01.2009	Afvisning af kæremål om udsættelse af fogedforretning grundet manglende retlig interesse	1296-1565
03.10.2008	Kendelse om bevisførelse i justificationssag vedrørende fogedforbud	6622-7955
BYRET TEN · FØRSTE INSTANS		10
20.01.2025	Ophævelse af udlæg foretaget af Gældsstyrelsen grundet overtrædelse af fuldbyrdelsesfristen i retsplejeloven	10122-11876
06.09.2024	Erstatningssag for ulovlig fogedforretning afvist på grund af retskraft	9818-11480
21.02.2024	Selskab dømt til at betale restkøbesum for bil trods krav om modregning og uafklaret skattesag	9683-11302
12.05.2023	Konkursboets krav på betaling for entrepriseopgaver blev afvist som følge af modregning med materialeleverancer og leasing	10044-11764
13.08.2021	Fogedrettens kompetence til tvangsinddrivelse af sagsomkostninger til Tandskadeankenævnet	2851-3382
26.03.2021	Fogedrettens kompetence ved inddrivelse af sagsomkostninger for Ankenævn for biler	2791-3319
09.07.2019	Udlægsgæringens indflydelse på forældelse ved begrænset krav	5915-7066
20.03.2013	Sag om modregning af fordring i fogedsag	6049-7236
20.04.2009	Dom om stadfæstelse af Advokatnævnets kendelse vedrørende uberettiget modregning af salærkrav	4936-5950
27.01.2009	Fogedrettens afvisning af anmodning om afbrydelse af forældelse efter retsplejelovens fredningsregel	1309-1583
LANDSSKATTERETTEN · ADMINISTRATIV KLAGEINSTANS		6
14.04.2023	Modregning i børne- og ungeydelse for daginstitutionsgæld	22-0091475
26.04.2022	Modregning i overskydende indbetaling fra Motor til dækning af gæld	20-0059312
17.01.2022	Stadfæstelse af modregning i rentegodtgørelse til dækning af gæld under inddrivelse	20-0004536
22.09.2017	Landsskatteretten stadfæster modregning i erstatning for uberettiget frihedsberøvelse	16-1566876
02.06.2010	Modregning i erstatning for bortkommet guldkæde	10-00717
19.05.2010	Modregning i moderselskabs overskydende skat for datterselskabs gæld afvist på grund af manglende gensidighed og afviklingsmodenhed	10-00803
DET FINANSIELLE ANKENÆVN · NÆVN / KLAGEINSTANS		8
16.12.2020	Modregning i lønkonto og lukning af netbank efter misligholdt gæld fra tvangsauktion	41/2020

07.09.2020	Pengeinstitut frifundet i sag om modregning af låneydelser i kontanthjælpsmodtagers konto	62/2020
26.06.2018	Danske Bank berettiget til modregning i tipsgevinst for gæld baseret på dom fra 1989	381/2016
23.08.2016	Indsigelse mod pengeinstituts modregning i indestående og indbetaling til dækning af kautionsforpligtelse	219/2015
14.09.2015	BankNordiks modregning i dødsbos midler for arvings gæld kendt uberettiget på grund af manglende gensidighed	300/2014
13.11.2013	Indsigelse mod bankens modregning i beløb modtaget fra tredjemand samt spørgsmål om forældelse af gammel gæld	225/2013
09.12.2004	Danske Bank nægtet modregning i indestående på nyoprettet konto grundet manglende oplysningspligt	236/2004
17.06.2004	Bankens modregning af gammel gæld i provenu fra salg af andelslejlighed fundet berettiget	40/2004

PROCESBEVILLINGSNÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS 4

21.11.2025	Procesbevillingsnævnet meddeler 3.-instansbevilling om modregning i patientskadesag ved udbetaling af yderligere tilkendte renter	25/18566
14.03.2025	Procesbevillingsnævnet: 3.-instansbevilling om betydningen af fogedrettens forkerte kærevejledning i fuldbyrdelsessag om islandske retsafgørelser	24/22868
12.09.2022	Procesbevillingsnævnet meddelte kæretilladelse til Højesteret om fogedrettens værneting ved aflysning af udlæg og krav til kæreskrift	22/13348
01.07.2022	Kæretilladelse til Højesteret: Lovligheden af fogedrettens fremme til udlæg for sagsomkostninger tilkendt Tandskadeankenævnet	22/06366

PARKERINGSKLAGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS 3

19.09.2023	Uenighed om gyldighed af gæstekort grundet formodet rettelse i datoangivelse	park-3319
23.11.2022	Kontrolafgift fastholdt trods betaling til forkert områdekode via app	park-1940
05.07.2022	Udløbet 24-timers p-tilladelse ved Holstebro Station trods togrejses varighed	park-1546

04

PRAKSISOVERSIGT · FOGEDRET

Praksisoversigt over trangsbeneficiet og udlægsfritagelse (retsplejeloven §§ 509-516)

Beneficium competentiae efter retsplejelovens §§ 509-516

Version 2 · Opdateret 22. jul. 2026 · 15 afgørelser · 2008-2025

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Trangsbeneficiet er den materielle undergrænse for kreditorforfølgning: uanset kravets størrelse skal skyldneren og hans husstand efterlades det, der er nødvendigt til et beskedent hjem og en beskedent lev fod. Reglerne står i retsplejelovens §§ 509-516 og hviler i deres nuværende skikkelse på Justitsministeriets betænkning nr. 634/1971 om udlæg og udpantning. Praksis viser tre gennemgående træk: fogedretten skal påse beskyttelsen ex officio ud fra den aktuelle almindelige levestandard, husstanden bedømmes som én enhed, og beskyttelsen er ufravigelig. Samtidig er trangsbeneficiet en almindelig retsgrundsætning, der rækker ud over fogedretten – den gælder ved arrest, i konkurs, ved beslaglæggelse til sikkerhed for værdikonfiskation og ved lønindeholdelse og afdragsordninger.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01 Trangsbeneficiet i retsplejelovens § 509 er et beneficium competentiae, som fogedretten skal påse ex officio – skyldneren behøver ikke selv at påberåbe sig det.
- 02 Skønnet over "et beskedent hjem og en beskedent lev fod" tager udgangspunkt i den almindelige nuværende levestandard og folks aktuelle forbrugs- og levevaner, ikke i et historisk eksistensminimum.
- 03 Trangsbeneficiet er en rettighed, der ikke fortabes ved selvforskyldt adfærd; der tages ikke hensyn til, om skyldneren burde have bragt gælden ud af verden, mens han havde indtægt.
- 04 Husstanden omfatter enhver, der reelt helt eller delvis forsørges af skyldneren – også samlevende, forældre og plejebørn – uanset om der består en retlig forsørgelsespligt.
- 05 Husstanden betragtes som en enhed, og udtagelsesretten rækker ikke længere end det nødvendige: råder et andet husstandsmedlem over aktiver, kan skyldneren ikke friholde yderligere af sit eget.
- 06 Skyldneren kan ikke gyldigt samtykke i udlæg i aktiver beskyttet af § 509, stk. 1 og 3 – samtykkeforbuddet i stk. 4 gør beskyttelsen ufravigelig.
- 07 Fast ejendom er udtrykkeligt undtaget fra trangsbeneficiet i § 509, stk. 1 – beskyttelsen gælder kun andre aktiver.

- 08** Andelsboliger og boligaktier er kun udlægsfri, hvis BEGGE betingelser i § 509, stk. 2, er opfyldt: boligen må efter størrelse og indretning alene opfylde de sædvanlige krav til en beskeden bolig, OG realisationsværdien må ikke klart overstige udgiften ved at overtage en passende alternativ bolig.
- 09** Vurderingen af "beskeden bolig" er en konkret rimelighedsbedømmelse under hensyn til bl.a. husstandens størrelse; en større eller mere luksuøst indrettet bolig er uanset værdien ikke beskyttet.
- 10** Udlæg kan foretages i en andelsbolig, selv om kravene i § 509, stk. 2, er opfyldt, hvis skyldneren råder over en anden bolig.
- 11** Pensionskrav er beskyttet, indtil der er forløbet tre måneder fra den dag, beløbet kunne fordres udbetalt, og særlovgivningens kreditorbeskyttelse berøres ikke heraf.
- 12** Ved ændringsloven af 21. juni 2025 er der indsat et § 512, stk. 4, der gennembryder pensionsbeskyttelsen for værdikonfiskations-, erstatnings- og godtgørelseskrav i anledning af udbyttegivende kriminalitet, når skyldneren er idømt fængselsstraf eller anden frihedsberøvende retsfølge.
- 13** Personskadeerstatning efter § 513 mister beskyttelsen ved udbetaling, medmindre beløbet holdes klart adskilt fra skyldnerens øvrige formue, fx på særskilt konto.
- 14** Genstande af særlig personlig betydning er kun beskyttet efter § 515, stk. 1, hvis værdien ikke gør det urimeligt at holde dem uden for fuldbyrdelsen.
- 15** Trangsbeneficiet gælder tilsvarende ved arrest (§ 631, stk. 2), i konkurs (konkurslovens § 36), ved beslaglæggelse for værdikonfiskation m.v. (§ 805, stk. 3, og § 1002) samt ved lønindeholdelse og afdragsordninger.
- 16** Ved beslaglæggelse til sikkerhed for VÆRDIkonfiskation gælder §§ 509-516 fuldt ud – modsat genstandskonfiskation, hvor ejendomsretten overgår til staten uden hensyn til udlægsfritagelsesreglerne.
- 17** Har skyldneren ikke været til stede under fogedforretningen, kan forretningen genoptages efter § 504, nr. 4, netop for at give adgang til at benytte rettighederne efter §§ 509-516.

Fra 1872-konkursloven til retsplejelovens kapitel 47:

§ 1 trangsbeneficiets retsgrundlag

Pengekrav fuldbyrdes efter [retsplejelovens § 507, stk. 1](#) ved udlæg i "så stor en del af skyldnerens formue, som efter fogedrettens skøn er nødvendig til dækning af kravet". Formuen er imidlertid ikke frit tilgængelig: [§§ 509-516](#) opregner de aktiver, der er undtaget fra udlæg – det såkaldte beneficium competentiae, i dansk sprogbrug trangsbeneficiet.

Justitsministeriets [notat om sikringen af et økonomisk eksistensminimum ved fastsættelse af afdragsordninger \(trangsbeneficiet\)](#), der er optaget som bilag 11 til Vejledning om benådning, udsættelse, eftergivelse og henstand m.v., beskriver institutets rødder:

Allerede før retsplejeloven var det anerkendt i praksis, at man ved execution ikke måtte "berøve Debitor, hvad han øjeblikkeligen ikke kan undvære til at vedligeholde Liv og Sundhed og bevare Velanstændigheden, navnlig de nødvendige Gangklæder." Først senere, efter at et gennembrud i den socialpolitiske opfattelse havde fundet sted, blev retten til opretholdelsen af et beskedent hjem anset for så grundlæggende, at en hertil svarende videregående sikring af et eksistensminimum blev bestanddel af den skrevne ret, først i konkursloven.

Den samme udvikling beskrives i [Justitsministeriets betænkning nr. 634/1971 om udlæg og udpantning, s. 19](#):

Ved lov nr. 51 af 25. marts 1872 om konkurs samt om nogle forandringer i de gældende bestemmelser om pant og eksekution bortfaldt gældsfcængslet. Ved denne lov indførtes endvidere et meget begrænset transgbenefitium, som senere efterhånden blev udvidet, jfr. bemærkningerne til udkastets § 509.

Retsplejeloven af 1916 videreførte beskyttelsen i § 509, som i mellemkrigstiden blev nyaffattet ad to omgange (1924 og 1925) med en kasuistisk opregning af "gangklæder, linned, senge, sengklæder og andet tarveligt indbo" og faste beløbsgrænser på 150 kr. for enlige og 500 kr. for familieforsørgere. Formuleringen kan stadig aflæses i den historiske [Vejledning for Pantefogeder](#) fra 1932.

Den gældende ordning stammer fra den store fogedretsreform. Som det formuleres i de almindelige bemærkninger til [lovforslag L 204 \(2024-25\)](#):

Retsplejelovens kapitel 47 om udlæggets genstand og retsvirkninger indeholder bl.a. regler om, hvilke af en skyldners aktiver der kan gøres til genstand for tvangsfuldbyrdelse ved foretagelse af udlæg. Kapitlet hidrører i det væsentlige fra lov nr. 258 af 26. maj 1976, der bygger på betænkning nr. 634/1971 om udlæg og udpantning.

To processuelle bestemmelser understøtter beskyttelsen. Efter [§ 517, stk. 4](#) bestemmer fogedretten, hvilke aktiver der skal gøres udlæg i, og påser herunder, "at udlægget så vidt muligt sker i de aktiver, skyldneren og hans husstand bedst kan undvære". Og efter [§ 504, nr. 4](#) kan forretningen genoptages, når skyldneren ikke har været til stede under forretningen "og han nu anmoder om adgang til at benytte sine rettigheder efter §§ 509-516".

LOV

[Retsplejeloven § 504](#)[Retsplejeloven § 507, stk. 1](#)[Retsplejeloven § 509](#)[Retsplejeloven § 517, stk. 4](#)

§ 509, stk. 1 – "et beskedent hjem og en beskeden levefod" og fogedrettens skøn ex officio

§ 2

Kernebestemmelsen lyder:

Udlæg kan ikke foretages i aktiver, bortset fra fast ejendom, der er nødvendige til opretholdelse af et beskedent hjem og en beskeden levefod for skyldneren og hans husstand, jf. dog stk. 2.

Tre træk ved [§ 509, stk. 1](#) er afgørende i praksis.

Fast ejendom er udtrykkeligt holdt uden for. Beskyttelsen omfatter løsøre, kontanter, fordringer og andre aktiver, men ikke skyldnerens faste ejendom. Netop derfor blev der i 2004 indsat et særligt stk. 2 om andelsboliger og boligaktier, jf. nedenfor.

Fogedretten skal påse beskyttelsen af egen drift. Justitsministeriets notat udtrykker det således:

Ved udlæg sikres der debitor en udtagelsesret for værdier, der efter fogedens skøn ikke overskrider grænsen for trangsbeneficiet. Fogedretten skal påse ex officio, at udlæg ikke gøres i aktiver, hvorover skyldneren har udtagelsesret.

Notatet tilføjer i noteapparatet, at "[f]ogeden skal tage udgangspunkt i den nuværende almindelige levestandard og folks nuværende forbrugs- og levevaner" med henvisning til U 1982, s. 195. Målestokken er altså dynamisk og følger samfundsudviklingen – ikke et fastfrosset minimum.

Beskyttelsen fortabes ikke ved selvforskyldt adfærd. Notatet fastslår, at trangsbeneficiet "er en rettighed, der ikke mistes ved selvforskyldt adfærd. Der skal således ikke tages hensyn til, om skyldneren (f.eks. medens vedkommende endnu havde lønindtægt) burde have bragt gælden ud af verden".

I praksis er det ifølge notatet ikke indboet, men likviditeten, der er hovedgenstanden for udtagelsesretten:

I praksis er den vigtigste genstand for skyldnerens udtagelsesret kontante penge, som skyldneren skal bruge til sit (og husstandens) underhold, både til de faste udgifter og herudover til opretholdelse af en beskeden levefod.

Den linje ses i landsretspraksis om udlæg i overførselsindkomster. I [BS-2761/2012-OLR](#) om udlæg i SU-midler hjemviste Østre Landsret spørgsmålet om ophævelse af udlægget til fornyet behandling i fogedretten, netop med [§ 509, stk. 1](#) som det bærende hjemmelsgrundlag.

Beskyttelsen skal holdes adskilt fra det logisk forudgående spørgsmål, om aktivet overhovedet tilhører skyldneren. I [BS-2045/2008-OLR](#) hjemviste Østre Landsret en udlægssag, hvor skyldneren ikke i tilstrækkelig grad havde godtgjort, at de udlagte midler tilhørte en anden – en vurdering efter [§ 507](#) og [§ 508](#), ikke efter trangsbeneficiet. Tilsvarende foretog fogedretten i [BS-818/2021-OLR](#) udlæg i skyldnerens depositum i et lejeforhold, hvilket blev stadfæstet af landsretten.

LOV	Retsplejeloven § 507	Retsplejeloven § 508	Retsplejeloven § 509, stk. 1
PRAKSIS	Landsretten · Stadfæstelse af udlæg for sagsomkostninger til Tandskadeankenævnet og afvisning af erstatningskrav Landsretten · Udlæg i SU-midler: Landsret hjemviser sag om ophævelse af udlæg til fornyet behandling i fogedretten Landsretten · Landsretten hjemviser sag om udlæg, da skyldner ikke tilstrækkeligt havde bevist, at midler tilhørte anden		
			07.03.2022 12.09.2012 29.08.2008

§ 3 Husstandsbegrebet: hvem tæller med, og hvorfor udtagelsesretten ikke rækker længere end det nødvendige

Beskyttelsen gælder ikke kun skyldneren selv, men "skyldneren og hans husstand". Justitsministeriets notat afgrænser husstandsbegrebet bredt og faktisk – ikke formelt:

Både skyldneren selv og den pågældende husstand skal kunne opretholde en sådan beskeden levefod. Medlem af husstanden er enhver, der rent faktisk helt eller delvis forsørges af skyldneren. Det er derfor uden betydning, om der retligt påhviler skyldneren en offentligretlig eller privatretlig forsørgelsespligt. Det er derfor ikke blot ægtefælle og børn, der hører til husstanden, efter omstændighederne også samlevende, forældre og plejebørn.

At også samlevende medregnes, støtter notatet udtrykkeligt på [betænkning nr. 634/1971, s. 73](#).

Den brede afgrænsning har en pris for skyldneren, fordi husstanden samtidig bedømmes som **én enhed**:

Husstanden må betragtes som en enhed. Dette medfører omvendt, at skyldnerens udtagesret ikke rækker længere end til at udtage det nødvendige. Hvis et andet medlem af husstanden råder over aktiver, kan skyldneren ikke af sit eget, eller sin egen bodel eller særeje yderligere friholde aktiver.

Enhedsbetragtningen har direkte konsekvenser uden for fogedretten. Om afdragsordninger for bøder m.v. hedder det i samme notat, at princippet ikke medfører nogen "videregående" beskyttelse end i fogedretten, og at "[h]usstandsmedlemmers aktiver indgår derfor også i vurderingen af betalingsevnen".

Endelig bemærker notatet, at trangsbeficiet **ikke** indskrænker adgangen til at skaffe sig fyldestgørelse gennem modregning – bortset fra modregning over for skyldig arbejds løn. Om modregning som selvstændigt fyldestgørelsesmiddel henvises til [modregning i fogedretten](#).

LOV

Retsplejeloven § 509, stk. 1

§ 509, stk. 2 – andelsboliger og boligaktier: den dobbelte betingelse og husstandsprincippet

Da pant og udlæg i andelsboliger blev muliggjort i 2004, blev der samtidig indsat et [§ 509, stk. 2](#), der opstiller to kumulative betingelser for, at en andel eller boligaktie kan være udlægsfri:

En andel i en andelsboligforening eller en aktie eller anpart i et boligaktieselskab eller et boliganpartsselskab (...) kan kun undtages fra udlæg i medfør af stk. 1, hvis boligen efter sin størrelse og indretning alene opfylder de sædvanlige krav til en beskeden bolig, der under hensyn til skyldneren og hans husstand med rimelighed kan stilles, og aktivet ved tvangsfuldbyrdelse må antages ikke at indbringe et beløb, der klart overstiger udgiften ved overtagelse af en passende almen bolig eller leje- eller andelsbolig.

De paragrafspecifikke forarbejder til bestemmelsen (bemærkningerne "Til nr. 2" i [lovforslag L 56 \(2003-04\)](#)) udfolder begge led:

Det præciseres med bestemmelsens første led, at det er en betingelse for udlægsfritagelse, at boligen efter sin størrelse og indretning alene opfylder de sædvanlige krav, der må stilles til en beskeden bolig. En større eller mere luksuøs indrettet bolig er således – uanset dens værdi – ikke beskyttet mod udlæg. Udtrykket »indretning« omfatter både forbedringer af boligen og udstyr til den. Vurderingen af, om der er tale om en »beskeden bolig«, beror på en konkret rimelighedsbedømmelse under hensyn til bl.a. husstandens størrelse.

Om værdikriteriet hedder det:

Aktivets værdi fastlægges som nettoprovenuet i forbindelse med afregning af salgssum mv. Modkrav vedrørende restancer, istandsættelse mv. skal således fradrages afregningssummen. Der skal ved bedømmelsen af, hvad der må anses for nødvendigt som indskud mv. i en passende alternativ bolig, lægges vægt på forholdene på det lokale boligmarked.

Forarbejderne fremhæver desuden, at stk. 2 er en **skærpelse og ikke en lempelse** af stk. 1:

Bestemmelsen opstiller nogle krav til boligens karakter og realisationsværdi, som skal være opfyldt, før udlægsfritagelse efter trangsbeficiet i stk. 1 kan komme på tale, men herudover indebærer bestemmelsen ingen

fravigelse af betingelserne i stk. 1. Det betyder bl.a., at udlæg kan foretages, selv om kravene i stk. 2 er opfyldt, hvis skyldneren har rådighed over en anden bolig.

Højesteret har taget stilling til bestemmelsens rækkevidde i **Sag 147/2019** (kendelse af 30. april 2020). Sagen angik udlæg i skyldnerens **ideelle andel** af en andelsbolig på ca. 125 m², og afgørelsen er ifølge Højesterets henvisninger truffet efter **§ 509, stk. 1** og **stk. 2** sammenholdt med **inkassolovens § 10**. Udlægget blev fremmet. Afgørelsen illustrerer husstandsprincippet: bedømmelsen af, om boligen "alene opfylder de sædvanlige krav til en beskeden bolig", foretages i forhold til den husstand, der faktisk bebor den, og det forhold, at skyldneren kun ejer en ideel andel, fritager ikke andelen fra udlæg, når boligen som helhed ligger uden for det beskudne.

Bemærk endelig, at forarbejderne forudsætter, at fogedretten om nødvendigt **udsætter sagen** for at få oplyst det forventede nettoprovenu ved salg af andelen – værdikriteriet kan sjældent afgøres på det foreliggende grundlag.

LOV

Inkassoloven § 10

Retsplejeloven § 509, stk. 1, 2

PRAKSIS

Højesteret · Højesterets afgørelse om udlæg i ideel andel af andelsbolig og rækkevidden af transgsbeneficiet

30.04.2020

§ 509, stk. 3 og 4 – erhvervs- og uddannelsesaktiver og det ufravigelige samtykkeforbud

Ud over det almindelige transgsbeneficium indeholder § 509 en særlig, beløbsbegrænset beskyttelse af arbejdsredskaber:

Udlæg kan ikke foretages i aktiver af indtil 3.000 kroners værdi, som er nødvendige til skyldnerens eller hans husstands erhverv eller uddannelse.

§ 509, stk. 3 har to bemærkelsesværdige træk. For det første omfatter den – ligesom stk. 1 – hele husstanden, ikke kun skyldneren selv: et barns nødvendige uddannelsesudstyr er beskyttet på samme fod som skyldnerens eget værktøj. For det andet er beløbsgrænsen på 3.000 kr. **ikke reguleret** og har ikke fulgt pris- og lønudviklingen. Bestemmelsen har derfor i dag begrænset selvstændig betydning ved siden af det almindelige og dynamiske skøn efter stk. 1, hvor nødvendige erhvervsaktiver ofte vil kunne rummes.

Afgørende for beskyttelsens karakter er **§ 509, stk. 4**:

Skyldneren kan ikke gyldigt give samtykke til udlæg i de i stk. 1 og 3 nævnte aktiver.

Samtykkeforbuddet gør transgsbeneficiet ufravigeligt og understreger, at reglen ikke alene beskytter skyldneren, men også hensynet til, at det offentlige ikke skal overtage forsørgelsen. Netop derfor skal fogedretten påse reglen ex officio, som Justitsministeriets notat udtrykkeligt kobler sammen med samtykkeforbuddet. Bemærk, at samtykkeforbuddet **ikke** omfatter stk. 2 om andelsboliger – der er tale om en indskrænkning af stk. 1, ikke en selvstændig beskyttelsesregel.

Samtykkeforbuddet skal sammenholdes med **§ 513, stk. 4**, hvorefter skyldneren omvendt **kan** give gyldigt samtykke til udlæg i personskadeerstatning, når kravet og dets størrelse er anerkendt eller fastslået af domstolene. Lovgiver har altså bevidst graderet, hvor langt dispositionsfriheden rækker.

LOV

Retsplejeloven § 509, stk. 3, 4

Retsplejeloven § 513, stk. 4

§ 6 § 510 og § 511 – tilbehør, udbetalt løn og 7-dages-reglen

Hvor § 509 verner om levedoden, verner §§ 510-511 om andre hensyn: sammenhængen mellem hovedaktiv og tilbehør, og skyldnerens aktuelle likviditet.

Tilbehør. Efter § 510, stk. 1 kan der kun foretages særskilt udlæg i tilbehør til fast ejendom, skib eller luftfartøj omfattet af tinglysningslovens §§ 37, 37 a eller 38, sølovens § 47, stk. 1-3, eller lov om registrering af rettigheder over luftfartøjer § 22, når både skyldneren og andre rettighedshavere samtykker. Skyldnerens samtykke kan tilbagekaldes, indtil udlæg er foretaget, og reglen gælder, uanset om tilbehøret er pantsat. Ved § 510, stk. 3 er ordningen udstrakt til forbedringer i andelslejligheder og aktie-/anpartslejligheder samt inventar, der er særligt tilpasset eller installeret i sådanne lejligheder, jf. tinglysningslovens § 42 j, stk. 8. Undtagelsen i stk. 2 gælder panthavere med særskilt pant i tilbehøret.

Udbetalt løn. § 511, stk. 1 bestemmer:

Udlæg kan ikke foretages i endnu ikke udbetalt løn eller andet vederlag for personligt arbejde, medmindre der er forløbet mere end 7 dage efter slutningen af den periode, i hvilken lønnen er indtjent, eller efter at vederlaget er fortjent.

Reglen betyder, at kreditorerne ikke kan opsnappe lønnen, før den har passeret skyldnerens hånd og dermed har kunnet dække de løbende leveomkostninger. Karensperioden på syv dage går igen i § 513, stk. 3 om erstatning for tabt arbejdsfortjeneste – begge bestemmelser beskytter erstatningen for eller resultatet af arbejdsindsatsen i den umiddelbare forfaldsperiode.

§ 511, stk. 2 forbyder særskilt udlæg i krav på leje af fast ejendom, før kravet er forfaldet, og stk. 3 beskytter skyldnerens medkontrahent i gensidigt bebyrdende kontrakter, der kan betale til skyldneren og ændre kontraktforholdet, hvis det er nødvendigt for at undgå nærliggende fare for tab eller væsentlig ulempe.

LOV

Retsplejeloven § 510, stk. 1-4

Retsplejeloven § 511, stk. 1-3

Retsplejeloven § 513, stk. 3

§ 512 – personlige ydelser, underholdsbidrag og pension:

§ 7 3-måneders-reglen

§ 512 beskytter tre kategorier af krav. Efter stk. 1 kan udlæg ikke foretages i "retten til ydelser, der ikke kan kræves betalt til andre end den berettigede personligt" – den personlige tilknytning gør kravet uegnet som fyldestgørelsesobjekt. Efter stk. 2 er krav på underholdsbidrag efter ægteskabslovgivningen og lovgivningen om børns retsstilling undtaget, fordi bidraget er øremærket forsørgelse af andre end skyldneren.

Den praktisk vigtigste regel er § 512, stk. 3:

Udlæg kan ikke foretages i krav på pension eller i krav på understøttelse eller anden hjælp fra det offentlige eller fra stiftelser eller andre velgørende institutioner, medmindre der er forløbet tre måneder fra den dag, beløbet kunne fordres udbetalt. Reglerne om fritagelse for retsforfølgning i lov om firmapensionskasser samt i lov om forsikringsaftaler og lov om visse civilretlige forhold m.v. ved pensionsopsparing i pengeinstitutter berøres ikke heraf.

Bestemmelsen rummer to lag. Selve retsplejelovsbeskyttelsen er **tidsbegrænset**: efter tre måneder fra forfaldstidspunktet er beløbet almindeligt udlægsegnet – dog stadig underlagt trangsbeneficiet i § 509, stk. 1. Men henvisningen i 2. pkt. bevarer den langt stærkere og tidsubegrænsede kreditorbeskyttelse i pensionslovgivningen for ikke-udbetalte pensionssummer. Henvisningen til lov om firmapensionskasser blev ajourført ved ændringsloven af 21. juni 2025, fordi lov om tilsyn med pensionskasser var ophævet.

Samspillet mellem pensionsbeskyttelsen og andre insolvensretlige regler kan være vanskeligt. I

BS-26/2025-HJR (kendelse af 28. oktober 2025) fastslog Højesteret, at en lønforskrivning i en opsat tjenestemandspension efter sin karakter og sit formål må anses for en **pantefordring** i konkurslovens § 199, stk. 4's forstand, med den virkning at fordringen kun omfattes af gældssaneringen for den udækkede del. Hjemlen til lønforskrivning fandtes i tjenestemandspensionslovens § 33, stk. 2, og pensionen betragtes i den sammenhæng som fortsat løn fra staten. Om gældssanering i øvrigt henvises til [gældssanering](#).

LOV

[Konkursloven § 199, stk. 4](#)[Retsplejeloven § 509, stk. 1](#)[Retsplejeloven § 512, stk. 1-3](#)

PRAKSIS

Højesteret · Højesterets afgørelse om lønforskrivning i tjenestemandspension som pantesikret fordring ved gældssanering

28.10.2025

§ 8 Pensionssagen 2020-2022 og den nye § 512, stk. 4 – da udlægsfritagelsen slog igennem over for konfiskationskravet

Ingen enkeltsag har illustreret pensionsbeskyttelsens styrke tydeligere end sagskomplekset efter Socialstyrelses-bedrageriet. Ved dom af 18. februar 2020 blev en tidligere ansat idømt 6 år og 6 måneders fængsel for bedrageri af særlig grov karakter begået 1993-2018, og der blev konfiskeret ca. 113 mio. kr. i medfør af [straffelovens § 75, stk. 1](#). Anklagemyndigheden søgte herefter dækning i domfældtes rate- og kapitalpension.

Byretten fremmede beslaglæggelsen. I [SS-29351/2020-KBH](#) (kendelse af 17. december 2020) fandt Københavns Byret hjemmel i [retsplejelovens § 1002, stk. 1](#) til efterfølgende beslaglæggelse og lagde afgørende vægt på, at indeståenderne stammede fra de strafbare forhold: de månedlige indbetalinger stod i misforhold til domfældtes og ægtefællens indkomst- og formueforhold før bedragerierne.

Landsretten ophævede beslaglæggelsen. I [SS-3517/2020-OLR](#) (kendelse af 19. maj 2021) fastslog Østre Landsret, at [§ 805, stk. 3](#) ligestiller beslaglæggelse til sikkerhed for værdikonfiskation og sagsomkostninger med arrest, hvorfor beslaglæggelse kun kan ske, hvor der efter de fodedretlige regler er adgang til udlæg:

Det følger af henvisningen i retsplejelovens § 805, stk. 3, til § 512, stk. 3, 2. pkt., jf. § 11 i lov om visse civilretlige forhold m.v. ved pensionsopsparing i pengeinstitutter, at der ikke kan foretages retsforfølgning, herunder beslaglæggelse, i ikke-udbetalte pensionssummer i et pengeinstitut...

Landsretten afviste udtrykkeligt en modsætningsslutning, der ville stille det offentlige bedre end almindelige kreditorer:

Landsretten finder, at en modsætningsslutning fra dommen i U 1993.778/2 H (...) ville indebære en mere fordelagtig retsstilling, end hvad der gælder for øvrige kreditors adgang til at foretage arrest... En sådan fortolkning ville være i strid med det ligestillings-formål, som lovgiver har forudsat...

Højesteret stadfæstede. Ved kendelse af 18. februar 2022 i [Sag 77/2021](#) (registreret som [SS-77/2021-HJR-](#), UfR 2022.1805) tiltrådte Højesteret landsrettens resultat. Som det er sammenfattet i de almindelige bemærkninger til [L 204 \(2024-25\)](#):

Højesteret henviste til, at parterne var enige om, at byrettens dom måtte forstås således, at der var tale om værdikonfiskation (...), og at retsplejelovens § 805, stk. 3, jf. § 512, stk. 3, derfor var til hinder for, at der kunne ske beslaglæggelse.

Afgørelsen understreger den principielle sontring: ved **genstandskonfiskation** overgår ejendomsretten til staten uden hensyn til udlægsfritagelsesreglerne, mens **værdikonfiskation** blot giver staten en fordring, der skal inddrives efter de almindelige regler – og dermed respektere §§ 509-516.

Lovgiver greb ind. Efter enstemmig vedtagelse af beslutningsforslag B 46 den 5. maj 2022 blev der ved ændringsloven af 21. juni 2025 (i kraft 1. juli 2025) indsat et nyt [§ 512, stk. 4](#):

Uanset stk. 1 og 3 kan der i krav ifølge en pensionsordning foretages udlæg for krav på konfiskation efter straffelovens § 75, stk. 1, 1. pkt., 2. led, og 2. pkt., og stk. 3, og § 76 a, stk. 5, og krav på erstatning og godtgørelse som følge af en strafbar handling, for hvilken skyldneren er idømt fængselsstraf eller anden strafferetlig retsfølge af frihedsberøvende karakter, når handlingen har medført et udbytte.

Forarbejderne afgrænser undtagelsen præcist: den gælder alle pensionsordninger beskyttet af stk. 1 eller 3, herunder tjenestemandspensioner og pensionstilsagn, men **ikke** sociale pensioner som folkepension eller ATP. Den forudsætter fængselsstraf (betinget eller ubetinget) eller anden frihedsberøvende retsfølge – bødestraf er ikke nok – og at handlingen faktisk har medført et udbytte. Undtagelsen gælder også ved arrest, jf. henvisningen i [§ 631, stk. 2](#), men **ikke** ved universalforfølgning: de beskyttede aktiver indgår fortsat ikke i konkursmassen i videre omfang end hidtil.

Afgørende for denne praksisoversigt er, at forarbejderne udtrykkeligt fastholder trangsbeneficiet som overliggende grænse:

Reglerne om trangsbeneficiet i retsplejelovens § 509, stk. 1, vil fortsat gælde. Der kan således ikke foretages udlæg eller arrest i et krav på pension, i det omfang det er nødvendigt til opretholdelse af en beskeden levefod for skyldneren og hans husstand. Fogedretten vil eksempelvis kunne bestemme, at der foretages udlæg eller arrest i et krav på pension, som løbende udbetales til skyldneren, men således at et vist beløb dog hver måned udbetales til skyldneren.

Forarbejderne henviser desuden udtrykkeligt til genoptagelsesadgangen i [§ 504](#), hvis skyldnerens forhold senere ændrer sig, så pensionen bliver nødvendig til et beskedent hjem og en beskeden levefod. Om beslaglæggelse i øvrigt henvises til [beslaglæggelse og ransagning](#).

L O V

[Retsplejeloven § 512, stk. 3, 4](#)
[Retsplejeloven § 631, stk. 2](#)
[Retsplejeloven § 805, stk. 3](#)
[Retsplejeloven § 1002, stk. 1](#)
[Straffeloven § 75, stk. 1](#)

PRAKSIS	Højesteret · Beslaglæggelse af pensionskonti til dækning af konfiskationskrav	18.02.2022
	Landsretten · Østre Landsret ophæver beslaglæggelse af pensionsmidler til dækning af værdikonfiskation og sagsomkostninger	19.05.2021
	Byretten · Kendelse om beslaglæggelse af rate- og kapitalpension til dækning af sagsomkostninger og konfiskation	17.12.2020

§ 513 – personskadeerstatning og kravet om at beløbet holdes "klart adskilt"

§ 513 beskytter erstatning og godtgørelse for personskade, men beskyttelsen er stærkt afhængig af, hvordan pengene håndteres efter udbetalingen.

Stk. 1 bestemmer:

Udlæg kan ikke foretages i erstatning for invaliditet eller tab af forsørger eller i godtgørelse i forbindelse hermed, hvis beløbet tilkommer skadelidte eller den, som har mistet en forsørger. Er beløbet udbetalt, kan udlæg dog ske, medmindre summen ved indsættelse på særskilt konto i bank eller sparekasse eller på anden måde er holdt klart adskilt fra skyldnerens øvrige formue. Tilsvarende gælder om renter og udbytte af kapitalen.

Kravet om **klar adskillelse** er den centrale betingelse. Så længe kravet ikke er udbetalt, er beskyttelsen absolut. Efter udbetaling er den betinget: sammenblandes erstatningssummen med skyldnerens øvrige midler – typisk ved indsættelse på lønkontoen – bortfalder beskyttelsen, og kreditorerne kan gøre udlæg. Beskyttelsen omfatter udtrykkeligt også afkastet, så længe kapitalen holdes adskilt.

De øvrige stykker graduerer beskyttelsen efter kravets art:

Kravstype	Bestemmelse	Beskyttelse
Erstatning for invaliditet eller tab af forsørger + tilknyttet godtgørelse	§ 513, stk. 1	Absolut før udbetaling; efter udbetaling kun hvis holdt klart adskilt
Anden godtgørelse for ikke-økonomisk skade (fx svie og smerte, tort)	§ 513, stk. 2	Udlæg først muligt, når beløbet er udbetalt
Erstatning for tab af arbejdsfortjeneste	§ 513, stk. 3	Udlæg først 7 dage efter, at beløbet kunne fordres udbetalt

Endelig kan skyldneren efter § 513, stk. 4 give gyldigt samtykke til udlæg i beløb omfattet af stk. 1 og 2, når kravet og dets størrelse er anerkendt eller fastslået af domstolene, ligesom beskyttelsen viger, hvis aktivet er stillet som pant for fordringen. Det står i skarp kontrast til det ubetingede samtykkeforbud i § 509, stk. 4: erstatningsbeskyttelsen er en dispositiv formuebeskyttelse, mens trangsbeneficiet er en ufravigelig eksistensbeskyttelse.

Bemærk endelig, at det nye § 512, stk. 4 gør erstatnings- og godtgørelseskrav i anledning af udbyttegivende kriminalitet til privilegerede krav i forhold til pensionsopsparing – skadelidte kan altså i dag i videre omfang søge dækning, end skadevolderen omvendt kan beskytte sin egen erstatning efter § 513.

LOV

[Retsplejeloven § 509, stk. 4](#)

[Retsplejeloven § 512, stk. 4](#)

[Retsplejeloven § 513, stk. 1-4](#)

§§ 514-516 – gaver med rådighedsklausul, genstande af særlig personlig betydning og hjælpemidler

Gaver med rådighedsklausul. Efter § 514, stk. 1 kan udlæg ikke foretages i gaver, hvis giveren ved gavens ydelse har bestemt, at udlæg ikke kan foretages; beskyttelsen omfatter tillige uhævede renter og udbytte indtil 6 måneder efter forfaldsdagen. Stk. 2 udvider beskyttelsen til andre erhvervelser på tilsvarende vilkår, når

erhvervelsen og vilkåret er led i en ordning for en flerhed af personer, og hensynet til ordningens formål taler afgørende imod udlæg. Beskyttelsen er dog **reel og ikke formel**: efter [stk. 3](#) kan udlæg alligevel ske, hvis skyldneren har fri rådighed over aktivet, eller hvis der ikke er truffet rimelige foranstaltninger til at hindre skyldnerens råden. Endelig indeholder [stk. 4](#) en fortolkningsregel: et vilkår om, at modtageren ikke kan råde over gaven, antages at omfatte udelukkelse af udlæg, medmindre andet fremgår af omstændighederne.

Genstande af særlig personlig betydning. [§ 515, stk. 1](#) beskytter genstande, "som har en særlig personlig betydning for skyldneren eller medlemmer af hans husstand, medmindre genstandene har en sådan værdi, at det ikke findes rimeligt at holde dem uden for fuldbyrdelsen af fordringshaverens krav". Bestemmelsen bygger på en afvejning: den personlige tilknytning skal vejes op mod kreditorens interesse, og værdien er det afgørende korrektiv.

Et klassisk anvendelsesområde er vielses- og forlovelsesringe. I [FS-4202/2011-VIB](#) tog fogedretten ved Retten i Viborg (kendelse af 13. december 2011) netop stilling til udlæg i en alliancering med [§ 515, stk. 1](#) som hjemmelsgrundlag. Sagen viser, at fogedretten skal foretage en konkret afvejning af ringens affektionsværdi over for dens realisationsværdi – beskyttelsen er ikke automatisk, men heller ikke udelukket alene fordi genstanden er et smykke.

Hjælpemidler. [§ 515, stk. 2](#) er derimod ubetinget: "Udlæg kan ikke foretages i hjælpemidler, som er nødvendige på grund af legemlige mangler eller sygdom." Der er ingen værdigrænse og ingen rimelighedsafvejning. Kørestole, proteser, høreapparater og lignende er absolut beskyttede, uanset anskaffelsesprisen.

Forskud til offentlige hverv. [§ 516](#) undtager endelig beløb, der forud er udbetalt personer, som udfører offentlige hverv, samt vidner og skøns mænd, som godtgørelse for udgifter og ulempe ved hvervets udførelse. Formålet er at sikre, at retsplejen og den offentlige forvaltning kan fungere, uden at de pågældende risikerer at få deres omkostningsdækning inddraget af egne kreditorer.

LOV

[Retsplejeloven § 514, stk. 1-4](#)[Retsplejeloven § 515, stk. 1, 2](#)[Retsplejeloven § 516](#)

PRAKSIS Byretten · Fogedrettens kendelse om udlæg i alliancering

13.12.2011

Trangsbeneficiet uden for fogedretten: arrest, konkurs, § 11 beslaglæggelse, brugeligt pant og lønindeholdelse

Justitsministeriets notat formulerer det bærende synspunkt: trangsbeneficiet er "udtryk for en almindelig retsgrundsætning", og de tilfælde, der ud fra hensynet til intentionerne bag beskyttelsen må ligestilles med direkte tvangsfuldbyrdelse, er ved lov eller retspraksis undergivet samme begrænsninger.

Arrest. [§ 631, stk. 2](#) henviser udtrykkeligt til, at bl.a. "§§ 508-518" finder tilsvarende anvendelse ved arrest. Udlægsfritagelserne gælder derfor fuldt ud, når fogedretten foretager arrest.

Konkurs. [Konkurslovens § 36](#) er den knappest mulige formulering af samme princip:

Aktiver, hvori udlæg for skyldnerens gæld ikke kan foretages, indgår kun i konkursmassen, når dette særligt er bestemt.

Transgbeneficiet virker altså også ved universalforfølgning, og forarbejderne til 2025-ændringen fastholder udtrykkeligt, at den nye pensionsundtagelse i § 512, stk. 4, **ikke** ændrer den konkursretlige behandling. Se nærmere [konkurs](#).

Beslaglæggelse. § 805, stk. 3 fastslår i dag udtrykkeligt:

Ved beslaglæggelse til sikkerhed for det offentlige krav på sagsomkostninger, krav på konfiskation efter straffelovens § 75, stk. 1, 1. pkt., 2. led, og 2. pkt., og stk. 3, § 76 a, stk. 5, og § 77 a, 2. pkt., bødekrav, forurettedes krav på erstatning eller krav, der er under inddrivelse hos restanceinddrivelsesmyndigheden, finder reglerne i §§ 509-516 tilsvarende anvendelse.

Sammen med § 1002, stk. 1 om beslaglæggelse efter dom er dette hjemmelsgrundlaget for Højesterets kendelse i sag 77/2021. Det er værd at bemærke den historiske udvikling: Justitsministeriets notat omtaler kritisk en ældre østrelandsretskendelse (U 1983.492 ØLK), som "(overraskende) ikke fandt anvendelse for transgbeneficiets princip i forbindelse med beslaglæggelse i henhold til retsplejelovens § 804". Den retstilstand er senere afklaret ved den udtrykkelige henvisning i § 805, stk. 3, indsat med lov nr. 229 af 21. april 1999, hvis ligestillingsformål Østre Landsret fremhævede i [SS-3517/2020-OLR](#).

Brugeligt pant. Notatet henviser til U 1929, s. 530 H som grundlag for, at transgbeneficiets regler også gælder, når en panthaver tager en ejendom til brugeligt pant. Se nærmere [brugeligt pant](#).

Lønindeholdelse og bødeinddrivelse. Notatet fastslår, at de tilfælde, hvor der er hjemmel til inddrivelse ved lønindeholdelse, "ganske må ligestilles med tvangsfuldbyrdelse. Transgbeneficiet må derfor gælde fuldtud." Og om politiets inddrivelse af bøder m.v. hedder det:

Det er åbenbart, at transgbeneficiet er udtryk for en almindelig retsgrundsætning, som medfører, at politimesteren ved et hvilket som helst skridt, der tages for at opnå betaling er forpligtet til ex officio at påse, at skyldneren fortsat har det fornødne til opretholdelsen af en beskeden levelfod for sig selv og husstanden, ligesom det må antages, at der heller ikke her kan tages hensyn til selvforskyldt adfærd.

Notatet sonderer dog mellem tvangsfuldbyrdelse og **frivillige** afdragsordninger: fordi en afdragsordning er et tilbud, der ikke umiddelbart kan gennemtvinges, kan der "ved fastsættelsen af en afdragsordning benyttes en *smallere* margin end ved tvangsfuldbyrdelse".

De rene fagedretlige spørgsmål om fuldbyrdelsesgrundlag, insolvenserklæring og forretningens gennemførelse er behandlet i [fogedretsbehandling](#), mens tvangsauktion over fast ejendom hører under [tvangssalg af fast ejendom](#).

LOV

[Konkursloven § 36](#)[Retsplejeloven § 631, stk. 2](#)[Retsplejeloven § 805, stk. 3](#)[Retsplejeloven § 1002, stk. 1](#)

PRAKSIS

Højesteret · Beslaglæggelse af pensionskonti til dækning af konfiskationskrav

18.02.2022

Landsretten · Østre Landsret ophæver beslaglæggelse af pensionsmidler til dækning af værdikonfiskation og sagsomkostninger

19.05.2021

De administrative rådighedsbeløb: gældsinddrivelsesbekendtgørelsen og Justitsministeriets § 12 vejledninger

Transgbeneficiet er et skøn, men i massesagsbehandlingen er skønnet udmøntet i faste rådighedsbeløb. Restanceinddrivelsesmyndigheden anvender [gældsinddrivelsesbekendtgørelsen](#), der to steder henviser direkte til retsplejelovens § 509.

Om **afdragsordninger** hedder det i [§ 11](#):

Restanceinddrivelsesmyndigheden vurderer efter princippet om transgbeneficiet, jf. retsplejelovens § 509, om der overlades skyldneren det nødvendige til eget og familiens underhold.

Om **lønindeholdelse** bestemmer [§ 14](#) tilsvarende, at myndigheden skal vurdere, om skyldneren overlades "det nødvendige til opretholdelse af en beskeden levestandard for skyldneren og dennes husstand", og at vurderingen af en indsigelse sker "efter princippet om transgbeneficiet, jf. retsplejelovens § 509". Viser vurderingen, at dette ikke er tilfældet, kan der bevilges henstand.

Ved den konkrete betalingsevnevurdering fastsætter [§ 26](#) rådighedsbeløbet:

Rådighedsbeløbet udgør 6.990 kr. om måneden. Har skyldneren en ægtefælle, forhøjes rådighedsbeløbet med 4.860 kr.

Tilsvarende, men lavere satser gælder ved gældssanering, jf. [bekendtgørelse om gældssanering § 11](#) (6.800 kr., forhøjet med 4.730 kr. for ægtefælle).

På det strafferetlige inddrivelsesområde findes de vejledende beløb i Justitsministeriets vejledninger. Både [Vejledning om indeholdelse i løn m.v. for bøder, sagsomkostninger og konfiskerede beløb](#) og [Vejledning om benådning, udsættelse, eftergivelse og henstand m.v.](#) formulerer det ens:

Transgbeneficiet er normalt tilgodeset, såfremt skyldneren efter betaling af basale leveomkostninger har ca. 2.500 kr. til rådighed for hver voksen, der forsørges, og 1.000 kr. for hvert mindreårigt hjemmeboende barn.

Vejledningerne præciserer, hvad der regnes til de basale leveomkostninger: boligudgifter, varme, el, gas, transport, radio- og TV-licens, underholdsbidrag, standardforsikringer samt udgifter til leje eller afdrag på udstyr omfattet af retsplejelovens § 509 (fx komfur og køleskab). Privat gæld bør derimod som udgangspunkt **ikke** betragtes som basale leveomkostninger.

[Notatet i bilag 11](#) skelner udtrykkeligt mellem tvangsfuldbyrdelse og frivillige ordninger og angiver ca. 2.000 kr. pr. voksen og 1.000 kr. pr. barn ved afdragsvis betaling af bøder, og 1.500 kr. pr. husstandsmedlem ved bøder, der er en forudsætning for benådning og derfor ikke kan tvangsfuldbyrdes. Beløbene er vejledende, og notatet understreger, at der altid skal foretages en konkret bedømmelse af de enkelte udgiftsposter.

Det er væsentligt at holde fast i, at disse satser er **administrative udmøntninger**, ikke retlige maksima. Ved den egentlige fagedforretning er målestokken fortsat fagedrettens konkrete skøn efter [§ 509, stk. 1](#) med udgangspunkt i den almindelige nuværende levestandard.

LOV

[Gældsinddrivelsesbekendtgørelsen § 11](#)[Gældsinddrivelsesbekendtgørelsen § 14](#)[Gældsinddrivelsesbekendtgørelsen § 26](#)[Retsplejeloven § 509, stk. 1](#)

§ 13 Sammenfatning: fire linjer i praksis om udlægsfritagelse

1. Beskyttelsen er ufravigelig og skal påses af egen drift. Fogedretten skal ex officio sikre, at der ikke gøres udlæg i aktiver omfattet af trangsbeneficiet, og skyldneren kan ikke gyldigt give afkald, jf. § 509, stk. 4. Har skyldneren ikke været til stede, kan forretningen genoptages efter § 504, nr. 4. Fogedretten skal desuden efter § 517, stk. 4 vælge de aktiver, skyldneren og husstanden bedst kan undvære.

2. Målestokken er dynamisk, men husstanden er én enhed. Skønnet følger den almindelige nuværende levestandard, og beskyttelsen fortabes ikke ved selvforskyldt adfærd. Til gengæld tæller alle husstandsmedlemmers aktiver med, og udtagelsesretten rækker aldrig længere end til det nødvendige.

3. Boligformen afgør beskyttelsens rækkevidde. Fast ejendom er helt uden for § 509, stk. 1. Andelsboliger og boligaktier er kun beskyttet, hvis den dobbelte betingelse i stk. 2 er opfyldt – og selv da kan udlæg ske, hvis skyldneren råder over en anden bolig. Højesterets kendelse i Sag 147/2019 viser, at heller ikke en ideel andel af en større andelsbolig undgår udlæg.

4. Udlægsfritagelsen følger med ud af fogedretten – men lovgiver kan gennembryde den. § 805, stk. 3, § 631, stk. 2 og konkurslovens § 36 sikrer, at §§ 509-516 slår igennem ved beslaglæggelse, arrest og konkurs, og de administrative regler om lønindeholdelse og afdragsordninger bygger på samme princip. Pensionssagen 2020-2022 – byret, landsret og Højesteret – viste, hvor stærkt princippet står, selv over for et konfiskationskrav på 113 mio. kr. Men den viste også grænsen for domstolsvejen: skulle beskyttelsen gennembrydes, måtte det ske ved lov, og det skete med § 512, stk. 4 med virkning fra 1. juli 2025 – dog med udtrykkelig fastholdelse af trangsbeneficiet i § 509, stk. 1 som overliggende grænse.

LOV

[Konkursloven § 36](#)
[Retsplejeloven § 509, stk. 1, 2, 4](#)
[Retsplejeloven § 512, stk. 4](#)
[Retsplejeloven § 805, stk. 3](#)

PRAKSIS	Højesteret · Beslaglæggelse af pensionskonti til dækning af konfiskationskrav	18.02.2022
	Højesteret · Højesterets afgørelse om udlæg i ideel andel af andelsbolig og rækkevidden af trangsbeneficiet	30.04.2020
	Landsretten · Østre Landsret ophæver beslaglæggelse af pensionsmidler til dækning af værdikonfiskation og sagsomkostninger	19.05.2021
	Byretten · Kendelse om beslaglæggelse af rate- og kapitalpension til dækning af sagsomkostninger og konfiskation	17.12.2020

REFERENCE Lovgrundlag

5 paragraffer

Retsplejeloven § 509	stk. 1, 2	Retsplejeloven § 512	stk. 3
Retsplejeloven § 513	stk. 1	Retsplejeloven § 515	
Retsplejeloven § 805	stk. 3		

MATERIALE Citerede afgørelser

14 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

3

28.10.2025	Højesterets afgørelse om lønforskrivning i tjenestemandspension som pantesikret fordring ved gældssanering	10467-12331
------------	--	-------------

18.02.2022	Beslaglæggelse af pensionskonti til dækning af konfiskationskrav	2401-2869
30.04.2020	Højesterets afgørelse om udlæg i ideel andel af andelsbolig og rækkevidden af trangsbeneficiet	147-2019

LANDSRETTE · ANKEINSTANS 5

07.03.2022	Stadfæstelse af udlæg for sagsomkostninger til Tandskadeankenævnet og afvisning af erstatningskrav	2865-3398
19.05.2021	Østre Landsret ophæver beslaglæggelse af pensionsmidler til dækning af værdikonfiskation og sagsomkostninger	2125-2537
12.09.2012	Udlæg i SU-midler: Landsret hjemviser sag om ophævelse af udlæg til fornyet behandling i fogedretten	6947-8340
18.02.2010	Kære af fogedrettens kendelse vedrørende betaling af retsafgift og mødesalær	5718-6832
29.08.2008	Landsretten hjemviser sag om udlæg, da skyldner ikke tilstrækkeligt havde bevist, at midler tilhørte anden	1316-1590

BYRETTE · FØRSTE INSTANS 4

17.12.2020	Kendelse om beslaglæggelse af rate- og kapitalpension til dækning af sagsomkostninger og konfiskation	1564-1881
16.01.2018	Fogedretssag om udlæg efter tilbagelevering af totalskadet bil	1471-1783
30.03.2012	Sag om udlæg efter uretmæssig overdragelse af bil købt med ejendomsforbehold	6986-8382
13.12.2011	Fogedrettens kendelse om udlæg i alliancering	1348-1634

PARKERINGSKLAGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS 2

20.12.2023	Annullering af kontrolafgift grundet vildledende afmærkning og tvetydig indretning af parkeringsareal	park-2869
19.09.2023	Ugyldig app-betaling i tidsbegrænset parkeringszone med krav om p-skive ved Vesterport i Odense	park-1881

FORARBEJDE **Betænkninger** 1 reference

Betænkning om udlæg og udpantning (Betænkning nr. 634)

nr. 634 · 1971 · Justitsministeriet

05

PRAKSISOVERSIGT · FOGEDRET

Praksisoversigt over tvangsfuldbyrdelse af forældreansvar (retsplejeloven kapitel 42 b)

Familierettens fuldbyrdelse efter §§ 456 p–456 r – barnets bedste, proportionalitetstrappen og EMRK artikel 8

Version 2 · Opdateret 22. jul. 2026 · 25 afgørelser · 2008–2025

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Retsplejelovens kapitel 42 b (§§ 456 p–456 r) regulerer tvangsfuldbyrdelse af domme, kendelser, retsforlig, afgørelser og aftaler om forældremyndighed, barnets bopæl og samvær. Kapitlet blev indsat ved Familieretshus-reformen med virkning fra 1. april 2019 og flyttede fuldbyrdelsen fra fogedretten til familieretten, samtidig med at barnets bedste blev gjort til en selvstændig spærre for fuldbyrdelse. Praksis viser to modsatrettede træk: familieretten skal som udgangspunkt håndhæve afgørelsen, når bopælsforælderen uberettiget vægrer sig – men fuldbyrdelse skal nægtes eller sagen henvises til Familieretshuset, hvis fuldbyrdelsen ikke varetager barnets bedste. Højesterets kendelse af 22. september 2025 er den centrale afklaring af, hvordan de to hensyn afvejes, herunder af myndighedernes positive forpligtelse efter Menneskerettighedskonventionens artikel 8.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01 Fuldbyrdelse efter retsplejelovens kapitel 42 b kan alene ske af hensyn til barnet og skal varetage barnets bedste – ikke af hensyn til den forælder, der begærer fuldbyrdelse.
- 02 Familieretten – ikke fogedretten – er fuldbyrdelsesmyndighed for afgørelser og aftaler om forældremyndighed, barnets bopæl og samvær efter Familieretshus-reformen med virkning fra 1. april 2019.
- 03 Udgangspunktet er, at en samværsafgørelse skal fuldbyrdes, når den forælder, barnet bor hos, ikke frivilligt medvirker til, at samværet gennemføres.
- 04 Familieretten foretager ikke en materiel prøvelse af den afgørelse, der søges fuldbyrdet; finder retten, at afgørelsen på grund af nye oplysninger eller forandrede forhold ikke længere er til barnets bedste, skal sagen henvises til Familieretshuset til vurdering af ændring eller ophævelse.
- 05 Familieretten er ikke bundet af rekvirentens anmodning ved valget af fuldbyrdelsesmåde og skal efter proportionalitetsprincippet anvende det mindst indgribende middel, der kan antages at påvirke den tilbageholdende forælders adfærd.

- 06 Tvangsbøder fastsættes som daglige eller ugentlige løbende bøder indtil udlevering – ved samvær dog eventuelt som en enkelt forfaldsbøde – og udmåles efter indkomsten hos den forælder, der har barnet, med et minimum på 1.500 kr.
- 07 Tvangsbøder er ikke et anvendeligt middel, når modstanden mod samvær reelt udspringer af barnets egen vægring, eller når bøderne erfaringsmæssigt ikke ændrer forælders adfærd.
- 08 Skal der anvendes umiddelbar magt, er udgangspunktet tilbageholdelse af den forælder, der har barnet, et andet sted end barnets opholdssted; afhentning af selve barnet er en undtagelse, der forudsætter, at tilbageholdelse ikke er mulig.
- 09 Ved afhentning af barnet skal en børnesagkyndig fra Børneenheden i Familieretshuset og en repræsentant fra kommunen deltage, medmindre ganske særlige omstændigheder foreligger, og den børnesagkyndige skal vurdere, om fuldbyrdelsen varetager barnets bedste.
- 10 Inden afhentning skal familieretten kortvarigt udsætte sagen med henblik på børnesagkyndig rådgivning efter forældreansvarslovens § 32 a, medmindre særlige omstændigheder foreligger.
- 11 Et barn med den fornødne alder og modenhed skal have mulighed for at udtale sig under en samtale, hvor en børnesagkyndig eller kommunal repræsentant deltager, medmindre samtalen er til skade for barnet.
- 12 Familieretten skal under fuldbyrdelsessagen iagttage myndighedernes positive forpligtelse efter Menneskerettighedskonventionens artikel 8 til at træffe rimelige foranstaltninger til at gennemføre kontakt mellem barn og forælder.
- 13 Erstatningssamvær kan under fuldbyrdelsessagen kun fastsættes for samvær, der ikke har kunnet udøves, mens sagen verserede – samvær uden for en verserende fuldbyrdelsessag hører under Familieretshuset.
- 14 Udlevering efter retsplejelovens § 596, stk. 2, forudsætter, at rekvirenten er forældremyndighedsindehaver eller bopælsforælder; folkeregistertilmelding er ikke i sig selv tilstrækkeligt.
- 15 Samvær med andre end barnets forældre kan kun fuldbyrdes ved tvangsbøder – aldrig ved umiddelbar magt.
- 16 Vedvarende og ubegrundet vægring kan i den materielle sag føre til, at forældremyndighed eller bopæl flyttes, jf. forældreansvarslovens § 4, stk. 2, om samarbejdschikane og forældrefremmedgørelse.

§ 1 Kapitel 42 b: fra fogedret til familieret ved Familieretshus-reformen

Reglerne om tvangsfuldbyrdelse af forældreansvar findes i dag i retsplejelovens kapitel 42 b, §§ 456 p–456 r. Efter [retsplejelovens § 456 q, stk. 1](#) fuldbyrdes »domme og kendelser om forældremyndighed, barnets bopæl og samvær samt retsforlig, afgørelser og aftaler, der kan fuldbyrdes efter § 478, stk. 1, nr. 1-3« af **familieretten** efter reglerne i kapitlet. Det samme gælder anmodninger om udlevering af et barn til forældremyndighedsindehaveren eller bopælsforælderen efter [§ 596, stk. 2](#). De almindelige fuldbyrdelsesregler

i [kapitel 45](#), [kapitel 46](#) og [kapitel 53](#) samt [§ 449 c](#) gælder også – dog således at familieretten træder i stedet for fogedretten.

Hvilke fundamenter der kan fuldbyrdes, følger af [retsplejelovens § 478, stk. 1, nr. 1-3](#): domme og kendelser, retsforlig, aftaler om forældremyndighed anmeldt til eller godkendt af Familieretshuset eller familieretten, afgørelser om forældremyndighed, bopæl eller samvær truffet af Familieretshuset samt aftaler om bopæl og samvær indgået over for Familieretshuset eller aftaler, hvori det udtrykkeligt er bestemt, at de kan tjene som fuldbyrdelsesgrundlag.

Indtil 1. april 2019 lå kompetencen hos fogedretten efter det daværende kapitel 48 a (§§ 536 og 537), som var indsat ved lov om ændring af forskellige lovbestemmelser som følge af forældreansvarsloven af 7. juni 2007 med virkning fra 1. oktober 2007. Praksis fra denne periode – f.eks. [FS-4071/2010-RAN](#) og [FS-1430/2016-ALB](#) – er stadig illustrativ for fuldbyrdelsesmidlernes rækkefølge, men skal læses med forbehold for, at fuldbyrdelsesspærren nu er skærpet og kompetencen flyttet.

Kapitel 42 b blev indsat ved [LOV nr 1711 af 27/12/2018](#) om ændring af forældreansvarsloven, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love (Ændringer som følge af lov om Familieretshuset og skærpet fokus på beskyttelsen af barnet i sager efter forældreansvarsloven). Af de almindelige bemærkninger til lovforslaget (L 91, 2018-19) fremgår baggrunden ordret:

»Hensynet til barnet afspejles endvidere i forslaget om en række ændringer af reglerne om fuldbyrdelse af forældremyndighed, barnets bopæl og samvær. Barnet bør skånes for oplevelsen af at skulle udleveres til en forælder med magt, og fuldbyrdelse skal derfor primært ske på en måde, der retter sig mod forælderen og ikke mod barnet. I overensstemmelse med aftalen foreslås det også, at fuldbyrdelse af afgørelser efter forældreansvarsloven fremover varetages af familieretten og dermed flyttes fra fogedretten. Endvidere ændres betingelserne for fuldbyrdelsen således, at det er tydeligt, at fuldbyrdelsen kun kan gennemføres af hensyn til barnet, og at fuldbyrdelsen skal varetage barnets bedste. Derfor foreslås det også, at der gives mulighed for at hjemvise en fuldbyrdelsessag til fornyet behandling i Familieretshuset.«

Denne oversigt dækker selve fuldbyrdelsesprocessen. Den materielle afvejning af forældremyndighed, bopæl og samvær behandles under [forældremyndighed](#) og [bopæl-og-samvær](#), fogedrettens øvrige tvangsfuldbyrdelse under [fogedretsbehandling](#), og tilbagegivelse ved internationale bortførelser under [haagerkonventionen-tilbagegivelse-af-bortført-barn](#).

LOV	Retsplejeloven § 456q, stk. 1	Retsplejeloven § 478, stk. 1	Retsplejeloven § 596, stk. 2
PRAKSIS	Byretten · Sag om samvær fremmes, men udsættes for børnesagkyndig rådgivning Byretten · Kendelse om udlevering af barn til samvær og fastsættelse af tvangsbøder		
			30.03.2016 28.05.2010

§ 2 § 456 p som selvstændig fuldbyrdelsesspærre – fuldbyrdelse alene af hensyn til barnet

[Retsplejelovens § 456 p](#) opstiller to kumulative betingelser for, at fuldbyrdelse overhovedet kan ske:

»Fuldbyrdelse efter reglerne i dette kapitel kan kun ske under hensyn til barnet og skal varetage barnets bedste. Fuldbyrdelse kan endvidere kun ske, hvis der ikke er behov for af hensyn til barnet at henvise sagen til Familieretshuset til vurdering af, om den aftale eller afgørelse, der søges fuldbyrdet, skal ændres eller ophæves.«

Bestemmelsen er dermed ikke blot en fortolkningsregel, men en selvstændig spærre.

Forældreansvarsvejledningen, kapitel 9 om fuldbyrdelse af forældreansvar, formulerer konsekvensen skarpt:

»Fuldbyrdelse kan dermed alene ske for barnets skyld og ikke for en forælders skyld.«

Vejledningen tilføjer, at der i vurderingen »skal tages hensyn til barnets ret til beskyttelse, herunder at barnet ikke fastholdes i en skadelig loyalitetskonflikt mellem forældrene«, og at en henvisning til Familieretshuset f.eks. kan være relevant, »hvis der foreligger nye oplysninger, forandrede forhold eller andre omstændigheder, der gør det relevant at overveje, om den gældende aftale eller afgørelse er til barnets bedste«.

Spærren har reel gennemslagskraft i praksis. I [BS-46105/2024-OLR](#) af 16. januar 2025 stadfæstede Østre Landsret, at tvangsfuldbyrdelse af samvær ikke skulle fremmes, netop under henvisning til barnets bedste efter [§ 456 p](#) – og altså uanset at bopælsforælders vægring ikke i sig selv var berettiget. Tilsvarende nægtede familieretten i [BS-5571/2024-HIL](#) af 6. september 2024 at fremme en fuldbyrdelsessag om samvær med henvisning til [§ 456 p](#) sammenholdt med [forældreansvarslovens § 4](#).

At spærren allerede fandtes i en tidligere – og mildere – udformning ses af pre-reform-praksis: i [FS-1430/2016-ALB](#) fandt fogedretten omvendt ikke, »at en gennemførelse af samværet må antages at udsætte Barnets sjælelige eller legemlige sundhed for alvorlig fare, jf. retsplejelovens § 536, stk. 6«, og sagen blev fremmet. Efter kapitel 42 b er kravet ikke længere blot fravær af »alvorlig fare«, men et positivt krav om, at fuldbyrdelsen varetager barnets bedste.

LOV	Forældreansvarsloven § 4, stk. 1	Retsplejeloven § 456p	
PRAKSIS	Landsretten · Landsretten afviser tvangsfuldbyrdelse af samvær med henvisning til barnets bedste		16.01.2025
	Byretten · Frifindelse i sag om tvangsfuldbyrdelse af samvær		06.09.2024
	Byretten · Sag om samvær fremmes, men udsættes for børnesagkyndig rådgivning		30.03.2016

§ 3 Højesterets kendelse af 22. september 2025: udgangspunktet er, at samværsafgørelsen skal fuldbyrdes

Den centrale afklaring af balancen mellem håndhævelse og beskyttelse er [BS-21907/2025-HJR](#), afsagt 22. september 2025. Sagen angik, om ti overvågede samvær, der skulle etablere kontakt mellem et barn (B, født 2012) og faren, skulle tvangsfuldbyrdes, samt betaling af allerede varslede tvangsbøder.

Højesteret opstillede efter gengivelsen i Højesterets årsberetning 2025 følgende generelle retningslinjer:

»Højesteret udtalte, at hvis den forælder, som barnet bor hos, ikke frivilligt medvirker til, at samværet mellem barnet og den anden forælder gennemføres, er udgangspunktet, at samværsafgørelsen skal fuldbyrdes. Under fuldbyrdelsessagen skal familieretten ikke foretage en materiel prøvelse af afgørelsen om samvær, men hvis familieretten finder, at afgørelsen som følge af nye oplysninger eller forandrede forhold ikke længere er til barnets bedste, skal familieretten henvise sagen til Familieretshuset med henblik på vurdering af, om afgørelsen skal ændres eller ophæves. Familieretten skal under fuldbyrdelsessagen tage hensyn til forpligtelserne efter Menneskerettighedskonventionens artikel 8 om retten til privatliv og familieliv som fastslået i Menneskerettighedsdomstolens praksis.«

Kendelsen indeholder dermed tre selvstændige led: (1) et **håndhævelsesudgangspunkt**, (2) et **forbud mod materiel omprøvelse** under fuldbyrdelsessagen med henvisning til Familieretshuset som det korrekte spor, og (3) en **konventionsforpligtelse**, der skal iagttages løbende.

I den konkrete sag lagde Højesteret vægt på, at moren siden barnets fødsel i 2012 vedholdende havde modsat sig enhver kontakt mellem barnet og faren, at hun endnu ikke havde fortalt barnet om faren, og at hun fortsat ikke ville medvirke. Familieretten havde forsøgt at fuldbyrde ved tvangsbøder, »men dette havde ikke fået M til at ændre adfærd«. Under disse omstændigheder fandt Højesteret, at

»tvangsfuldbyrdelse af samværsafgørelsen ved afhentning af B måtte anses for at være den eneste mulighed for at få etableret en kontakt og relation mellem B og hendes far, hvilket som nævnt var til hendes bedste.«

Højesteret tog derfor farens påstand til følge, således at fuldbyrdelsen skulle ske ved afhentning af barnet – men understregede samtidig, at afhentningen skulle ske »i overensstemmelse med reglerne i retsplejelovens kapitel 42 b og forpligtelserne i Menneskerettighedskonventionens artikel 8«, og at familieretten i den forbindelse bl.a. skulle inddrage barnets egne synspunkter. Endelig fandt Højesteret, at der ikke var grundlag for at lade allerede varslede tvangsbøder bortfalde.

Procesbevillingsnævnet havde forud herfor – den 10. april 2025 – meddelt [3.-instansbevilling i en sag om tvangsfuldbyrdelse af samvær og hensynet til barnets bedste](#) med henvisning til § 456 p og § 456 r, stk. 3, jf. § 392, stk. 3.

LOV	Retsplejeloven § 392, stk. 3	Retsplejeloven § 456p	Retsplejeloven § 456r, stk. 3, 5
PRAKSIS	Højesteret · Tvangsfuldbyrdelse af samvær ved afhentning af barn grundet forælders vedholdende modvilje		22.09.2025
	Procesbevillingsnævnet · Procesbevillingsnævnet: 3.-instansbevilling om tvangsfuldbyrdelse af samvær og hensynet til barnets bedste		10.04.2025

§ 4 Proportionalitetstrappen: udsættelse, forligsbestræbelser, rådgivning, bøder og magt

Kapitel 42 b bygger på en trinvis eskalation, hvor familieretten som udgangspunkt skal begynde nederst. [Forældreansvarsvejledningen kapitel 9](#) sammenfatter princippet:

»Familieretten skal også ved valget af fuldbyrdelsesmiddel sikre, at det er til barnets bedste. Efter proportionalitetsprincippet bør familieretten anvende det mindst muligt indgribende middel, som må antages at kunne påvirke den tilbageholdende forælders adfærd.«

Trinene kan opstilles således:

Trin	Hjemmel	Indhold
1. Møde og kommunal repræsentant	§ 456 r, stk. 1, 1. pkt.	Parterne indkaldes normalt til møde; familieretten kan tilkalde en repræsentant fra kommunen til at varetage barnets interesser
2. Kortere udsættelse	§ 456 r, stk. 1, 2. pkt.	Kortere udsættelse af tidspunktet for udlevering eller samværets udøvelse, f.eks. til forligsbestræbelser

3. Børnesamtale	§ 456 r, stk. 2	Barnet med fornøden alder og modenhed skal have mulighed for at udtale sig
4. Børnesagkyndig erklæring	§ 456 q, stk. 3	I tvivlstilfælde kan fuldbyrdelsen udsættes på en børnesagkyndig erklæring
5. Tvangsbøder	§ 456 q, stk. 2, jf. § 456 r, stk. 3	Løbende dag-/ugebøder eller enkeltbøde ved samvær
6. Børnesagkyndig rådgivning	§ 456 r, stk. 4, jf. forældreansvarslovens § 32 a	Obligatorisk kortvarig udsættelse forud for afhentning, medmindre særlige omstændigheder
7. Umiddelbar magt	§ 456 r, stk. 5	Primært tilbageholdelse af forælderen; kun subsidiært afhentning af barnet

Et praktisk eksempel på trinvis behandling er fuldbyrdelsessagen **BS-36286/2021-BOR**, der findes i to led: familieretten [udsatte først fuldbyrdelsen af samværet på grund af barnets modstand](#) den 5. oktober 2021 med henvisning til børnesamtalen i [§ 456 r, stk. 2](#), og traf derefter den 3. december 2021 [kendelse om fastsættelse af erstatningssamvær og udløsning af tvangsbøder](#) efter §§ 456 p–456 r. Sagen illustrerer, at udsættelse og bødeanvendelse ikke er hinandens alternativer, men på hinanden følgende trin i samme sag.

Også under det tidligere regelsæt var udsættelse til rådgivning obligatorisk optakt til mere indgribende midler: i [FS-1430/2016-ALB](#) blev sagen fremmet, men udsat i 14 dage med henblik på børnesagkyndig rådgivning efter dagældende § 537, stk. 4, jf. [forældreansvarslovens § 32 a](#). Efter [§ 456 r, stk. 4](#) er den tilsvarende udsættelse i dag gjort til en betingelse specifikt forud for afhentning af barnet.

LOV

[Forældreansvarsloven § 32a](#)
[Retsplejeloven § 456q, stk. 2, 3](#)
[Retsplejeloven § 456r, stk. 1-5](#)

PRAKSIS	Byretten · Kendelse om fastsættelse af erstatningssamvær og udløsning af tvangsbøder	03.12.2021
	Byretten · Udsættelse af fuldbyrdelse af samvær på grund af barnets modstand	05.10.2021
	Byretten · Sag om samvær fremmes, men udsættes for børnesagkyndig rådgivning	30.03.2016

§ 5 Tvangsbøder efter § 456 r, stk. 3 – udmåling, forfald og virkningsløshed

[Retsplejelovens § 456 r, stk. 3](#) fastlægger både bødetype og udmålingsgrundlag:

»Tvangsbøder fastsættes som daglige eller ugentlige bøder, der løber, indtil barnet udleveres. Ved fuldbyrdelsen af bestemmelser om udøvelse af samvær kan der dog fastsættes en enkelt bøde, der forfalder, når en bestemmelse om udøvelse af samvær på et nærmere angivet tidspunkt ikke efterkommes. Bødens størrelse fastlægges i forhold til indkomsten hos den forælder, der har barnet, og bøden fastsættes som minimum til 1.500 kr.«

Tre forhold er værd at fremhæve i praksis:

- **Bødetypen afhænger af, hvad der fuldbyrdes.** Ved udlevering af barnet (forældremyndighed/bopæl) løber bøden, indtil udlevering sker. Ved samvær kan der fastsættes en enkelt bøde knyttet til et konkret samværstidspunkt – netop fordi en løbende bøde er meningsløs, når forpligtelsen er punktuell.
- **Bøden er indkomstbestemt med et gulv på 1.500 kr.** Familieretten skal derfor konkret forholde sig til bopælsforælders økonomi; minimumsbeløbet er ikke et normalniveau.

- **Tvangsbøder er ikke altid et egnet middel.** I [FS-1430/2016-ALB](#) nægtede fogedretten at anvende tvangsbøder med denne begrundelse:

»Efter de foreliggende oplysninger er Skats inddrivelse af tvangsbøder sat i bero eller har været sat i bero i en længere periode. På den baggrund, og da det må lægges til grund, at modstanden mod samvær også har baggrund i en umiddelbar vægring hos Barnet, findes anvendelsen af tvangsbøde ikke anvendelig i den foreliggende situation.«

De to anførte grunde – manglende inddrivelse og barnets egen vægring – rammer bødens virkemåde: bøden er et adfærdspåvirkende middel rettet mod forælderen, og den mister sin funktion, når forælderen ikke er den reelle årsag til, at samværet ikke gennemføres, eller når bøden ikke opkræves.

Er bøderne derimod anvendt uden virkning, er det ikke et argument for at lade dem bortfalde. I [BS-21907/2025-HJR](#) fandt Højesteret »ikke grundlag for at lade allerede varslede tvangsbøder bortfalde«, samtidig med at bødernes virkningsløshed blev tillagt vægt som argument for at gå videre til umiddelbar magt. Bøderne fungerer altså både som sanktion for den passerende vægring og som dokumentation for, at trappens lavere trin er udtømt.

Endelig fastslår [§ 456 q, stk. 2, 3. pkt.](#), at samvær med **andre end barnets forældre** – dvs. samvær efter [forældreansvarslovens § 20](#) og [§ 20 a](#) – kun kan fuldbyrdes ved tvangsbøder. Umiddelbar magt er her udelukket, uanset hvor grov vægringen måtte være. Fra ældre praksis under det tidligere regelsæt kan henvises til [FS-4071/2010-RAN](#), hvor fogedretten kombinerede udlevering til samvær med fastsættelse af tvangsbøder efter dagældende [§§ 536 og 537](#).

LOV	Forældreansvarsloven § 20	Retsplejeloven § 456r, stk. 3	Retsplejeloven § 456q, stk. 2
PRAKSIS	Højesteret · Tvangsfuldbyrdelse af samvær ved afhentning af barn grundet forælders vedholdende modvilje Byretten · Sag om samvær fremmes, men udsættes for børnesagkyndig rådgivning Byretten · Kendelse om udlevering af barn til samvær og fastsættelse af tvangsbøder		
			22.09.2025 30.03.2016 28.05.2010

§ 6 Umiddelbar magt: tilbageholdelse af forælderen frem for afhentning af barnet

Det mest indgribende fuldbyrdelsesmiddel er reguleret i [retsplejelovens § 456 r, stk. 5](#), der indeholder en klar rangorden:

»Skal der anvendes umiddelbar magt, skal dette som udgangspunkt ske ved tilbageholdelse af den forælder, der har barnet, et andet sted end barnets opholdssted. Er dette ikke muligt, skal familieretten vurdere, om der er grundlag for at gennemføre fuldbyrdelsen ved afhentning af barnet. Gennemføres fuldbyrdelsen ved afhentning af barnet, skal der deltage en børnesagkyndig fra Børneenheden i Familieretshuset og en repræsentant fra kommunen til at varetage barnets interesser, medmindre der foreligger ganske særlige omstændigheder. Den børnesagkyndige skal til brug for familierettens afgørelse foretage en vurdering af, om fuldbyrdelsen sker af hensyn til barnet og varetager barnets bedste.«

Hovedreglen er altså, at magten rettes mod **forælderen**, ikke mod barnet – og at tilbageholdelsen ovenikøbet skal ske et andet sted end der, hvor barnet opholder sig, så barnet ikke er vidne til indgrebet. Konstruktionen er

en direkte udmøntning af lovgivers begrundelse i forarbejderne til [LOV nr 1711 af 27/12/2018](#) om, at »[b]arnet bør skånes for oplevelsen af at skulle udleveres til en forælder med magt«.

Afhentning af barnet er dermed subsidiær i to lag: den forudsætter (i) at tilbageholdelse ikke er mulig, og (ii) at familieretten herefter positivt vurderer, at der er grundlag for afhentning. Hertil kommer to obligatoriske proceskrav:

- **Forudgående børnesagkyndig rådgivning.** Efter [§ 456 r, stk. 4](#) skal familieretten forud for afhentning kortvarigt udsætte sagen med henblik på børnesagkyndig rådgivning efter [forældreansvarslovens § 32 a](#), medmindre særlige omstændigheder foreligger. Rådgivningen tilbydes af Familieretshuset og skal være gennemført inden det tidspunkt, familieretten har udsat sagen til.
- **Obligatorisk deltagelse under afhentningen.** En børnesagkyndig fra **Børneenheden** i Familieretshuset og en repræsentant fra kommunen skal deltage, medmindre ganske særlige omstændigheder foreligger – og den børnesagkyndige skal afgive en selvstændig vurdering af, om fuldbyrdelsen varetager barnets bedste.

[BS-21907/2025-HJR](#) viser, hvor højt tærsklen ligger – og at den kan overskrides: der forelå tretten års vedholdende og ubegrundet modstand, barnet kendte ikke sin far, og tvangsbøder havde ikke virket. Først under disse omstændigheder fandt Højesteret afhentning berettiget, idet det var »den eneste mulighed« for at etablere kontakt. Omvendt illustrerer [BS-46105/2024-OLR](#), at heller ikke uberettiget vægring i sig selv fører til magtanvendelse, når hensynet til barnet taler imod fuldbyrdelse.

LOV	Forældreansvarsloven § 32a	Retsplejeloven § 456r, stk. 4, 5	
PRAKSIS	Højesteret · Tvangsfuldbyrdelse af samvær ved afhentning af barn grundet forælders vedholdende modvilje		22.09.2025
	Landsretten · Landsretten afviser tvangsfuldbyrdelse af samvær med henvisning til barnets bedste		16.01.2025

§ 7 Børnesamtalen og den børnesagkyndige belysning under fuldbyrdelsessagen

Barnets inddragelse er reguleret selvstændigt i [retsplejelovens § 456 r, stk. 2](#):

»Et barn, som har den fornødne alder og modenhed, skal under en samtale have mulighed for at give udtryk for sine egne synspunkter, medmindre det er til skade for barnet. Afholdes en samtale med barnet, skal der deltage en børnesagkyndig eller en repræsentant fra kommunen. § 450 b, stk. 1, 1. pkt., og stk. 3, finder tilsvarende anvendelse. Den børnesagkyndige skal komme fra Børneenheden i Familieretshuset, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.«

Henvisningen til [§ 450 b, stk. 1, 1. pkt.](#) betyder, at samtalen afholdes uden parternes tilstedeværelse, og henvisningen til [stk. 3](#), at parterne inden afgørelsen skal gøres bekendt med samtalens hovedindhold, medmindre afgørende hensyn til barnet taler imod. Reglen er den processuelle udmøntning af FN's Børnekonvention artikel 12 om barnets ret til at blive hørt og af [forældreansvarslovens § 5](#) og [§ 34](#).

Børnesamtalen er ikke ren formalitet. I [BS-36286/2021-BOR](#) af 5. oktober 2021 var det netop barnets modstand – belyst efter [§ 456 r, stk. 2](#) – der begrundede, at fuldbyrdelsen blev udsat. Og selv når Højesteret i [BS-21907/2025-HJR](#) tillod afhentning, blev det udtrykkeligt pålagt familieretten under den praktiske gennemførelse bl.a. at inddrage barnets egne synspunkter.

Sideløbende hermed kan familieretten efter [§ 456 q, stk. 3](#) »i tvivlstilfælde udsætte fuldbyrdelsen på indhentelse af en børnesagkyndig erklæring«. Grænsen for, hvornår der foreligger et tvivlstilfælde, er skønsmæssig: i [FS-1430/2016-ALB](#) fandt fogedretten under det tidligere regelsæt ikke grundlag for at indhente en børnesagkyndig erklæring, når den administrative myndighed på baggrund af de gennemførte overvågede samvær hverken havde fundet grundlag for at ophæve samværet eller iværksætte en undersøgelse.

[Vejledningen om børnesagkyndige undersøgelser](#) understreger, at vægten af en børnesagkyndig erklæring beror på myndighedens skøn, »hvor hensynet til barnets bedste er det afgørende moment«, og at eventuelle formelle mangler kun får betydning, hvis de må antages at have påvirket erklæringens materielle indhold.

LOV

[Forældreansvarsloven § 34](#)
[Retsplejeloven § 450b, stk. 1, 3](#)
[Retsplejeloven § 456r, stk. 2](#)
[Retsplejeloven § 456q, stk. 3](#)

PRAKSIS	Højesteret · Tvangsfuldbyrdelse af samvær ved afhentning af barn grundet forælders vedholdende modvilje	22.09.2025
	Byretten · Udsættelse af fuldbyrdelse af samvær på grund af barnets modstand	05.10.2021
	Byretten · Sag om samvær fremmes, men udsættes for børnesagkyndig rådgivning	30.03.2016

EMRK artikel 8 og Børnekonventionen: den positive håndhævelsespligt over for beskyttelsen af barnet

Fuldbyrdelsessager efter kapitel 42 b ligger i skæringspunktet mellem to konventionsforpligtelser. På den ene side indebærer **Menneskerettighedskonventionens artikel 8** en positiv forpligtelse for myndighederne til at træffe rimelige foranstaltninger med henblik på at genforene forælder og barn og til at håndhæve trufne afgørelser, når en forælder retsstridigt modsætter sig kontakt. På den anden side kræver **FN's Børnekonvention artikel 3 og 12**, at barnets bedste kommer i første række, og at barnet høres – hvilket kan tale imod en traumatiserende tvangsudlevering.

Højesteret har i [BS-21907/2025-HJR](#) placeret artikel 8 som en integreret del af fuldbyrdelsessagen: familieretten »skal under fuldbyrdelsessagen tage hensyn til forpligtelserne efter Menneskerettighedskonventionens artikel 8 om retten til privatliv og familieliv som fastslået i Menneskerettighedsdomstolens praksis«. Konventionen indgik både i afvejningen af, om fuldbyrdelse skulle ske, og i kravene til, **hvordan** afhentningen skulle gennemføres.

At artikel 8 også stiller krav til myndighedernes oplysningsgrundlag i sager om barnets kontakt til en forælder, fremgår af [BS-25683/2022-HJR](#), hvor Højesteret hjemviste en samværs sag på grund af utilstrækkeligt oplysningsgrundlag med henvisning til artikel 8.

Den positive forpligtelse har også en **tidsdimension**. Folketingets Ombudsmand kritiserede i [FOB 2021-39](#) (sag nr. 21/03272), at Familieretshuset ventede mere end fem måneder med at indhente samtykke til en sagkyndig erklæring, som en landsretsdom havde gjort til betingelse for, at samvær kunne fastsættes. Ombudsmanden fandt det »meget beklageligt« og henstillede til, at sagen blev fremskyndet mest muligt. Han henviste til sin tidligere udtalelse om udmøntning af domme om overvåget samvær:

»Efter min opfattelse følger det samtidig af sagernes karakter og af det forhold, at retten har bestemt, at der skal være overvåget samvær – og at Familieretshusets opgave således for så vidt alene er at udmønte dommen – at det overvågede samvær bør påbegyndes inden for kort tid efter modtagelse af dommen. Selve sagernes karakter tilsiger

således, at de fremmes med den fornødne hurtighed. I modsat fald er der risiko for bl.a., at relationen mellem forælder og barn lider skade.»

Udtalelsen rammer den samme mekanisme, som Højesteret senere lagde til grund: jo længere tid der går, desto mere fastlåst bliver situationen, og desto mere indgribende bliver det middel, der til sidst er nødvendigt. Sagsbehandlingstid er derfor ikke blot et spørgsmål om god forvaltningsskik, men et selvstændigt retssikkerhedsmæssigt hensyn i fuldbyrdelsessporet.

EMRK artikel 8's selvstændige indhold behandles nærmere under [emrk-artikel-8-privatliv-familieliv](#).

LOV	Retsplejeloven § 456p	
PRAKSIS	Højesteret · Tvangsfuldbyrdelse af samvær ved afhentning af barn grundet forælders vedholdende modvilje	22.09.2025
	Højesteret · Hjemvisning af sag om samvær efter tvangsadoption grundet utilstrækkeligt oplysningsgrundlag og EMRK artikel 8	21.02.2023

§ 9 Erstatningssamvær og ændring af samværet under fuldbyrdelsessagen

Familieretten har to redskaber til at effektivisere fuldbyrdelsen uden at gribe til magt. Efter [§ 456 q, stk. 4](#) kan retten »ændre omfang, tid og sted for samværet og vilkårene herfor under fuldbyrdelsessagen«, og efter [§ 456 q, stk. 5](#) kan retten »fastsætte erstatningssamvær for et samvær, der ikke har kunnet udøves under fuldbyrdelsessagen«.

Bestemmelserne er ordret videreført fra dagældende § 536, stk. 4 og 5, og landsretspraksis om den ældre bestemmelse er derfor fortsat retningsgivende. I [BS-998/2008-OLR](#) af 27. juni 2008 stadfæstede Østre Landsret, at fogedretten ikke kunne fastsætte erstatningssamvær for samværsperioder, der ikke havde tilknytning til en verserende fuldbyrdelsessag. Landsretten lagde vægt på lovmotiverne til lov nr. 500 af 6. juni 2007 (L 134), hvorefter kompetencen skulle give

»fogedretterne et redskab til at effektivisere fuldbyrdelsessagerne, særligt i de tilfælde hvor bopælsforælderen uden grund hindrer samværet«,

men samtidig ikke måtte række videre:

»Derimod er det ikke hensigten, at fogedretten skal kunne tage stilling til det overordnede samvær, der er fastsat af statsforvaltningen eller domstolene.«

Kompetencen efter [§ 456 q, stk. 4 og 5](#) er dermed **accessorisk**: den knytter sig til den konkrete fuldbyrdelsessag og må ikke bruges til at omgøre det overordnede samvær. Ønskes samværet ændret som sådan, er sporet en henvisning til Familieretshuset efter [§ 456 p](#) – ikke en ændringsafgørelse under fuldbyrdelsen.

Uden for fuldbyrdelsessagen gælder ordningen om **automatisk erstatningssamvær** i [forældreansvarsbekendtgørelsen § 9](#): falder et aftalt eller fastsat samvær bort, er der samvær i den efterfølgende uge på de samme vilkår, forudsat at bortfaldet ikke skyldes samværsforælders forhold, og at samværsforælderen straks giver bopælsforælderen meddelelse om, at erstatningssamvær ønskes. Ordningen omfatter ikke ferie- og helligdagssamvær, overvåget samvær eller samvær, der efter afgørelsen skal foregå på bestemte tidspunkter uden en fastlagt plan. Efter [§ 10](#) skal samværsafgørelser indeholde bestemmelse

om automatisk erstatningssamvær. Familieretterne indarbejder dette rutinemæssigt i domskonklusionerne – se f.eks. [BS-27283/2020-VIB](#), hvor dommen både fastsætter automatisk erstatningssamvær og udtrykkeligt henviser samværsforælderen til at kunne få familierettens hjælp til tvangsfuldbyrdelse efter [§ 478, stk. 1, nr. 3](#), hvis barnet ikke udleveres.

I fuldbyrdelsessagen **BS-36286/2021-BOR** blev de to spor kombineret, idet familieretten den 3. december 2021 [både fastsatte erstatningssamvær og udløste tvangsbøder](#).

LOV

[Forældreansvarsbekendtgørelsen § 9](#)[Retsplejeloven § 456q, stk. 4, 5](#)[Retsplejeloven § 478, stk. 1](#)

PRAKSIS	Landsretten · Østre Landsrets stadfæstelse af fogedrettens afslag på at fastsætte erstatningssamvær uden for en verserende fuldbyrdelsessag	27.06.2008
	Byretten · Afgørelse om bopæl og forældremyndighed for fire søskende ved Retten i Viborg	13.04.2022
	Byretten · Kendelse om fastsættelse af erstatningssamvær og udløsning af tvangsbøder	03.12.2021

§ 10 Udlevering efter § 596, stk. 2 – kravet om forældremyndighed eller fastlagt bopæl

Ud over de egentlige fuldbyrdelsesgrundlag i [§ 478, stk. 1, nr. 1-3](#) kan familierettens bistand kræves uden sædvanligt tvangsfuldbyrdelsesgrundlag efter [retsplejelovens § 596, stk. 2](#):

»Bestemmelsen i stk. 1 finder tilsvarende anvendelse, når familierettens bistand er påkrævet til håndhævelse af forældremyndighed eller barnets bopæl. Fuldbyrdelse sker efter bestemmelserne i kapitel 42 b.«

Anvendelsesområdet er snævert. I [FS-8270/2018-NYK](#) af 19. september 2018 nægtede fogedretten at fremme en fars anmodning om tvangsudlevering af to børn. Parterne havde fælles forældremyndighed, men der var hverken indgået aftale eller truffet afgørelse om, hvor børnene skulle have bopæl efter samlivsophøret. Retten fastslog:

»Den omstændighed, at børnene fortsat er folkeregistertilmeldt fars adresse, kan ikke føre til et andet resultat.«

Afgørelsen viser, at [§ 596, stk. 2](#), forudsætter en retligt fastlagt position – forældremyndighed eller bopæl – og at faktisk registrering ikke kan træde i stedet for den. Bestemmelsens sigte er den situation, hvor en samværsforælder tilbageholder barnet fra en bopælsforælder, der har haft barnet boende i længere tid. Rammen for prøvelsen af netop dette bopælsspørgsmål ses i [BS-1161/2018-OLR](#), hvor Østre Landsret stadfæstede en kendelse om tvangsfuldbyrdelse af børn med henvisning til bl.a. [§ 596, stk. 1 og 2](#), [§ 478, stk. 1](#) og [forældreansvarslovens § 17](#).

Selv når [§ 596, stk. 2](#), kan anvendes, gælder kapitel 42 b's materielle spærre og fuldbyrdelsesmidler fuldt ud: udlevering til bopælsforælderen kan således kun ske, hvis den varetager barnets bedste, jf. [§ 456 p](#), og fuldbyrdelsen skal ske efter proportionalitetstrappen i [§ 456 r](#).

LOV

[Forældreansvarsloven § 17](#)[Retsplejeloven § 478, stk. 1](#)[Retsplejeloven § 596, stk. 1, 2](#)

PRAKSIS	Landsretten · Stadfæstelse af fogedrettens kendelse om tvangsfuldbyrdelse af børn - spørgsmål om bopæl.	16.11.2018
	Byretten · Fogedsag om tvangsfuldbyrdelse af børn - manglende eksigibelt fundament og bopælsafgørelse	19.09.2018

§ 11 Kompetence, kæreadgang og appelbegrænsninger

Fordi kapitel 42 b er placeret i retsplejelovens familieretlige del, men henviser til fuldbyrdelseskapitlerne, har det givet anledning til tvivl, hvilke appelregler der gælder for familierettens kendelser i fuldbyrdelsessager.

Spørgsmålet blev afklaret ved [BS-46450/2020-HJR](#) af 17. februar 2021, hvor Højesteret fastslog, at kære af en kendelse om tvangsfuldbyrdelse af samvær **ikke** krævede tilladelse fra Procesbevillingsnævnet. Afgørelsen bygger på samspillet mellem [§ 389 a](#) om kære af byrettens afgørelser under hovedforhandlingen, henvisningen i [§ 456 q, stk. 1, 3. pkt.](#) til kapitel 45, 46 og 53 – hvor familieretten træder i stedet for fogedretten – og kærereglene i [§ 584, stk. 1](#), hvorefter »[a]fgørelser, der er truffet af en fogedret, kan, medmindre andet er bestemt i loven, kæres til den landsret, i hvis kreds fogedretten ligger«. Fuldbyrdelsessagen behandles altså appelmæssigt som en fuldbyrdelsessag, ikke som et led i en almindelig civil hovedforhandling.

Adgangen til **tredje** instans er derimod betinget. Kære af landsrettens afgørelse til Højesteret kræver tilladelse efter [§ 392, stk. 3](#), og Procesbevillingsnævnet meddelte den 10. april 2025 [3.-instansbevilling i en sag om tvangsfuldbyrdelse af samvær og hensynet til barnets bedste](#) med henvisning til [§ 456 p](#) og [§ 456 r, stk. 3](#).

Det er vigtigt at holde fuldbyrdelsessporet adskilt fra den **materielle** sag. Domme, hvor familieretten alene har afgjort spørgsmål om samvær, er undergivet ankebegrænsning og kan kun ankes med Procesbevillingsnævnets tilladelse, jf. [§ 453, stk. 1](#). Den begrænsning gælder den materielle samværsafgørelse – ikke kendelsen i fuldbyrdelsessagen, som følger kærereglene.

Endelig bemærkes, at samværsafgørelser kan fuldbyrdes, uanset at de er anket. Familieretterne bestemmer rutinemæssigt dette udtrykkeligt i domskonklusionen, jf. [BS-46085/2022-KOL](#), hvor retten under henvisning til [§ 480](#) bestemte, at samværsbestemmelsen kunne fuldbyrdes straks, og [BS-16011/2021-LYN](#), hvor bopælsdommen kunne fuldbyrdes uanset anke inden for fuldbyrdelsesfristen, jf. [§ 480, stk. 2](#).

LOV

[Retsplejeloven § 389a, stk. 1](#)[Retsplejeloven § 392, stk. 3](#)[Retsplejeloven § 480, stk. 2](#)[Retsplejeloven § 584, stk. 1](#)

PRAKSIS	Højesteret · Kære af kendelse om tvangsfuldbyrdelse af samvær krævede ikke tilladelse fra Procesbevillingsnævnet	17.02.2021
	Byretten · Forældremyndighedssag: Overførsel af forældremyndighed til far og fastsættelse af overvåget samvær med mor	16.12.2022
	Byretten · Sag om bopæl og samvær - Børns tarv og forældreansvar	13.08.2021
	Procesbevillingsnævnet · Procesbevillingsnævnet: 3.-instansbevilling om tvangsfuldbyrdelse af samvær og hensynet til barnets bedste	10.04.2025

§ 12 Når fuldbyrdelse ikke virker: bopælsflytning og forældremyndighed som reaktion på vedvarende vægring

Fuldbyrdelsessporet er ikke det eneste svar på vedvarende vægring. Når tvangsbøder er virkningsløse, og magtanvendelse er uforholdsmæssig, kan reaktionen i stedet ligge i den materielle sag efter forældreansvarsloven.

Med virkning fra 1. januar 2025 blev der ved ændringsloven af 30. december 2024 om styrkelse af barnets ret til begge forældre (se [lovforslaget L 66, 2024-25](#)) indsat et nyt [stk. 2 i forældreansvarslovens § 4](#):

»Familieretshuset og familieretten skal ved vurderingen af barnets bedste, jf. stk. 1, endvidere inddrage hensynet til barnets ret til begge forældre og i den forbindelse samarbejdschikane, herunder forældrefremmedgørelse, som er kommet til udtryk ved barnets adfærd. Samarbejdschikane, herunder forældrefremmedgørelse, tillægges konsekvenser, hvis dette er til barnets bedste.«

Af forarbejderne fremgår, hvilke konsekvenser der sigtes til:

»I sådanne situationer vil forslaget betyde, at ved udøvelse af samarbejdschikane eller forældrefremmedgørelse vil det altid skulle overvejes, om chikanen eller forældrefremmedgørelsen skal have konsekvenser, navnlig i form af, at forældremyndigheden tillægges den anden forælder alene, eller at barnets bopæl flyttes til den anden forælder.«

Forarbejderne understreger samtidig to modererende forhold: konsekvensen indtræder ikke automatisk, men kun hvis den konkret er bedst for barnet, og der skal kunne konstateres, at ændringen »reelt vil sikre barnets ret til begge forældre«. Endvidere gælder bestemmelsen ikke, hvor der er reelle grunde til at afbryde kontakten, f.eks. vold, herunder psykisk vold, eller risiko for forælders sikkerhed – mens »almindelig uenighed eller højt konfliktniveau mellem forældrene« ikke i sig selv kan begrunde, at en forælder holder barnet væk.

Denne afvejning genfindes i praksis. I [BS-58675/2023-HJR](#) overførte Højesteret forældremyndigheden til faren under hensyn til barnets trivsel og modvilje mod samvær med moren, jf. [forældreansvarslovens § 4](#) og [§ 14, stk. 1](#). Omvendt viser [BS-7556/2022-FRB](#), at bopælsskifte ikke er en automatisk sanktion: selv om en børnesagkyndig erklæring beskrev morens handlinger som havende »karakter af samværschikane – uden at det var intentionen«, fandt familieretten et bopælsskifte for indgribende og fastsatte i stedet en optrappende samværsordning. Samme mønster ses i [BS-46085/2022-KOL](#), hvor retten kombinerede overførsel af forældremyndighed med seks overvågede kontaktbevarende samvær for at genopbygge relationen til den anden forælder.

At barnets vedvarende modstand kan føre helt til ophævelse af samværet – og dermed fjerne fuldbyrdelsesgrundlaget – ses af [BS-26183/2023-ALB](#), hvor samværet blev ophævet efter [forældreansvarslovens § 21, stk. 3](#), jf. [§ 4](#). Modsat fastsatte Østre Landsret i [BS-47427/2021-OLR](#) overvåget samvær trods børnenes modstand og to års afbrydelse – en påmindelse om, at barnets udtrykte modstand ikke uden videre er afgørende, når modstanden kan være et produkt af konflikten.

Det familieretlige samspil om samværschikane behandles nærmere under [samværschikane-tvangsboeder](#).

LOV

[Forældreansvarsloven § 4, stk. 1, 2](#)
[Forældreansvarsloven § 17](#)
[Forældreansvarsloven § 21, stk. 3](#)

PRAKSIS	Højesteret · Overførsel af forældremyndighed til faren under hensyn til barnets trivsel og modvilje mod samvær med moren	25.04.2024
	Landsretten · Landsretten fastsætter overvåget samvær trods børns modstand og to års afbrydelse	10.03.2022
	Byretten · Ophævelse af samvær og afslag på overførsel af forældremyndighed	25.08.2023
	Byretten · Afgørelse om forældremyndighed, bopæl og samvær	14.06.2023
	Byretten · Forældremyndighedssag: Overførsel af forældremyndighed til far og fastsættelse af overvåget samvær med mor	16.12.2022

Familieretshusets rolle: henvisning, Børneenheden og sagsbehandlingstid

§ 13

Kapitel 42 b forudsætter et tæt samspil mellem familieretten og Familieretshuset på tre punkter.

Henvisning efter § 456 p. Familieretten kan ikke selv omgøre den afgørelse, der søges fuldbyrdet. Vurderer retten, at nye oplysninger eller forandrede forhold gør det tvivlsomt, om afgørelsen fortsat er til barnets bedste, er den korrekte reaktion at henvise sagen til Familieretshuset til vurdering af ændring eller ophævelse, jf. § 456 p, 2. pkt. og Højesterets præmisser i [BS-21907/2025-HJR](#). [Forældreansvarsvejledningen](#) bemærker dog, at Familieretshuset ikke kan behandle en henvist sag, hvis Familieretshuset ikke har international kompetence.

Børneenheden. Både børnesamtalen efter § 456 r, stk. 2 og den obligatoriske vurdering ved afhentning efter § 456 r, stk. 5 skal som udgangspunkt involvere en børnesagkyndig fra Børneenheden i Familieretshuset. Børneenheden blev etableret ved Familieretshusreformen som – med de almindelige bemærkninger ord – »et helle for barnet under behandlingen af en familieretlig sag«, der »følger og støtter barnet under sagens behandling«. Kravet om, at netop Børneenhedens børnesagkyndige medvirker, sikrer kontinuitet mellem den materielle sag og fuldbyrdelsessagen, så barnet ikke skal forholde sig til stadig nye fagpersoner.

Børnesagkyndig rådgivning. Efter [forældreansvarslovens § 32 a](#) tilbyder Familieretshuset forældrene børnesagkyndig rådgivning, når familieretten har udsat fuldbyrdelsen efter § 456 r, stk. 4, og rådgivningen »skal være gennemført inden det tidspunkt, familieretten har udsat sagen til«. Bestemmelsen forudsætter dermed, at Familieretshuset kan levere rådgivningen hurtigt – og gør sagsbehandlingstiden til et retligt relevant parameter, jf. ombudsmandens kritik i [FOB 2021-39](#).

Hertil kommer, at familieretten efter § 456 r, stk. 1, 1. pkt. kan tilkalde en repræsentant fra **kommunen** til at varetage barnets interesser under sagen – et redskab, der også bruges i den materielle sag, jf. [BS-27283/2020-VIB](#), hvor kommunal bistand til søskendesamvær indgik i vurderingen af forældrenes samarbejdsevne.

LOV	Forældreansvarsloven § 32a	Retsplejeloven § 456p	Retsplejeloven § 456r, stk. 1, 2, 4, 5
PRAKSIS	Højesteret · Tvangsfuldbyrdelse af samvær ved afhentning af barn grundet forælders vedholdende modvilje		22.09.2025
	Byretten · Afgørelse om bopæl og forældremyndighed for fire søskende ved Retten i Viborg		13.04.2022

§ 14 Sammenfatning: sådan skæres en fuldbyrdelsessag efter kapitel 42 b

Praksis efter Familieretshus-reformen tegner et forholdsvis fast prøvelsesskema, som familieretten gennemløber i denne rækkefølge:

1. **Foreligger der et gyldigt fuldbyrdelsesgrundlag?** Enten et fundament efter § 478, stk. 1, nr. 1-3 eller en situation omfattet af § 596, stk. 2. Mangler grundlaget – f.eks. fordi der hverken er aftale eller afgørelse om bopæl – nægtes sagen fremme, jf. [FS-8270/2018-NYK](#).
2. **Er der behov for at henvise sagen til Familieretshuset?** Nye oplysninger eller forandrede forhold, der rejser tvivl om, at afgørelsen fortsat er til barnets bedste, skal føre til henvisning – ikke til materiel omprøvelse i familieretten, jf. § 456 p og [BS-21907/2025-HJR](#).
- 3.

Varetager fuldbyrdelsen barnets bedste? Er svaret nej, nægtes fuldbyrdelse – også selv om vægringen er uberettiget, jf. [BS-46105/2024-OLR](#) og [BS-5571/2024-HIL](#).

4. **Er barnet hørt?** Børnesamtale efter [§ 456 r, stk. 2](#) med børnesagkyndig eller kommunal repræsentant, medmindre samtalen er til skade for barnet.
5. **Er det mindst indgribende egnede middel valgt?** Familieretten er ikke bundet af rekvirentens anmodning, jf. [§ 456 q, stk. 2, 2. pkt.](#), og skal begynde med udsættelse, forligsbestræbelser og eventuelt tvangsbøder.
6. **Er tvangsbøder egnede?** Bøderne er indkomstbestemte med et minimum på 1.500 kr., men er uegnede, når vægringen reelt beror på barnets egen modstand, eller når bøderne ikke inddrives eller ikke ændrer adfærd, jf. [FS-1430/2016-ALB](#).
7. **Er betingelserne for umiddelbar magt opfyldt?** Først tilbageholdelse af forælderen et andet sted end barnets opholdssted; kun hvis dette ikke er muligt, kan afhentning af barnet overvejes – efter forudgående børnesagkyndig rådgivning og med deltagelse af Børneenheden og kommunen, jf. [§ 456 r, stk. 4 og 5](#).

Det samlede billede er, at kapitel 42 b hverken tillader ren håndhævelsesautomatik eller giver en vægrende forælder vetoret. Højesteret har med kendelsen af 22. september 2025 markeret, at langvarig, ubegrundet modstand ikke må belønnes med, at kontakten aldrig etableres – men samtidig at selv den yderste tvangsfuldbyrdelse skal gennemføres inden for kapitel 42 b's beskyttelsesramme og under iagttagelse af Menneskerettighedskonventionens artikel 8. Retsstillingen er senest suppleret af [forældreansvarslovens § 4, stk. 2](#) fra 1. januar 2025, der forpligter myndighederne til at tillægge samarbejdsskikane og forældre fremmedgørelse konsekvenser i den materielle sag, når det er bedst for barnet.

Der er ikke vedtagne, men endnu ikke konsoliderede ændringer af retsplejelovens kapitel 42 b pr. den seneste lovbekendtgørelse.

LOV	Forældreansvarsloven § 4, stk. 2	Retsplejeloven § 456p	Retsplejeloven § 456q, stk. 2
	Retsplejeloven § 456r, stk. 2, 4, 5	Retsplejeloven § 478, stk. 1	
PRAKSIS	Højesteret · Tvangsfuldbyrdelse af samvær ved afhentning af barn grundet forælders vedholdende modvilje		22.09.2025
	Landsretten · Landsretten afviser tvangsfuldbyrdelse af samvær med henvisning til barnets bedste		16.01.2025
	Byretten · Frifindelse i sag om tvangsfuldbyrdelse af samvær		06.09.2024
	Byretten · Fogedsag om tvangsudlevering af børn - manglende eksigibelt fundament og bopælsafgørelse		19.09.2018
	Byretten · Sag om samvær fremmes, men udsættes for børnesagkyndig rådgivning		30.03.2016

REFERENCE Lovgrundlag

6 paragraffer

Forældreansvarsloven § 4	stk. 1, 2	Retsplejeloven § 456p	
Retsplejeloven § 456q	stk. 1-5	Retsplejeloven § 456r	stk. 1-5
Retsplejeloven § 478	stk. 1	Retsplejeloven § 596	stk. 2

MATERIALE Citerede afgørelser

25 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS

4

22.09.2025	Tvangsfuldbyrdelse af samvær ved afhentning af barn grundet forælders vedholdende modvilje	21907-2025
25.04.2024	Overførsel af forældremyndighed til faren under hensyn til barnets trivsel og modvilje mod samvær med moren	bs-58675-2023-hjr
21.02.2023	Hjemvisning af sag om samvær efter tvangsadoption grundet utilstrækkeligt oplysningsgrundlag og EMRK artikel 8	bs-25683-2022-hjr
17.02.2021	Kære af kendelse om tvangsfuldbyrdelse af samvær krævede ikke tilladelse fra Procesbevillingsnævnet	bs-46450-2020-hjr

LANDSRET TEN · ANKEINSTANS

5

16.01.2025	Landsretten afviser tvangsfuldbyrdelse af samvær med henvisning til barnets bedste	9558-11139
10.03.2022	Landsretten fastsætter overvåget samvær trods børns modstand og to års afbrydelse	3894-4702
28.02.2022	Dom om samvær under opsyn efter ophævelse af fælles forældremyndighed	3558-4241
16.11.2018	Stadfæstelse af fogedrettens kendelse om tvangsudlevering af børn - spørgsmål om bopæl.	1451-1762
27.06.2008	Østre Landsrets stadfæstelse af fogedrettens afslag på at fastsætte erstatningssamvær uden for en verserende fuldbyrdelsessag	5889-7036

BYRET TEN · FØRSTE INSTANS

14

06.09.2024	Frifindelse i sag om tvangsfuldbyrdelse af samvær	9530-11101
25.08.2023	Ophævelse af samvær og afslag på overførsel af forældremyndighed	6417-7698
14.06.2023	Afgørelse om forældremyndighed, bopæl og samvær	5999-7176
16.12.2022	Forældremyndighedssag: Overførsel af forældremyndighed til far og fastsættelse af overvåget samvær med mor	5256-6313
13.04.2022	Afgørelse om bopæl og forældremyndighed for fire søskende ved Retten i Viborg	1252-1510
11.02.2022	Afgørelse om bopæl og samvær: Barns bedste afgørende	1920-2289
03.12.2021	Kendelse om fastsættelse af erstatningssamvær og udløsning af tvangsbøder	1789-2139
05.10.2021	Udsættelse af fuldbyrdelse af samvær på grund af barnets modstand	1789-2140
13.08.2021	Sag om bopæl og samvær - Børns tarv og forældreansvar	1059-1277
11.06.2021	Afgørelse om forældremyndighed, bopæl og samvær	1956-2330
23.10.2020	Sag om forældremyndighed og samvær - overvåget samvær beordret	1940-2312
19.09.2018	Fogedsag om tvangsudlevering af børn - manglende eksigibelt fundament og bopælsafgørelse	1450-1761
30.03.2016	Sag om samvær fremmes, men udsættes for børnesagkyndig rådgivning	1353-1640

28.05.2010 Kendelse om udlevering af barn til samvær og fastsættelse af tvangsbøder 2439-3125

PARKERINGSKLAGENÆVNET · NÆVN / KLAGINSTANS 1

23.11.2022 Afvisning af klage over kontrolafgift pålagt bus ved Syddansk Universitet grundet erhvervsmæssig kørsel park-2140

PROCESBEVILLINGSNÆVNET · NÆVN / KLAGINSTANS 1

10.04.2025 Procesbevillingsnævnet: 3.-instansbevilling om tvangsfuldbyrdelse af samvær og hensynet til barnets bedste 25/03559

06

PRAKSISOVERSIGT · FOGEDRET

Praksisoversigt over tvangssalg af fast ejendom

Auktionssagens mekanik: afværge, budgivning, hammerslag, sikkerhedsstillelse og misligholdelse

Version 2 · Opdateret 24. jun. 2026 · 14 afgørelser · 2008-2023

[Læs online](#)

INTRODUKTION

Tvangsauktion over fast ejendom er den centrale tvangsfuldbyrdelsesform, hvorved en panthaver eller udlægshaver fyldestgøres ved offentligt salg af ejendommen, ledet af fogedretten efter retsplejelovens kapitel 51, §§ 559-578. Auktionen gennemføres på Justitsministeriets standardauktionsvilkår (bekendtgørelse nr. 652 af 15. december 1978) og suppleres af tinglysningens § 1 om tinglysning af rettigheder over fast ejendom. Praksis fra Højesteret, landsretterne og fogedretterne illustrerer en række centrale principper om afværgebeløbets beregning, sikkerhedsstillelse, prioritetsrespekt og fogedrettens kompetencegrænser – herunder at samtlige forfaldne pantesikrede krav skal betales for at afværge auktionen, at manglende sikkerhedsstillelse fører til annullation af hammerslag, og at utinglyste rettigheder knyttet til en lejekontrakt skal respekteres af auktionskøberen.

PRINCIPPER UDLEDT AF PRAKSIS

- 01** Afværgebeløbet efter retsplejelovens § 563 a, stk. 1, omfatter samtlige forfaldne krav, som rekvirenten har pantesikkerhed for i ejendommen – også selv om det samlede beløb overstiger den tinglyste pantesikkerheds maksimum (Højesteret sag 31/2017).
- 02** En auktionsrekvirent, der ikke opnår hel eller delvis dækning ved de på første auktion afgivne bud, kan ikke kræve sin fordring eller sine auktionsomkostninger betalt som betingelse for at tilbagekalde en ny auktion (Højesteret sag 113/2016).
- 03** Tvangsauktion gennemføres med respekt for alle tinglyste rettigheder med bedre prioritet end de krav, der udløser auktionen – herunder forkøbsretter, der kan gøres gældende inden for acceptfristen, også efter hammerslag.
- 04** Stilles den krævede sikkerhed ikke inden fristen efter auktionsvilkårenes pkt. 7, ses der bort fra budet, hammerslaget annulleres, og der kan holdes misligholdelsesauktion efter retsplejelovens § 575.
- 05** Fogedretten kan kræve, at en bydende straks sandsynliggør sin betalingsdygtighed – navnlig hvor der er konkrete holdepunkter for tvivl, som ved koncernforbundne bydere.

- 06** Vedtægtsmæssige begrænsninger i en haveforenings brugsret (ventelister, maksimalpriser) er ikke rettigheder over bygningen som fast ejendom, der kræver tinglysning, men betingelser for lejeretten til grunden – de skal respekteres ved tvangsauktion, og køberen kan ikke opnå bedre ret end skyldneren (Højesteret sag 98/2021).
- 07** Når auktionssagen er afsluttet og auktionsvilkårene opfyldt, har fogedretten ikke hjemmel til at afgøre tvister om opfyldelsen af budet – sådanne krav skal forfølges ved almindeligt civilt søgsmål.
- 08** Pantegæld efter tvangsauktion forrentes med den rente, der tilkommer den enkelte panthaver efter pantebrevets vilkår – ikke efter, hvad der er anført i salgsopstillingen.
- 09** Aflysning af et pantebrev fra tingbogen efter tvangsauktion medfører ikke i sig selv afkald på den personlige gældsfordring – pantebrevet kan fortsat danne grundlag for udlæg.

§ 1 Lovgrundlaget for tvangsauktion over fast ejendom

Tvangsauktion over fast ejendom reguleres af [retsplejelovens §§ 560-578](#) (kapitel 51). Fogedretten leder auktionen, og processen indledes ved skriftlig auktionsbegæring fra en pant- eller udlægshaver. Når fogedretten modtager begæringen, indkaldes skyldneren til et vejledningsmøde, jf. [retsplejelovens § 561, stk. 1](#), hvorpå fogedretten oplyser om muligheder for at afværge auktionen og fastsætter tidspunktet for et eventuelt forberedende møde.

Auktionen afholdes på Justitsministeriets standardauktionsvilkår, fastsat i [bekendtgørelse nr. 652 af 15. december 1978](#), jf. [retsplejelovens § 570, stk. 1](#). Vilkårene kan ikke fraviges til ugunst for køberen, medmindre auktionen angår en erhvervsejendom. Fogedretten skal dog påse, at der ikke vedtages usædvanlige eller byrdefulde betingelser, som må antages at ville afskrække køberne.

Salgsopstillingen, der udarbejdes af en sagkyndig eller rekvirenten efter [retsplejelovens § 562](#), indeholder oplysninger om ejendommens hæftelser og byrder samt andre forhold af væsentlig betydning for liebhavere.

Forarbejderne til den nuværende tvangsauktionsordning hviler bl.a. på [Betænkning nr. 1173/1989 om annoncering m.v. af tvangsauktioner over fast ejendom](#), der førte til ændringer i reglerne om offentliggørelse af tvangsauktioner. Cirkulæret [Kommunernes opgaver ved udlæg i og tvangsauktion over fast ejendom m.v.](#) fra 1987 giver en detaljeret gennemgang af den praktiske procedure, herunder forberedende møder, salgsopstillinger og mødepligt for kommuner.

LOV

[Retsplejeloven § 561, stk. 1](#)[Retsplejeloven § 562](#)[Retsplejeloven § 570, stk. 1](#)

§ 2 Afværgebeløbets beregning – retsplejelovens § 563 a

Skyldnerens mulighed for at afværge tvangsauktionen reguleres af [retsplejelovens § 563 a](#). Bestemmelsens stk. 1 fastslår, at rekvirenten skal tilbagekalde sin anmodning, hvis skyldneren inden auktionen betaler *alle forfaldne krav*, som er sikret ved rekvirentens pant i ejendommen, samt auktionssagens omkostninger. Stk. 2 regulerer afværgelse mellem første og anden auktion.

To Højesteretsafgørelser har afklaret centrale fortolkningsspørgsmål:

Afværgebeløbet omfatter alle forfaldne krav – uanset tinglyst pantemaksimum

I [Sag 31/2017](#) (U 2017.3771 H) fastslog Højesteret, at skyldneren for at afværge tvangsauktion skal betale samtlige forfaldne krav, som rekvirenten har pantesikkerhed for – også selvom det samlede beløb overstiger den tinglyste pantesikkerheds maksimum. Sagen vedrørte en samejeoverenskomst tinglyst pantstiftende for 40.000 kr., hvor de forfaldne fællesudgifter udgjorde over 129.000 kr. Højesteret udtalte:

"Det fremgår endvidere både af betænkningen og lovforslaget, at skyldneren for at afværge en tvangsauktion skal betale ikke blot det krav, der danner grundlag for tvangsauktionsansøgningen, men samtlige de forfaldne krav, som den pågældende kreditor (rekvirenten) har pantesikkerhed for i ejendommen."

Baggrunden er, at afværgelse ikke indebærer en nedskrivning af sikkerhedsrammen – restgælden forbliver sikret inden for den oprindelige ramme, og kun fuld indfrielse af alle forfaldne krav forhindrer en ny auktionsbegæring umiddelbart efter afværgelsen.

Rekvirent uden dækning kan ikke betinge tilbagekaldelse af sin fordring

I [Sag 113/2016](#) (U 2017.226 H) fastslog Højesteret, at en auktionsrekvirent, der ikke opnåede dækning ved første auktions bud, ikke kan kræve sin fordring eller sine auktionsomkostninger betalt som betingelse for at tilbagekalde en ny auktion. Sagen vedrørte et dødsbo med udlæg i 7. prioritet, hvor ejendomsværdien var opgivet til 960.000 kr. og de foranstående hæftelser udgjorde 3.446.417 kr.

"Højesteret finder på denne baggrund, at § 563 a, stk. 2, 1. pkt., må forstås således, at auktionsrekvirenten ikke som en forudsætning for sin forpligtelse til at tilbagekalde auktionen kan kræve betaling af sit krav og sine omkostninger ved auktionen, herunder auktionssagens omkostninger, når auktionsrekvirenten ikke opnåede dækning ved første auktion."

Princippet er "ingen dækning, intet krav" – rekvirenten bærer den økonomiske risiko ved at fremme en auktion, hvor der ikke er realistisk udsigt til fyldestgørelse.

Sag	Instans	Princip
Sag 31/2017 (U 2017.3771 H)	Højesteret	Afværgebeløb = alle forfaldne pantesikrede krav, uanset tinglyst maksimum
Sag 113/2016 (U 2017.226 H)	Højesteret	Rekvirent uden dækning kan ikke betinge tilbagekaldelse af fordring/omkostninger

LOV

[Retsplejeloven § 563a, stk. 1, 2](#)

PRAKSIS

Højesteret · Beregning af afværgebeløb ved tvangsauktion: Pligt til at betale alle forfaldne krav uanset tinglyst pante-maksimum 25.09.2017

Højesteret · Betingelser for afværgelse af tvangsauktion ved manglende dækning til rekvirenten 09.12.2016

§ 3 Sikkerhedsstillelse, hammerslag og misligholdelsesauktion

Auktionsvilkårenes pkt. 7 kræver, at køberen straks efter hammerslag stiller sikkerhed for opfyldelse af auktionsvilkårene. Sikkerheden kan stilles ved deponering af penge, bankgaranti, børsnoterede værdipapirer

eller på anden måde godkendt af fogedretten. Stilles den krævede sikkerhed ikke, ses der bort fra budet, og hammerslaget annulleres – auktionen genoptages straks, eller fogedretten kan give en frist på højst 7 dage, jf. [retsplejelovens § 575](#).

Opfylder køberen ikke auktionsvilkårene, kan enhver, der kan rette krav mod køberen, kræve misligholdelsesauktion, hvor køberen tilsvarende hvad der bydes mindre – uden krav på hvad der bydes mere.

Annulation af hammerslag i praksis

I [AS-257/2008-ROS](#) annullerede fogedretten i Roskilde et hammerslag til Flinterup Invest ApS (bud: 2.400.000 kr.), fordi selskabet kun kunne fremlægge en ikke-underskrevet advokatindeståelse. Trods en frist på 10 minutter til telefonisk kontakt kunne behørig sikkerhed ikke fremskaffes. Ejendommen gik i stedet til næsthøjstbydende (bud: 2.390.000 kr.), som stillede bankgaranti og underskrevet advokatindeståelse.

"Højstbydende fik af fogedretten rig mulighed for at fremskaffe behørig sikkerhedsstilling i form af underskrevet advokatindeståelse. Da en sådan ikke kunne fremskaffes, annullerede fogedretten det meddelte hammerslag."

Misligholdelsesauktion ved manglende indbetaling

I [AS-28/2023-BOR](#) blev Virksomhed ApS højstbydende ved tvangsauktion over en ejendom på Bornholm med et bud på 905.000 kr. Sikkerhedsstillingen blev fastsat til 352.675 kr. med frist til den 21. februar 2023. Køberen indbetalte alene 10.000 kr. og lod resten udestå. Fogedretten fremholdt, at købers indsigelser om pantebrevets bestemmelser og et tidligere lejeforhold ikke kunne føre til et andet resultat, og tog rekvirentens anmodning om misligholdelsesauktion til følge.

Betalingsdygtighed ved koncernforbundne bydere

I [AS-12/2022-BOR](#) – der vedrørte samme ejendom som ovenstående misligholdelsessag – bød Virksomhed ApS (koncernforbundet med skyldner) 905.000 kr. på 2. auktion. Rekvirenten protesterede og krævede betalingsdygtigheden sandsynliggjort. Fogedretten fandt anmodningen berettiget:

"Henset til den særligt tætte relation mellem skyldner, ejeren af skyldner, højstbydende på 1. auktion, Person 1 og Virksomhed ApS, fandtes rekvirentens anmodning berettiget, hvorfor Virksomhed ApS måtte sandsynliggøre at kunne opfylde budet, jf. tvangsauktionsvilkårenes pkt. 4."

Selskabet sandsynliggjorde betalingsdygtigheden ved tilsagn om økonomisk støtte fra tredjemand, og budet blev antaget – men den efterfølgende manglende sikkerhedsstilling førte som beskrevet ovenfor til misligholdelsesauktion.

LOV	Retsplejeloven § 574	Retsplejeloven § 575	
PRAKSIS	Byretten · Kendelse om misligholdelsesauktion som følge af manglende sikkerhedsstilling efter tvangsauktion på Bornholm		24.03.2023
	Byretten · Tvangsauktion: Fastlæggelse af udgangspunkt for budgivning og betalingsdygtighed af koncernforbundet selskab		14.02.2023
	Byretten · Kendelse om annulation af hammerslag grundet manglende sikkerhedsstilling ved tvangsauktion		05.12.2008

§ 4 Prioritetsrespekt og forkøbsretter ved tvangsauktion

Tvangsauktion gennemføres med respekt for alle tinglyste rettigheder med bedre prioritet end de pantekrav, der udløser auktionen. [Retsplejelovens § 570, stk. 1](#), sidste pkt., fastslår, at fogedretten afgør ved kendelse, om auktionen kan fremmes trods indsigelse fra en person, der anser sig for indehaver af en servitut eller anden rettighed, der går forud for dem, der skal have dækning.

Forkøbsret ved tvangsauktion

I [AS-456/2012-HBK](#) gav fogedretten i Holbæk medhold i, at en tinglyst forkøbsret (1. prioritet) kunne gøres gældende efter hammerslag. Servitutten fra 1986 tillagde ejeren af en naboejendom forkøbsret med 14 dages acceptfrist. Ved auktionen den 10. december 2012 blev FS Finans II A/S højstbydende med 250.000 kr. Umiddelbart efter meddelte forkøbsretsindehaveren, at retten blev gjort gældende.

Fogedretten afviste, at hammerslaget var "endeligt" i en forstand, der udelukkede forkøbsretten:

"Det salg der er foretaget i denne auktion er et salg med respekt af de servitutter, der ifølge tingbogen er bedre prioriteret, herunder forkøbsretten. Salget er således i den forstand først endeligt, når det efter acceptfristens udløb kan konstateres, om den berettigede har påberåbt sig forkøbsretten."

Liebhabereren fik ret til at indtræde som køber på auktionens vilkår. Afgørelsen illustrerer, at salg ved hammerslag jf. [retsplejelovens § 574](#) sker under de servitutter og rettigheder, der er tinglyst med bedre prioritet – herunder forkøbsretter.

LOV

[Retsplejeloven § 570, stk. 1](#)[Retsplejeloven § 574](#)

PRAKSIS

Byretten · Anerkendelse af forkøbsret ved tvangsauktion: Liebhaber 1 fik ret til at overtage ejendom fra auktionskøber

28.02.2013

§ 5 Utinglyste rettigheder – haveforeningers vedtægter ved tvangsauktion

Et principielt spørgsmål i praksis er, om utinglyste rettigheder – særligt vedtægtsmæssige begrænsninger i haveforeninger – skal respekteres ved tvangsauktion. Højesteret har i [BS-98/2021-HJR](#) (kendelse af 5. januar 2023) afgjort dette spørgsmål entydigt.

Sagen vedrørte en bygning opført på lejet grund i Haveforeningen Frederikshøj. Vedtægterne indeholdt regler om ventelister (§ 14) og maksimalpris ved overdragelse (§ 15). Et pantebrev i bygningen var tinglyst i 2006, mens vedtægterne først blev tinglyst på grundens blad i 2015/2017. Spørgsmålet var, om tvangsauktionen skulle respektere vedtægterne.

Højesteret fastslog, at vedtægternes regler om overdragelse og prisfastsættelse er *ikke* rettigheder over skyldners faste ejendom (bygningen), der kræver tinglysning efter [tinglysningslovens § 1](#). De regulerer derimod lejeretten til grunden via lejekontrakten:

"Ved en tvangsauktion over ejendommen med tilhørende brugsret vil en køber indtræde i Skyldners rettigheder og forpligtelser i henhold til lejekontrakten, herunder forpligtelsen til at være medlem af haveforeningen og til at rette sig efter foreningens vedtægter, herunder § 14 og § 15."

Højesteret understreger, at panthaveren ved erhvervelsen af pantebrevene ikke har opnået en retsstilling, der gør det muligt at fremme tvangsauktion uden at respektere vedtægterne. Køberen kan ikke opnå bedre ret end skyldneren havde over for haveforeningen.

Østre Landsret havde i [BS-871/2020-OLR](#) (kendelse af 18. juni 2021) nået samme resultat, idet retten tiltrådte, at panteretten i bygningen ikke kan udstrækkes til at omfatte lejerettighederne, og at auktionen skal fremmes med respekt for vedtægternes §§ 14 og 15.

Princippet har betydning ud over haveforeninger: enhver vedtægtsmæssig eller kontraktuel begrænsning, der knytter sig til en brugsrettighed over grunden (snarere end til selve bygningen), skal respekteres ved tvangsauktion over bygningen.

Instans	Dato	Afgørelse
Fogedretten	19. november 2020	Auktion uden respekt for maksimalpris
Landsretten	18. juni 2021	Ændret: Fuld respekt for vedtægter
Højesteret	5. januar 2023	Stadfæstelse: Vedtægterne respekteres

LOV

[Retsplejelovent § 570, stk. 1](#)[Tinglysningslovent § 1, stk. 1-2](#)

PRAKSIS

Højesteret · Højesterets afgørelse om tvangsauktion i haveforening: Vedtægternes regler om maksimalpris og venteliste skal respekteres

05.01.2023

Landsretten · Tvangssalg af bygning på lejet grund: Omfang af panteret og respekt for haveforenings vedtægter

18.06.2021

§ 6 Fogedrettens kompetencegrænser og forrentning af pantegæld

Fogedrettens kompetence er begrænset til selve auktionens gennemførelse og opfyldelse. Når auktionsvilkårene er opfyldt, og auktionssagen er afsluttet, bortfalder hjemlen til at træffe yderligere afgørelser i tvister vedrørende auktionsbuddets opfyldelse.

Fogedretten mister hjemmel efter auktionssagens afslutning

I [BS-929/2018-OLR](#) ophævede Østre Landsret fogedrettens kendelse om forrentning af pantegæld. Tvisten vedrørte, om en dækket fordring på 1.482.014 kr. skulle forrentes med pantebrevets misligholdelsesrente eller med den lavere normalrente. Auktionskøberen (Liebhaver 1 ApS) anførte, at banken ikke havde oplyst om misligholdelse i salgsopstillingen. Landsretten fastslog:

"Fogedretten har ikke hjemmel til efter auktionsvilkårenes opfyldelse og auktionssagens afslutning at tage stilling til en tvist om opfyldelse af auktionsbuddet, herunder forrentningen af pantegælden. Et eventuelt tilbagebetalingskrav skal derfor afgøres ved almindeligt civilt søgsmål."

Fogedrettens kendelse blev ophævet, og sagen afvist fra fogedretten. Afgørelsen markerer tydeligt den processuelle grænse for fogedrettens virke.

Forrentning efter pantebrevets vilkår

Auktionsvilkårenes pkt. 6 A fastslår, at pantegælden forrentes fra datoen for den første auktion med den rente, der *tilkommer den enkelte panthaver*. Det afgørende er pantebrevets vilkår om misligholdelsesrente – ikke om en

forhøjet rente er anført i salgsoptillingen. En auktionskøber har mulighed for at opslå pantebrevets indhold i tingbogen og spørge ind til vilkårene inden budgivningen.

LOV

Retsplejelovent § 575

PRAKSIS

Landsretten · Landsrettens kendelse om ophævelse af fogedrettens afgørelse vedrørende forrentning af pantegæld efter tvangsauktion 04.10.2018

§ 7 Personlig fordring efter tvangsauktion – pantebrev som eksekutionsgrundlag

Et praktisk vigtigt spørgsmål er, om aflysning af et pantebrev fra tingbogen efter tvangsauktion medfører afkald på den personlige gældsfordring. Østre Landsret har i [BS-3094/2008-OLR](#) besvaret dette benægtende.

BRFkredit A/S havde ydet lån sikret ved pantebrev. Ejendommen blev solgt på tvangsauktion uden dækning til realkreditinstituttet, som derefter kvitterede pantebrevet til aflysning for at muliggøre udstedelse af ubehæftet skøde. Fogedretten afviste efterfølgende at foretage udlæg for restfordringen, idet pantebrevet ikke længere kunne danne eksekutionsgrundlag. Landsretten ophævede fogedrettens kendelse:

"Den omstændighed, at panteretten bortfaldt som følge af tvangsauktionen, og at kærrende i forlængelse heraf kvitterede panteretten i henhold til pantebrevet til aflysning af tingbogen, medfører i sig selv ikke, at kærrende dermed har givet afkald på den personlige gældsfordring."

Kvitteringen var en nødvendig formalitet for at rense ejendommens blad – den sletter ikke den underliggende gældsforpligtelse. Pantebrevet udgør fortsat et gyldigt eksekutionsgrundlag efter [retsplejelovens § 478, stk. 1, nr. 6](#).

For tvister om opgørelsen af realkreditfordringer efter tvangsauktion – herunder kursfastsættelse og indfrielsesvilkår – henvises til [praksisoversigten om realkredit-tvister](#).

LOV

Retsplejelovent § 478, stk. 1

PRAKSIS

Landsretten · Bevarelse af personlig gældsfordring efter tvangsauktion og aflysning af pantebrev 03.03.2009

§ 8 Lejers retsstilling ved tvangsauktion – fortrinsberettigede krav

Auktionskøberen overtager ejendommen med de rettigheder og forpligtelser, der gælder efter lejelovgivning. Lejeres krav på tilbagebetaling af depositum er gyldigt mod enhver uden tinglysning, jf. lejelovens § 7, stk. 1 – men for fraflyttede lejere gælder, at kravet skal være gjort gældende ved sagsanlæg inden ét år fra ophørstidspunktet.

Depositumkrav mod auktionskøber – fogedret og landsret

I [AS-379/2014-NYK](#) fastslog fogedretten, at tidligere lejeres depositumkrav på 13.000 kr. var fortrinsberettiget over for auktionskøberen. Kravet var rettidigt forfulgt, idet det var indbragt for Huslejenævnet inden ét år fra fraflytningen.

I [BS-3142/2014-OLR](#) stadfæstede Østre Landsret fogedrettens kendelse og fastslog, at renter og sagsomkostninger fra et retsforlig har en sådan umiddelbar og nødvendig sammenhæng med tilbagebetalingskravet, at de nyder beskyttelse som accessorium:

"Landsretten finder, at de renter og sagsomkostninger, som Kærende 1 og Kærende 2 har opnået ved det indgåede retsforlig den 17. september 2013 har en sådan umiddelbar og nødvendig sammenhæng med tilbagebetalingskravet, at disse bør nyde beskyttelse i medfør af lejelovens § 7, stk. 1, 1. pkt., som accessorium til tilbagebetalingskravet."

For tvister om udsættelse af lejer pga. restance eller opsigelse/ophævelse af lejekontrakt henvises til [praksisoversigten om udsættelse af lejer](#) og [praksisoversigten om lejeret-opsigelse](#).

LOV

[Lejeloven § 7, stk. 1](#)

PRAKSIS

Landsretten · Landsrettens kendelse om fortrinsberettiget krav ved tvangsauktion og tilbagebetaling af depositum 24.02.2015

Byretten · Sag om lejers krav på depositum efter tvangsauktion 28.10.2014

§ 9 Sammenfatning: centrale mønstre i tvangsauktionspraksis

Praksis fra Højesteret, landsretterne og fogedretterne tegner et samlet billede af tvangsauktionens mekanik:

- **Afværge kræver fuld betaling.** Højesteret har med to principielle kendelser i 2016 og 2017 fastlagt, at afværgebeløbet efter [retsplejelovens § 563 a](#) omfatter samtlige forfaldne pantesikrede krav uanset tinglyst maksimum (sag 31/2017), mens en rekvirent uden dækning ikke kan betinge tilbagekaldelse af sin fordring (sag 113/2016).
- **Sikkerhedsstillelse er ufravigelig.** Auktionsvilkårenes pkt. 7 håndhæves konsekvent af fogedretterne – manglende sikkerhedsstillelse fører til annullation af hammerslag og adgang til misligholdelsesauktion (AS-257/2008-ROS, AS-28/2023-BOR).
- **Betalingsdygtighed kan kræves sandsynliggjort.** Ved konkrete holdepunkter for tvivl – navnlig ved koncernforbundne bydere – kan fogedretten forlange sandsynliggørelse af betalingsevnen efter auktionsvilkårenes pkt. 4 (AS-12/2022-BOR).
- **Tinglyste rettigheder respekteres fuldt.** En tinglyst forkøbsret med bedre prioritet kan gøres gældende efter hammerslag (AS-456/2012-HBK). Utinglyste vedtægtsmæssige begrænsninger, der knytter sig til en lejekontrakt, respekteres ligeledes (Højesteret, sag 98/2021).
- **Fogedrettens kompetence ophører med auktionssagens afslutning.** Tvister om forrentning, misligholdelsesrente og øvrige budopfyldelsesdetaljer skal forfølges ved civil søgsmål (BS-929/2018-OLR).
- **Personlig fordring overlever auktionen.** Aflysning af pantebrev fra tingbogen efter tvangsauktion er en formalitet – den underliggende fordring består (BS-3094/2008-OLR).
- **Lejers depositumkrav er fortrinsberettiget.** Auktionskøberen indtræder i de forpligtelser, der gælder efter lejelovgivningen, herunder tilbagebetaling af depositum med renter og accessoriske omkostninger (BS-3142/2014-OLR).

LOV

[Retsplejeloven § 563a, stk. 1-2](#)[Retsplejeloven § 575](#)

PRAKSIS

Højesteret · Højesterets afgørelse om tvangsauktion i haveforening: Vedtægternes regler om maksimalpris og venteliste skal respekteres

05.01.2023

Højesteret · Beregning af afværgebeløb ved tvangsauktion: Pligt til at betale alle forfaldne krav uanset tinglyst pante-maksimum	25.09.2017
Højesteret · Betingelser for afværgelse af tvangsauktion ved manglende dækning til rekvirenten	09.12.2016
Landsretten · Landsrettens kendelse om ophævelse af fogedrettens afgørelse vedrørende forrentning af pantegæld efter tvangsauktion	04.10.2018
Landsretten · Landsrettens kendelse om fortrinsberettiget krav ved tvangsauktion og tilbagebetaling af depositum	24.02.2015
Landsretten · Bevarelse af personlig gældsfordring efter tvangsauktion og aflysning af pantebrev	03.03.2009
Byretten · Kendelse om misligholdelsesauktion som følge af manglende sikkerhedsstillelse efter tvangsauktion på Bornholm	24.03.2023
Byretten · Tvangssauktion: Fastlæggelse af udgangspunkt for budgivning og betalingsdygtighed af koncernforbundet selskab	14.02.2023
Byretten · Anerkendelse af forkøbsret ved tvangsauktion: Liebhaver 1 fik ret til at overtage ejendom fra auktionskøber	28.02.2013
Byretten · Kendelse om annullation af hammerslag grundet manglende sikkerhedsstillelse ved tvangsauktion	05.12.2008

REFERENCE Lovgrundlag

6 paragraffer

Retsplejelovent § 563a	stk. 1-2	Retsplejelovent § 570	stk. 1
Retsplejelovent § 574		Retsplejelovent § 575	
Retsplejelovent § 576	stk. 1-2	Tinglysningsloven § 1	stk. 1-2

MATERIALE Citerede afgørelser

13 afgørelser

HØJESTERET · ØVERSTE INSTANS		3
05.01.2023	Højesterets afgørelse om tvangsauktion i haveforening: Vedtægternes regler om maksimalpris og venteliste skal respekteres	2621-3122
25.09.2017	Beregning af afværgebeløb ved tvangsauktion: Pligt til at betale alle forfaldne krav uanset tinglyst pante-maksimum	31-2017
09.12.2016	Betingelser for afværgelse af tvangsauktion ved manglende dækning til rekvirenten	113-2016
LANDSRETTEEN · ANKEINSTANS		4
18.06.2021	Tvangssauktion af bygning på lejet grund: Omfang af panteret og respekt for haveforenings vedtægter	2609-3108
04.10.2018	Landsrettens kendelse om ophævelse af fogedrettens afgørelse vedrørende forrentning af pantegæld efter tvangsauktion	1476-1788
24.02.2015	Landsrettens kendelse om fortrinsberettiget krav ved tvangsauktion og tilbagebetaling af depositum	5846-6980
03.03.2009	Bevarelse af personlig gældsfordring efter tvangsauktion og aflysning af pantebrev	1321-1596
BYRETTEEN · FØRSTE INSTANS		5

24.03.2023	Kendelse om misligholdelsesauktion som følge af manglende sikkerhedsstillelse efter tvangsauktion på Bornholm	2957-3504
14.02.2023	Tvangsauktion: Fastlæggelse af udgangspunkt for budgivning og betalingsdygtighed af koncernforbundet selskab	2956-3505
28.10.2014	Sag om lejers krav på depositum efter tvangsauktion	5836-6970
28.02.2013	Anerkendelse af forkøbsret ved tvangsauktion: Liebhaber 1 fik ret til at overtage ejendom fra auktionskøber	6679-8022
05.12.2008	Kendelse om annullation af hammerslag grundet manglende sikkerhedsstillelse ved tvangsauktion	5687-6800
PARKERINGSKLAGENÆVNET · NÆVN / KLAGEINSTANS		1
19.09.2023	Tvist om kontrolafgift for fejlagtigt udfyldt gæstekort udleveret af tredjepart	park-3122

FORARBEJDE Betænkninger

1 reference

Betænkning om annoncering m.v. af tvangsauktioner over fast ejendom

nr. 1173 · 1989 · Justitsministeriet